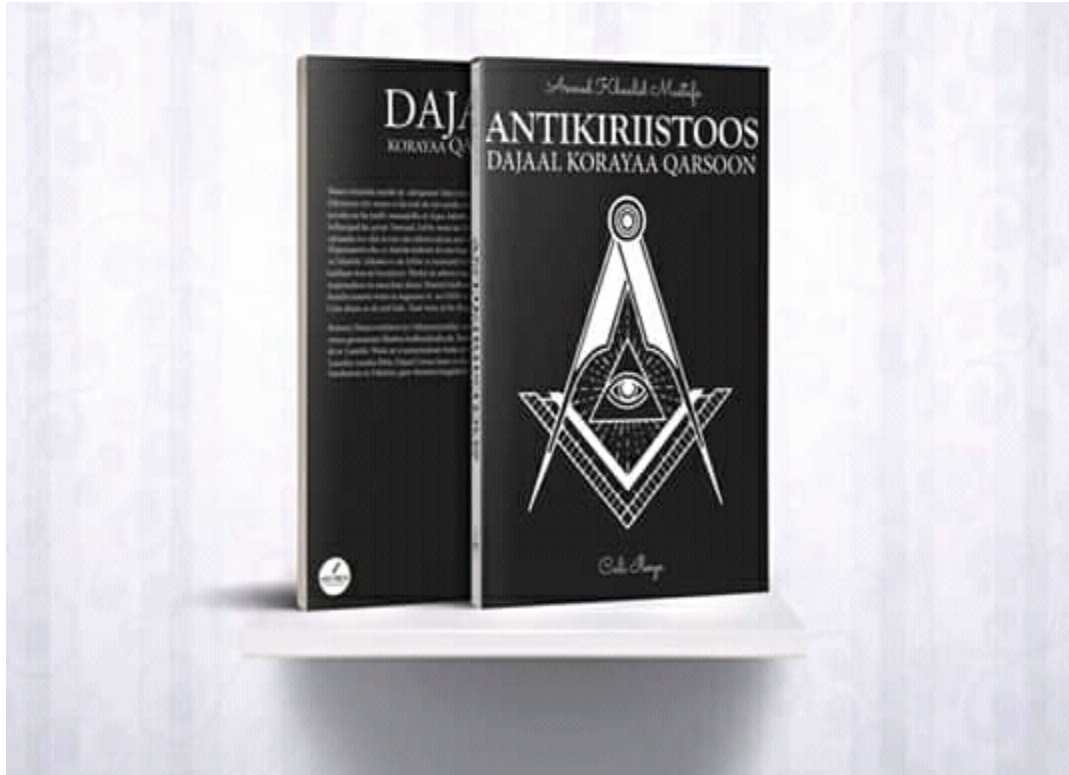

Wt:-cali ileeye

waxa diyaariyay:-zakariye saacid cismaan

.....Mahadnaq

Waxaan aad ugu mahadcelin eebe weyne oo isuragaliyay in aan buuggan ubadalo qaab pdf ahaan ah,waxaan kaloo umahadcelin abwaan iyo qoraa **cali ileeye** oo uturjamay buggan qaab ey uumada somaliyeed ey fahmeyso.

Magaca buugga: Antikiriistoos (dajaal korayaa qarsoon)

Faca cusub waxa uu markii ugu horreysay baahinayaa sheekada 'Antikhiiriistoos' oo ah sheeko laga mamnuucay waddamo badan, si aan loo ogaan sirta ay faafinayso. Waxa ay sheekadani daaha kaaga faydi doontaa siro iyo dhacdooyin aanay culimadu kuu sheegin, ama ay siyaasiyiintu kaa sheeleen. Kooxaha sida dadban u

maamula adduunka ee ku amar ku taagleeya,
ajandayaashooda dunida Islaamka iyo sidii ay u rideen
khilaafada Islaamka, loolanka sharka iyo khayrku sidii
uu u soo bilaabmay iyo halka uu maanta marayo. 4000
oo sanno ka hor, Namruud iyo Nabi Ibraahiim ayaa ay
sheekadani ka soo bilaabmaysaa, waxa aanay ku
dhammaanaysaa mustaqbalka –Dajaal Cawar iyo Nabi
Ciise. Sheekadan waxa qoray Axmed Khaalid Mustafa oo
ah qoraa masri ah. Dhacdooyinka, magacyada iyo
magaalooyinka ku jiraaba waa kuwo run ah.
Sida ay wax u socdaan dunida iyo halka loo socdo ayaa
aad fahmi doontaa marka aad sheekadan akhridid.
Dhacdooyinka dunida waxa aad ka istaagi doontaa
xagal qumman, oo aad wax badan arkayso.
*** Waxa Turjumay: Cali Ileeye.

hordhac

Ugu danbayntii waa aynu isku kaliyaysannay, aniga iyo
adigu. Gooni ayaa aan kuula baxay, oo waa aan ku
hantiyay. Indhahaaga ayaa aan hantiyay markasta oo
aad weedhahayga eegto, ama aad akhrido qormadayda.
Waa markii ugu danbaysay ee aad sheeko aan leeyahay
akhrido noloshaada, maxaa yeelay, geeri ayaa aan qarka
u saaranahay. Nolosha waxa iiga hadhay saacado
kooban, oo aanan tiradooda kasayn; waxa keliya ee aan

hubo ayaa ah in ay yar yihiin. Haddana, iyaga oo yar,
waa ay ku filan yihiin in aan ku waraabiyo xogta aan
rabo.

Inta aanan kuu bilaabin, waxa aan ku leeyahay akhri
buuggan oo gub! Waxa ay isku deyi doonaan in ay kaga
takhalusaan isaga iyo ciddii akhridaba. Sidaa ayaa ay ku
sameeyeen dhammaan buugaagtii la mid ka ahayd kan.
Ha cabsan, keliya maanka ku hay erayadayda. Haddii ay
ku dilaan ka dib markii aad ogaatay xogtaydan ; waxa
aad dhiman doontaa adiga oo raali ah. Yaa raba in uu
dhinto isaga oo faraxsan casrigan? Ha baqan saaxiib.
Yaan ahay? Xaggeen ka imi? Sidee? Waa weydiimo aan
hubo in ay dhammaantood kaa dhex guuxayaan. Waxa
laga yaabaa in aad rabto in aad buuggan tuurto, oo aan
nolol-maalmeedkaaga iska sii wadato, laakiin, waxa aan
kuu hubaa; ma jiro farqi u dhexeeya -iyaga agtooda,
qofka buuggan akhriya, iyo ka soo gata ee iskaga tuura
guddaafadda ugu dhowi. Iyagu dhammaan waa ay
dabarjarayaan. Qofka akhriyaa se fursad badbaado
ayaa uu haystaa. Sidaa ha ii soo eegin! Waa run aniga
ayaa qoray buuggan, laakiin, mayd socda ayaa aan
ahay. Qolkayga ayaa ay igu soo jebin doonaan, adduunka
ayaa aanay iga tirtiri doonaan, sidii oo aanan weligayba
iman.

Ha igu mashquulin sharraxa iyo hadal madhan, aan hore
kuugu bilaabo xogta. Maxaa yeelay, inooma uu hadhin
waqti aynu luminno labadeenuba. Sheekadan wax badan
ayaa aad ku ogaan doontaa, wax badan ayaa aad diidi
doontaa, wax badan ayaa aad la yaabi doontaa, wax
badan ayaa aad necbaysan doontaa; balse, aan hal wax
kuu sheego: been kuuma sheegi doono. Waxa aan farta
kaa saari doonaa run aanay weligeed cid kale kuu
sheegin. Waxa aan kuu faydi doonaa siro aanay
habboonayn in qof kula mid ah loo sheego. Haddii aan
been kuu sheegayo ima ay dileen, ee waa ay I abaal
marin lahaayeen, oo waa ay I waynayn lahaayeen; sida
dadka kaleba ay y sooraan.

Waa aan garanayaa qof caajislow ah ayaa aad tahay,
ama akhriska ma jeclid; ama akhriska waa aad
jeceshahay balse ma xiisaysid buugaagta aanay ku
xardhanayn magacyada qorayaasha waaweyni. Sidaa
darteed, si aad buuggan u akhrido gebigiisaba, waxa aan
kuu hindisay ciyaar aynu labadeennu dheelayno, cid kale
inalama ciyaari doonto.

Waa ciyaarta waraaqaha. Ma aha waraaqda turubka ama
kuwa taaroodka, balse, waa waraaqo cayn kale ah, nooc
nacdalan. Sida ugu habboon ee loo ciyaaraa waa in la
isku xigsiyo, haddii aad is weydaariso waxa ay

noqonayaan waraaqo bilaa qiimo ah. Haddii se aad si
hagaagsan oo isku xigta u habayso – sida aynu
labadeennu yeeli doonno; waxa kuu furmi doona afaafka
siro aan weligaa lagu sheegin, cidna aanay kuu sheegi
doonin. Waa siro khatar ah, oo la dilayo cid kasta oo
fahanta, lana gubayo cid kasta oo barata ama dadka
barta.

Waxa aan hortaada ku tuuri doonaa 13 kooxood oo
waraaqo ah. Koox kastaa dhacdo ayaa ay warinaysaa,
waxa aanay daaha ka faydaysaa sir aan la ogolayn in
aad ogaato. Waa ay ku dabageli doonaan, waayo, sirtii
ayaa aad garatay.

Waxa aad tahay caajisloow , oo waa aan ku fahmay;
haddaba sheeko kasta oo ka mid ah 13 kaa sheeko waxa
aan kuugu soo gudbin doonaa hab ka duwan tii ka
horreysay. Ma aragtaa sida aan kuu daryeelayo, sidaa
waxa aan u sameynayaa waayo nolosha waqti yar ayaa
iiga hadhay, mana rabo in aan hal ilbidhiqsi ka lumiyo
caqligaaga baxsan ee aan soo jeedin. Inta labada sheeko
u dhaxaysa waa aad iska bixi kartaa, waayo, waa aan
yara dhurmi doonaa. In kasta oo ay tahay dhurmid
faa'ido leh, haddana haddii aad yara baashaalayso
halkan ku baashaal, oo sheekooyinka haka jeedsan.
Mar kasta oo aynu tallaabo hore u qaadno ciyaarta,

naftayda ayaa aan ku bari doonaa, xagga aan ka imid
ayaa aad ogaan doontaa, sida aan kugu soo gaadhay
ayaa aad ogaan doontaa; waxa aad garan doontaa cidda
ku dilaysa eek u gubi doonta, marka ay I gubaan ee ay I
dilaan aniga iyo sida aad uga badbaadi karto. Imika
waxa aan kuu sheegayaa uun magacayga. Waxa aan ahay
Boobi Faraank. Waa aan dareemayaa in aad garatay in
aan Maraykan ahay, waa dhab taasi.

Ugu danbayntii inta aanan bilaabin waxa aan ku
xasuusinayaa arrin muhiim. Ha u malayn in ay suurto-
gal tahay in aad buuggan hal mar ku akhrido, meel
deggan hal fadhi. Ugu yaraan waa in aad dhammayso
buuggan 13 jeer, si aad u dhuuxdo xogta uu xanbaarsan
yahay.

Aynu bilawno in aynu ciyaarno dheesheennii , oo aan
gadaal magaceeda kaaga sheegi doon; hadda waxa kugu
filan in aad ogaato in ay tahay ciyaar waraaqeed:
waraaqo nacdalan. Hortayda fadhiiso adiga oo deggan.
Eeg kooxda koowaad ee waraaqaha, taas oo aan ku soo
hordhigi doonoo qaab habaysan miiskaaga. Waa aan
kasayaa in nalka daciifka ah ee qolkaygu uu madax-
xannuun kugu ridayo, laakiin dhib ma laha. Waa qasab,
ee aan bilawno hadda.

Waxa aan hortaada dhigay saddex waraaqood oo rogan.

Mid mid ayaa aan kuu tusi doonaa, iyaga oo isku xiga;
hannaanka ay sheekooyinku isugu xigaan. Sheekada
koowaad ayaana ugu horreysa. Waxa aan ku qeexayaa
sirta koowaad. Ila socio.

Waraaqda koowaad waa sawirka shaydaan rajiim ah (la
fogeeeyay), oo laba gees leh, aad baanu u cadhaysan
yahay.

Waraaqda labaad waa waraaqda sixirka. Sixirka dhulka,
waxaana ka muuqda ilays ka soo baxaya gunta hoose ee
dhulka, oo burburinaya dhagaxaanta ku hareeraysan.

Waraaqda saddexaad waa waraaqda sixirka hawada.
Waxa ka muuqda nin sixiroole ah oo tafaaful hawada ku
tufaya.

Waraaqda afraad waa waraaqda awoodda dhammayska
tiran. Waxa ka muuqda nin feedh u duuban yahay oo
xoog weyn, oo xidhan fargal weyn oo dahabiya.

Waraaqda shanaad waxa ka muuqda sawirka sannamyo ,
oo aad mooddo in midkood la burburiyay.

Waraaqda lixaad ee ugu danbaysaa waa madaraq
(dubbe). Waxa ka muuqda sawirka nin xoog weyn,
tummaal ah, oo gacanta ku haya madaraq weyn oo si
xaasidnimo ah u walcinaya.

Haddii aad illowdo sawiradan iyo waraaqahan, hortaada
ayaa ay iman doonaan hadda marka aan sheekada

koowaad kuu akhriyo iyo sirta koowaad.

Antikhiriiistoos(2) Taliyaha ileyska tan iyo maalinkii la

abuurray nuurka - (2500 Ciise Hortii - 2000 C.H.)

-----Qaybtii 2aad.

Faca Cusub waxa uu markii ugu horreysay baahinayaa sheekada 'Antikhiriiistoos' oo ah sheeko laga mamnuucay waddamo badan, si aan loo ogaan sirta ay faafinayso. Waxa ay sheekadani daaha kaaga faydi doontaa siro iyo dhacdooyin aanay culimadu kuu sheegin, ama ay siyaasiyiintu kaa sheeleen. Kooxaha sida dadban u maamula adduunka ee ku amar ku taagleeya, ajandayaashooda dunida Islaamka iyo sidii ay u rideen khilaa-fada Islaamka, loolanka sharka iyo khayrku sidii uu u soo bilaabmay iyo halka uu maanta marayo. 4000 oo sanno ka hor, Namruud iyo Nabi Ibraahiim ayaa ay sheekadani ka soo bilaabmaysaa, waxa aanay ku dhammaanaysaa mustaqbalka -Dajaal Cawar iyo Nabi Ciise. Sheekadan waxa qoray Axmed Khaalid Mustafa oo ah qoraa masri ah. Dhacdooyinka, magacyada iyo magaaloyinka ku jiraaba waa kuwo run ah. Sida ay wax u socdaan dunida iyo halka loo socdo ayaa aad fahmi doontaa marka aad sheekadan akhridid. Dhacdooyinka dunida waxa aad ka istaagi doontaa xagal

qumman, oo aad wax badan arkayso.

*** Waxa Turjumay: Cali Ileeye.

“Heestan waxa aan u qaadi doonaa Ilaahay, marka uu
yimaaddo badbaadiyaha weyni ... Inantan aan
waxbagalabsan, ee werwersan, ee quruxda badan kaalay
oo xoree.”

Waa hees Baabili ah oo guun ah, cod waayeel ah oo
Baabili ah ayaa uu ku qaadayay; madaxana waa uu
ruxayay dheelid. Waxa uu lahaa cod halaasiya oo
macaan, balse shanqadha ku gedaamani ma ay ahayn
mid la jaanqaadaysa codkiisa wacan. Waxa uu ka dul
heesayay ci'da adhiga beer daaqaya; adhiga waxa uu
ugu lulayay ushiisa -oo waa uu faraxsanaa. Oo ma waxa
jira qof lugaynaya deegaankan ashqaraarka ah, oo aan
faraxsanayn. Waxa aynu joognaa boqortooyadii Caashuur
ee hore, meel u dhow magaalada Baabil; magaaladii ugu
weynayd ee ay arkaan jin iyo insi taariikhda; adhiilaha
heesayaana waa oday Iishma.

“Marka uu yimaaddo badbaadiyaha weyni, dhabtii waa
aad xoroobi doontaa.”

Afar kun oo sanno ka hor dhulku wuu ka duwanaa
dhulkan, cirkuna waa uu ka geddisnaa cirkan. Haddii uu
Iishma eego barkadda uu ag socdo, waxa uu arkayay
illaa salkeeda oo dhan, waxa uu arkayay kalluunka ku

jira iyo xayaabada ku samaysantay; sidii qof eegaya
shinbiro cirka maraya oo kale. Afar kun oo sanno ka hor
wax kastaa waxa uu ahaa wax hufan, oo nadiif ah. Waxa
uu rabay Iishma in uu yara nasto, waxa uu u kacay
dhanka geed uu cuntada hoos dhigtay; markii uu geedkii
u dhowaaday waxa uu arkay cuntadiisii oo daboolkii laga
qaaday, waanu yaabay.

Tuugtan fuqarada ahi weligood ilbaxi maayaan. Haddii
ay cunto I weydiistaan waa aan siin lahaa, balse waxa
ay doorbidayaan xatooyada. Naftoodu dawarsiga waa ay
nacaysaa, xatooyadana waa ku raalli. Iishma wuu yaabay
markii uu si wacan weelkii cuntada eegay. Inkasta oo
weelku fur la'yahay haddana caanihii iyo cuntadiiba waa
sidoodii. Caano-fadhigii ayaa waxyar laga qaadqaatay,
caanihiina wax aan badnayn ayaa laga dhamay; wax yar
oo aan oon iyo gaajo midna tirayn. Waa uu fadhiistay
duq Iishma, waa uu cabbay oo waa uu cunay, hadhkii
geedkana waa uu ku nastay. Ka dib waxa uu
go'aansaday in uu barkadda ku maydho, sidii ay samayn
jireen dhammaan adhijirtii boqortooyooyinkii hore.
Dharkii inta uu iska wada bixiyay ayuu biyihii ku
dhaadhacay.

Isaga oo Iishma maydhanaya, haddana kolba waxa uu
eegayay dharkiisa si aan u kas ahayn. Si kedisa waxa

geedkii u hoos degay koox shinbiro xamaam ah, oo qurux badan. Cuntadii ayaa ay dul tageen. Xamaamkii waxa uu bilaabay in uu caano-fadhigii goosgoosto, caanihiina ay kiishadda ka buuxsadaan. Waxa uu ahaa muuqaal yaab leh. Waa ay duuleen shinbirihi, waxa aanay aadeen meel aan aad u durugsanayn. Inyar ka dib haddana waa ay soo noqdeen shinbirihi, cuntadii ayaa ay ku dageen, afka ayaa ayna ka buuxsadeen cuntadii, ka dibna waa ay duuleen. Waxa uu ka soo baxay Iishma barkaddii, maryihiisii Baabiliga ah ahaa ayaa uu gashaday. Xaggii geedka uma uu kicin ee waxa uu aaday meeshii uu xamaamku u duulayay, ee uu ka soo noqonay kolba. Waxa uu arkay wax ay indhihiisii la waaweynaadeen yaab iyo anfariir dartii. Waxa uu meeshii ugu tagay gabadh yar oo sagaal jir ah. Indhihiisu weligii ma ay arag wax la qurux ah. Taas lama uu yaabin, waxa uu la fajacay in uu xamaamku inanta yar ku hareeraysnaa, oo ay quudinayeen caano iyo cunto.

Gabadha yari waxa ay ahayd mid qoslaysa, oo gacmaha dhaqdhaqaaqjinaysa iyada oo faraxsan. Markii uu Iishma u soo dhawaaday waa ay qososhay qosol soornaanteedu uu ka ilmay siiyay Iishma. Caqliga Baabili adhijir ah, waxan uu arkayaa waxa uu la ahaa wax khayaali ah, oo sheeko baraley ah. Iishma kor ayaa uu u qaaday yartii,

shimbirihiina hawada ayaa ay u duuleen iyaga oo ku wareegaya, oo la dhacsan si aanu fasiri karin Iishma. Iishma waxa uu eegay indhaheedii quruxda badnaa; waa markii ugu horreysay ee uu arko baadad sidaa u qurux badan. Waxa uu go'aansaday Iishma in uu inanta yar qaato oo uu korsado. Waxa uu go'aansaday in uu u bixiyo magac ay dabeecaddii meeshu ku ilhaamisay. Waxa uu u bixiyay "Tii xamaamku jeclaa", magacu marka af Baabili loogu dhawaaqo waxa uu ahaa mid caadi ah, waxa uu noqonayay Baabili ahaan "Samiiraamis".

"Marka uu yimaaddo badbaadiyaha weyni ... Iyo inantan aan waxba galabsan ee werwersan, ee quruxda badan, kaalay oo xoree hadda."

Waa dabbaaldeggii weynaa ee Baabil. Marka uu bandhig iyo dabbaaldeg ka jiro Baabil waxa sii boqol jibbaarma quruxdeedii hore, ee indhaha u raaaxee. Marka ay kulmaan buuraha cagaaran, bananka, webiyada qulqulaya iyo qasriyada marmarka caddaanka ah iyo ka buluugga ah lagu dhisay; iyo sawirrada farshaxanka ah ee gidaarrada lagu xardhay. Marka waxaas oo dhan ay sii bilaan carruurta cirka ku sii daynaysa caleenta sacfaraanka, fardaha dheelaya iyo dadka xidhan dharkoodii ugu bilicsamaa taariikhda; marka waxaas oo dhan aad aragto ayaa aad garanaysaa in ay dhacdo

weyni jirto. Marka aad aragto sacfaraankii oo dhulka oo dhan qariyay, ayaa aad garanaysaa in uu cunug u dhashay boqor “Kuush” iyo boqorad “Oodaag”, weliba cunug wiil ah, waayo, bandhigga lama sameeyeen haddii uu cunuggu gabadh yahay.

Waa kan wiilkii xooshka ku jira, ee ay hareero tuban yihiin ummulisooyinki, kuwaas oo habeenno badan u soo jeeday daryeelka hooyada, inta ay ka ummulaysay. Ku soo dhowaw xoolka oo fiiri cunugga. Marka aad u soo dhowaato waxa aad maqli doontaa weedho badan oo ammaan ah, “Indhihiisu qurxoona.” “Waa cunuggii ugu cajiibsanaa ee aan arko,”. Weedhahaasi waxa ay kugu riixayaan in aad u dhowaato oo aad eegto. Waa kan hortaa yaalla! Madax yar iyo indho fiiqfiiqan ayaa ay quruxdiisu koobsatay. Waxa jira wax ku werwer gelinaya. Sida ay ummulisooyinku u hareer tuban yihiin cunugga, ee ay u hareero daadsan tahay caleenta sacfaraanku; waxa jira wax kale oo aad arkayso. Ma aha walxo, balse waa shayaadiin. Haa, waa shayaadiin. Waxa ay u dhoola-caddeynayaan si fajac ah oo ay isla garanayaan, wax aanad fahmayn ayaa aanay akhriyayeen.

Inkasta oo ay cunugga ag yaaleen shandado gacanta lagu sameeyay oo xirsi xidh ku jiro iyo toon eryaysa

rooxaanta xun, Haddana waa ay joogeen. Waxa ay
ummulisoo yinku gacmaha marsadeen sacfaraan,
fooddana waxa ay u mariyeen boqorad Oodaag, si
shaydaanka looga ilaaliyo cunugga, haddana waa ay
joogeen.

Dadki waa ay wada aamuseen, waxaana hadlay sheekhii
weynaa ama Hoomeelkii sida ay reer Baabil u
yaqaanneen. Waxa uu yidhi sheekhu:

– Maanta waxa ii sharaf ah, aadamahana u sharaf ah,
dhulka oo idilna u sharaf ah dhalashada wiilka lab ee
qaadan doona nagaca boqorka weyn ee Kuush. Wiilkan
boqran oo uu qoyska boqortooyadu gartay in ay u
bixiyaan ‘Saahaak’.

Dadkii farxad ayaa ay isla oogsadeen qaylo, balse
magaca Saahaak ma uu ahayn mid wata macno la
jeclaado. Magacu waxa uu af Baabili ku noqonayaa, “
Maskii qaniinyada darnaa”. Markii magaca maska la soo
hadal qaaday, waxa la maqlayay qosolka shayaadiinta,
miciyahoodana waxa ka soo baxayay foodhi shaydaan oo
farxadeed.

Adhi jirihii Iishma waxa uu eegay wejiga dabacsan, ee
dheddignimada la hurda, ee la moodo in ay tahay
hadiyad sammada keligii looga soo diray; waa

dheemmantan yar ee uu u bixiyay Samiiraamis. Waa
adhijire yar oo maalinta inteeda badan qatan. Hoyga ay
u qalanto dheemmantan yari ma aha guryaha duugga ah
dhexdooda, waxa la hubaa in ay Ilaahyadu u kaydiyeen
quruxdeeda goob kale oo bilan. Waxa ku soo dhacday
maskaxda Iishma fikrad weyn oo ku saabsan
Samiiraamis.

Berri waxa la qabanayaa bandhig-suuqeedka weyn ee
Naynawa, kaas oo ku beegan xilliga guurka, ee sannad
kasta lagu qabto Baabil. Halkan waxa isugu yimaadda
doobabka iyo gashaantimaha ka kala yimi dhammaan
gobollada boqortooyada weyn ee Caashuur; si uu mid
kastaa uga raadsado lammaane ku habboon. Odayaashu
waxa ay iibsadaan hablaha yaryar, si ay ugu guuriyaan
wiilashooda marka ay waaweynaadaan. Waxa uu eegay
labadii indhood ee Samiiraamis ee qurxoona, waxaanu
goostay in uu berri Naynawa geeyo. Iishma waxa uu ku
qaaday Samiiraamis tunka, waxa aanu aaday suuqii
Naynawa. Haddii ay maalin uun quruxi hadli lahayd waxa
ay ku dhawaaqi lahayd, “Naynawa!”.

Iishma waxa uu xidhay dharkiisii ugu wacnaa, laakiin
waxa uu u muuqday dawarsade, marka loo eego dadka
jooga suuqan ay ku tartamayaan nin kasta oo qaab lihi
iyo gabadh kasta oo qurux badan. Waa ay qoslaysaa

Samiiraamis qosol soo jiidasho leh, oo ku dhaliyay qof kasta oo arkay weyddiinta, “ Waa maxay dawarsadahan luulka gacanta ku sitaa?”

“Siimaa” ilaaliyaha fardaha boqorku, waxa uu marayay suuqa si uu fardo cusub boqorka ugu iibiyo . Ishiisu waxa ay ku dhacday wajigii Samiiraamis. Siimaa waxa uu illaabay fardihii, waxa uu illaabay boqorkii, wax kastana waa uu hilmaamay; kaliya waxa uu xasuustay in uu madhalays ahaa. Mar kale ayaa uu eegay cunugtii; timo bunnii ah oo dahab la moodo ayaa ay lahayd. Sidee ayuu bunnigu dahab u noqdaa?! Ma sharrixi kartid ilaa aad timaha yartan aragtid. Laba indhood oo soo koobaya macnaha dheddiginnimada oo dhan , dibno curdin ah ... Siimaaa wax kasta faraha ayuu ka qaaday, waxaanu u kacay dhanka adhijirihii gaboobay iIshma. Iishma Waxa uu si feejigan u eegay dharkii Siimaa ee boqortooyada, cunugtiina waxa ay u dhoollacaddaysay Siimaa si yaab leh. Waxa garaacay wadnaha, oo ay ka soo fuqday gororkii u danbeeyay ee aabbennimo ah. Waa ay ku carartay oo legga ayaa ay ka gashay, sare ayaa uu u qaaday isaga oo faraxsan. Waxa uu jeebka ka soo saaray kiish lacag dahab ah , oo uu rabay inuu fardaha ugu qaalisan ugu iibiyo boqorka. Iishma waxa uu eegay kiishkii oo hunguriga ayaa ka soo dhacay, ka dibna waxa

uu dhunkaday gacantii Siimaa, waanu iska dhaqaaqay
isagoo ku heesaya :

“Marka uu yimaaddo badbaadiyihii waynaa, waad xoroobi
doontaa runtii”

Waxa ay ahayd madal wayn oo wareegsan, oo uu ku
xardhan yahay marmar cad iyo mid dahabi ah; waxa ku
xardhanaa sawirrad Baabiliga ah ee ujeedayan.
Badhtanka madasha waxa ku taallay tuumbo biyaha ka
soo qaadaysa webiga, oo si khayaali ah kor ugu
tuuraysa. Ma rumaysan kartid in sidan ashqaraarka ah
loo farsameeyay biyo-dhaca ka hor afar kun oo
sannadood .

Indhaha ka qarso waxan oo hablo qaagaawan ah ee jiif
jiifa ama kuwan taag taagan , ee ku hareeraysan wiilka
quruxda badan ee dhexdooda fadhiya .Eeg xoogga,
quruxda iyo ragannimada wiilkan; eeg bilicda deegaanka
iyo sixirka dhismaha reer Baabil ee ku hareeraysan .

Waxa aad ku jirtaa qasri ka mid ah qasriyada
boqortooyadii Baabil. Wiilkan quruxda badan waa
Saahaak inankii boqor Kuush, oo boqol sanno laga joogo
dhalashadiisa! Ha yaabin, da'da dadku berigaa waxa ay
u dhexayn jirtay shan boqol iyo kun sanno .

Waa adigan kolba indhaha la raacaya bilicdan

ashqaraarka ah. Groobta dalxiis ee ugu bilicsan Haawaay
waa wax foolxun marka madashan loo eego. Indhahaagii
waxa ay qabteen wax kaa dhabqiyay quruxdii aad la
dhaygagsanayd ; waxa aad aragtay duq gaboobay oo
faalig hayo , dhammaan ilkuhuna ka daateen,
gadhiisana waxa ku yaalla dhawr miiq oo timo ah, oo u
dhaadheer oo si layaab leh oo foolxun. Waxa uu xidhan
yahay cabbaayad madow oo jeex jeexan, isaga oo
dhutinaya ayuu ku soo dhawaanayaa madasha; waxa uu
koray odaygii duqa ahaa masrixii marmarka ahaa.
Dummarkii qaaqaawanaa ayaa si quudhsi ah u soo eegay,
indhaha ayuu yar yareeyay Saahaak; oo si deggan ayuu
u eegay duqii. Isaga oo ku dheel dheelaya ayuu ku yidhi:
– Maansuukhyahaw cadh-dhada qabaa sidee ayaad
halkan usoo gashay ?
Duqii waxa uu ku eegay laba indhood oo kaah iyo
kalsooni iska keen ahi ku ladhanyihiin. Cod u eeg ka
abeesada ayuu ku yidhi:
– Anoo laangadhaynaya ayaa aan soo dulmaray
maansuukhyo cadh-dho qaba oo badan, oo xidhan
koofiyado qosol leh, oo u taagan oo u taagan sidii qodin
la tiiriyay. Waxa ay ilaalinayaan wax ay ku sheegeen
inanka Kuush ee wayn . Waxa aan u soo galay meesha si
aaan u arko inanka Kuush ee la sheegayo; mise waxa aan

arkay haco hablo iskaga dhex jira, oo aan hub iyo seef
midna sidan .

Dadkii waa ay naxeen, gaadhkiina Saahaak ayaa ay ku
wareegeen. Saahaak inta uu booday oo uu leeb ka
qaatay mid ilaalada ka mid ah, ayuu wadnaha ka geliyay
odaygii. Odaygii wuu dhacay, Saahaakna waxa uu yidhi
isaga oo cadheysan :

- Raqdan u tuura libaaxyada, hilibkan xun ka raalli
ahaada dhaha, ee aanu maanta idin siinnay .

Gaadhkii raqdii oo la moodo inay beri hore tawaftay,
inta ay qaadeen ayaa ay ku dhex tureen xeradii
libaaxyada; libaaxyadiina iyaga oo gaajaysan ayaa ay
cad cad u kala goosteen raqdii.

Saahaak isaga oo cadhaysan oo hiiftaamaya, ayuu
qasrigii dhex qaaday. Cid kasta oo ka soo hor baxda waa
uu huruufayay, gaadhkiina waxa uu ku canaantay side
ayaa uu duqani u soo galay qasriga. Qolkiisii ayuu galay
Saahaak.

- Maan garanayn in aad magac leedahay inankii Kuush
ee waynaayow!

Saahaak waxa uu eegay goobta codku ka imanayo, isaga
oo yaabban. Waxa uu arkay nin ilko la'a, oo toban miiq
oo timo ah gadhkiisa ku hadheen, oo xidhan cabbaayad
madow oo jeex jeexan; codkiisana la moodayay codka

abeesada.

Mar kale waxa aynu dhex joognaa Baabil, balse waa
aynu ka fognahay qasriyadii boqortooyada. waxa aynu
joognaa koonaha magaalada; xaa'adaha danyarta. Waxa
meesha maraya nin xidhan maryo boqortooyo, oo
fuushan faras suunnaari ah, oo ay ku hareeraysan
yihiin rag maryo isku eeg xidhan oo fardo isu eeg wata.
Kani waa Oonsi la taliyaha boqorka, magaalada ayuu
gaaf wareegayay isaga oo hoggaaminaya raxan madax
ah, si uu dadka uu gaadhsiiyo amarrada boqorka ee aan
dhammaan. Dadku waa ay ku xoonsanayeen iyagoo oo
werwersan dhanna raagsanaya .

Dadkii xoonsanaa ee aamusnaa ayaa ku war helay
shanqadha faras meel fog ka soo ordaya. Dadkii si yaab
leh ayaa ay u eegeen, weftigii boqorkuna si cadho leh.
Yaabkii waxa uu isu rogay amakaag , cadhadiina
fajiciso; qofka faraska madow ku taagan ee sida
dagaalyahanka u erylalaa maaha nin balse waa
Samiiraamis:

– Ma wax badan ayaa I dhaafay?

Si maad iyo kalsooni leh ayaa ay u tidhi, oo aanay cid
kale ku dhicin inay tidhaahdo .

Eeg waftigii boqorka, u fiirso Oonsi waxa ka dhacday
cumaamaddii, indhihiisuna galka ayaa ay ka baxeen.
Waxa uu la ashqaraaray dheddignimada, debecsanaanta
iyo quruxda inantan faraska wadata. Siimaa ayaa ku
canaantay Samiiraamis sida ay faraska u eryaysay iyo
sida ay kulanka waftiga uga soo daahday. Balse Oonsi
ayaa waftigii ku amray in ay socdaan, oo ay iska
tagaan. Kolanyadii waa ay dhaqaaqday, Samiiraamisna
faraskii ayaa ay ku boodday, laakiin waxaa soo jeediyay
codka Siimaa :

– Shamiiraam! Kaalay soo deg oo dhunko gacanta la
taliyaha boqorka, oo ii dhaaf dheh gefka aan galay,
imaatinkaagu waxa uu dhabqiyay hadalkiisa e .

Waa ay ka soo boodday Samiiraamis faraskii, waxa ay u
dhaqaaqday dhanka Oonsi iyadoo si dheddignimo ah u
fiirinaysa. Jooggeeda iyo jamaalkeeda ayaa gilgilay,
waxaana la moodayay inuu isagu u cudur daaranayo
iyada .

Samiiraamis waxa ay soo fidisay gacanteedii quruxda
badnayd gacantiisii ayaa ayna salaanatay. Inta uu
gacanteedii soo dhufatay, oo uu isagu dhunkaday ayuu si
hoose ugu yidhi:

– Marwo Shamiiraam inaad aqbasho inaan ku guursado,
waa dariiqa kaliya ee qalbigaygu kugu saamaxayo .

Samiiraamis waxa ay eegtay Siima, kaa soo u eegaya
sida aabeheed oo kale; wuu dhoollacaddeeyay waanu
dhiirrigeliyay. Ka dib waxa ay eegtay Oonsi; waa nin
awood leh oo xil wayn ka haya boqortooyada, qalbigaedu
wuu aamusay caqligeedu se wuu waafaqay. Samiiraamis
habeenkii xigay ba waxa ay ahayd gabadhii Oonsi, la
taliyaha sare ee boqor Kuushka weyn; boqorka
boqortooyada Baabil oo dhan .

Saahaak wuu anfariiray markii uu eegay meesha codka
abeesadu ka soo baxayay. Waxa uu arkay odaygii duqda
ahaa, wuu weeraray waxa aanu isku dayay in uu dilo.
Gacanta ayaa uu is yidhi odayga ku dhufo , oo hawo
ayaa uu feedhay. Waxa uu soo qaaday faynuuskii qolka
dhex yaallay, oo xaggii odayga ayaa uu ku tuuray, balse
waxa ay indhihiisu qabteen faynuuskii oo jidhkii odayga
ka dhex baxaya.

Wax uu sameeyoo ayaa uu garan waayay Saahaak,
odaygii ayaa se talo ku dhaqaaqay. Waxa uu soo qaaday
faynuuskii, Saahaakna waxa uu arkay duqii faynuuska
siday oo saddex qof noqday, ka dibna toban qof
noqday. Tiradii odaygu waa ay is labanlaabtay ilaa qaar
ka mid ahi hawada duuleen .

Dhammaantood waxa ay siteen nal ama faynuus; mar

kaliya ayaa ay faynuuskii ku soo wada tuureen dhankii
Saahaak, Markii uu is yidhi ka baxso dhulka ayaa uu ku
dhacay, Qolkii wuu ololey Saahaakna wuu garan waayay
si uu u baxsado, Odaygii waxa uu ku soo dhawaaday
Saahaak, caqliga ayaa uu ka qabsaday oo waxa uu doono
ayaa uu ku akhriyay, Konton duq halka ay ka ahaayeen
waxa ay noqdeen oday kaliyaata, waxaana uu soo dul
istaagay Saahaak, Cod xanshaashaqa oo ka abeesada oo
kale ah ayuu ku yidhi:

– Naftaada fikir ha ku wareerin ina Kuushow, iskama
kay dhicin kartide .

Saahaak oo fajacsan ayaa yidhi :

– Yaad ... yaa aad tahay adigu?

Odaygii aya ku yidhi si aayar ah:

– Waxa aan ahay Luusifar (Ibliis): taliyaha ilayska tan
iyo maalinkii la abuuray nuurka.

Faynuuskii iyo ilayskii baxayay ayaa mar qudha wada
damay Luusifarna hadalkiisii ayuu sii watay :

– Waxa aad tahay mid la doortay ina Kuushaw , waxa ku
doortay nuurkayga iyo aragtidayda; aniga dartay waxa
aad noqon doontaa ka ugu awood badan dhulka, aniga
ayaa ku bari doona sirta maajiga (sixir), aniga ayaa kuu
gacangelin doona waxa dhulka ku sugan oo dhan; jin insi
iyo hantiba .

Saahaak ayaa doonay inuu hadlo, balse Luusifar ayaa
hadalka sii watay:

- Cid aan adiga ahayni kuma habboona inay dunida ku
amar ku taaglayso, cid aan adiga ahayn kuma habboona
inay laxahan hoggaamiso. Adiga cid aan ahayn kuma
habboona inay barato sirta maajiga. Haddaad rabto
inaad taliskaaga sii liicayaa xoojiso, oo aad waxaas oo
awooda hesho iyo in ka badan oo aan wali kuu sheegin;
iigu kaalay buurtaa Danbaawandi. Carruurta halkaa
joogtana weydii Luusifar iyaga ayaa ii kaa keeni doonee.
Odaygii hawada ayaa uu ku baaba'ay, sidii oo aanu hore
u jirinba. Saahaakna waxa uu ka tagay isaga oo
yaabban, yaab noloshiisa oo dhan beddeli doona
maalmaha soo socda.

Waa buurta Danbaawandi, habeen gudcur ah oo dem ah.
Wiil qurux badan ayaa fananaya buurta waddo dhagax
ah, isaga oo raadinaya carruur tilmaanta. Oo waa ayo
carruurta xilligan meesha joogtaa? Waa madow,
gacmihiisana ma arko, waxa uu maqlayaa uun shanqadha
kabihiisa. Marba marka ka danbaysa waxa u muuqanaya
hadh dad la moodo, oo isku beegaya dhagaxaanta.
Saahaak waa uu u qaadan la'yahay, cod dheer ayuu ku
qayliyay:

- Odayahaw duqda ahi ku mee, waa I kan waan joogaa
Danbaawandi ye?

Wax jawaab ah muu helin aan ka ahayn danab-kaca
codkiisa ee buurtu ku soo celisay. Waxa uu mar kaliya
dareemay in aanu keligii ahayn, ee la weheliyo. Waxbaa
la socda oo mar jaanta la qaadaya. Wuu naxay Saahaak
oo hareeraha ayuu eegay ; dhinac kasta waxa uu ku
arkay indho dhalaalaya : hortiisa, hareertiisa iyo
gadaashiisa waa indho. Muu baqan Saahaak ee wuu
qayliyay isagoo canaanaya :

- Mee Luusifar, mee kii isku sheegayay amiirka nuurku?
Markuu intaa yidhi ayaa ay is tuseen, waxa ay ahaayeen
boqol carruur ah. Si kakan ayaa ay u soo eegayeen .
Dhar madow ayaa ay xidhaanaayeen, timo madow oo
dhaadheer ayaa ay lahaayeen . Inta ay isku soo urureen
iyaga oo aan hadlin ayaa ay xagga woqooyi u
dhaqaaqeen. Saahaak waa uu raacay isaga oo yaabban.
Waxa ay geeyeen god buurta ku yaallay, ka dibna laba
saf ayaa u istaageen , waddana waa ay u banneeyeen.
Saahaak inta uu eegay ayaa uu dhex maray , godkii
ayaa aanu galay .

Sidii ballantu ahayd Luusifar waa sii sugayay. Muu
ahayn duq , curyaanna muu ahayn, balse, waxa uu ahaa
Luusifar; timaan kale ma laha oo aan ahayn inuu yahay

Luusifar! Kursi weyn ayaa uu ku fadhiyay, madow
ayaana ku hareeraysnaa; inkasta oo ay ka ag
shidnaayeen laba faynuus oo nuur yar bixinayaa.
Xoogaa cabsi ah ayaa gashay qalbiga Saahaak. Noolaha
hortiisa fadhiyaa ma aha insi , inkasta oo uu muuqaal
dad leeyahay haddana wejigiisa caadi uuma uu muuqan.
Tani ma aha gacan bashar, kuwani ma aha faro bashar,
ciddiyahani ma aha kuwo dad; waa maxay noolahani
tolow ? ma Illaahay oo carshigii fadhiyaa! caqligiisa
Baabiliga ah ee abaaday ma soo saari karo inuu labo
tallaabo u jiro shaydaankii Luusifar, ma uu garanayn
inuu hor taagan yahay Ibliis laftiisii.

Wax kastaa si qunyar ah ayaa ay usoo muuqdeen, wejigii
madowgu hadheeyay hadda waa la arki karaa, Saahaak
imika yaabkii wuu ka baxay. Luusifarka la sheegayaa
waxa uu lahaa timo dhaadheer oo dhulka taabanaya ,
timahaasi wajiga oo dhan ayaa ka qariyeen, mana
garanaysid inaad hor taagantay iyo inaad daba
taagantay. Luusifar ayaa si deggan u yidhi :
– Waxa aan kaa doortay Saahaakow ragga dunida jooga
oo dhan. In kasta oo aad nolol baashaal ah ku jirto,
haddana waxa aad leedahay qalbi dhintay oo aan jixin
jixin; qalbi geesi ah iyo ruux keenodiid ah.

wuu fir-ka-naxay Saahaak oo dhidid ayaa dhafoorka
yaacay , waxaana uu la amakaagsan yahay cidda hor
fadhidaa waxa ay tahay, waxa uu si hoose ugu yidhi:

- Maxaa aad igu dooratay ?

Si cadho leh ayaa uu Luusifar ugu jawaabay Saahaak,
codkiisa ayaana laga dareemayay inuu xanaaqay, waxa
uu yidhi :

- Waxa aan kuu doortay si aad dadka u hantido, si aad u
noqoto basharkii u horreeyay ee la baro sirta maajiga.

Inta uu aamusay ayuu Luusifar yidhi :

- Waa inaan qalbigaaga imtixaamo, sirta maajiga ee
wayni haddii cid qaldan u gacan gasho qofkaasi hore
ayuu ka dhimanayaa.

weedha imtixaan waxa ay dhimbiil dab ah ku ahayd
nafta Saahaak, waxaanu yidhi:

- Waa maxay maajigan aad ku soo cel celinaysaa, waa
maxay imtixaanka aad I marinaysaa ?

Luusifar ayaa hadalkii boobay oo yidhi:

- Waa inaad I aragto oo aanad fir-ka-nixin, haddii aan
wajigayga ku tuso oo aan inyar oo naxdina ishaada ka
dareemo, markaba waan ku dilayaa. Haddii aad I aragto
oo aanad nixinna sirta maajigu waa garabkaaga, oo
adduunka ayaa laguu soo laabi doonaa, noolaha oo
dhamina waa ay ku hoggaansami doonaan.

Wax badan ayaa uu aamusnaa Saahaak, ka dibna waxa uu yidhi:

- I tus wajigaaga waayahaye kanoow?

Si degdeg ah ayaa ay timihii uga leexdeen wejiga Luusifar , oo si toos ah u fadhiistay, wejigana ku soo dhaweeyay Saahaak.

Waxa uu ahaa Saahaak mid ilbidhiqsiigaas daawanaya wejiga ugu foolxun ifka; waa wejiga ibliis e . Dhafoorka ayaa dhididay , wadnaha ayaa garaacay , ka dibna waxa uu yidhi :

- Wexee nacdalan ayaa aad tahay adigu?

Luusifar ayaa hadlay, foolxumadiisiina waa ay sii laba jibbaarantay. Waxa uu yidhi

- Waxa aan ahay shaydaan rajiim ah (La fogeeyay).

Kani waxa uu ahaa kulankii ugu horreeyay ee jin iyo insi dhex mara , waxaanu ka dhacay Baabil, xaddaaraddii ugu horreysay ee dad sameeyay duufaankii Nuux ka dib.

Saahaak habeen kasta waxa uu booqan jiray godkaas.

Luusifar waxa uu baray Saahaak sirta maajiga. Maaji waxa ay la macno tahay afka reer Baabil Sixirka.

Saahaak waxa uu ahaa sixiroolihi ugu horreeyay ee dhulka kor socda. Taariikhdu waxa ay Saahaak ku naanaystay magac caan ah oo kiisii caadiga ahaa qariyay, waxa loo yaqaannaa Saahaak taariikh ahaa

Namruud; boqor Namruud. Markii dhawr jeer ay ka soo wareegtey kulankii Saahaak iyo shaydaanka waxa uu Saahaak shirqoolay aabbihi Kuush; waxa uu u qoday hog dheer oo ay ka soo jeedaan konton waran, oo caleen lagu daday. Kaasi waxa uu ahaa shirqoolkii ugu horreeyay ee taariikhda qof loo dhigo; waxa uu ahaa dabinkii dilay boqor Kuush. Shirqoolkaasi waxa uu Saahaak u sahlay inuu boqor noqdo, oo uu aabbihii dhaxlo. Waxa uu saahaak noqday boqorkii ugu waallida iyo dhiig daadinta badnaa abid.

Inaad noqoto boqor kelitalis ah waa la fahmi karaa, balse, inaad noqoto boqor digtaytar ah oo sallid ah, oo dhiigya cab ah, oo haddana sixiroole ah, oo faajir ah; waa shay aan weli adduunka soo marin. Namruud waxaas oo dhan ayaa uu ahaa .

Waxa uu ahaa qofkii ugu horreeyay ee taaj madaxa saarta, fikradda taajka laftigeeda waxa uu ka soo xaday boqorrada jinka. Waxa uu sameystay taaj wayn oo dahab ah iyo fargal wayn oo dahab .

Taariikhdu waxa ay xustaa inuu namruud yidhi markii uu madaxa taajka saartay:

– Waxa aanu nahay annagu boqorrada ifka, ee hantiyay waxa yaal adduunka.

Weedha ‘annagu’ illaa hadda waa la garan la’ayahay

cidda uu ula jeeday.

Antikhiriistoos (3): Namruud iyo Nebi Ibraahiim .

_____ Qaybtii 3aad.

Markii uu Saahaak ama Namruud heshiiska la galay
Ibliis, ee uu baray sirta maaajiga, waa kii aabbihii Kuush
dilay, ee kursigii dhaxlay. Saahaak waxa uu bilaabay in
uu xukunkiisa dhidibada u aaso, oo dhulka boqortooyadii
Baabilna uu balaadhiyo.

Dagaallo hor leh ayaa uu bilaabay Saahaak, isla markii
uu kursiga salka dhigayba. Inkasta oo la taliye sare
Oonsi uu aroos ahaa haddana durbaankii dagaalka ayaa
hurdada ka kiciyay. Isaga oo kaliya jiiif looma diidin
balse gabadhiisiina waa ay la diyaar garowday; faras
yaqaan Samiiraamis. Samiiraamis waxa ay ahayd
fardoFuul jiitay, waxa aanay dagaalladii ka dhigtay
wacdar, aanay raggu samayn; guuto dhan ayaa ay
kaligeed hoggaaminaysay. Quruxdeedii hore ayaa ay
hoggaamintu qurux ugu kordhisay; waxa ay lahayd qurux
ay indhuhu u qushuucayaan, qurux ragga oo dhami u
carrab laalaadiyeen. Waxa ay leedahay laba indhood oo
waaweyn, iyo baadad timo madow oo cufan leh.
Indhaheeda waxa laga akhrisanayay kaaha cabqariyadda
iyo in ay tahay taliye imbiraadooriyad seeska u dhigi

kara.

Dagaalkii ugu horreeyay waxa ay muujisay Samiiraamis
maskaxbadnaan iyo xeelad-dagaal oo xadhkaha goostay.
Xeelad burburisay boqortooyadii Bakteeriya, ee
dhufayska adkayd. Warkii Samiiraamis waxa uu gaadhay
boqor Namruud, kaas oo la fajacay sida ay gabadh
dagaal yahani wacdarahan u dhigi karto. Waa uu u
yeedhay si uu u abaal mariyo, waxaana dhacay kulankii
ugu horreeyay ee Namruud iyo Samiiraamis dhex mara.
Boqor Namruud waxa uu ahaa mid fadhiya carshigiisa,
isaga oo hadal kulul kula hadlaya la taliyayaashiisa, sida
uu mar walba sameeyo; la taliyaasha waxa ka mid ahaa
Oonsi, xaajiga Samiiraamis. Si kedis ah ayaa ay u soo
gashay Samiiraamis; iyada oo wadata quruxdeedii,
kalsoonideedii iyo tamarteediiba. Markii ay Namruud
aragtay wadnaha ayaa garaacay, si aanay hore isugu
arag. Qalbigeeda ayaa ay su'aashay ma waxa aad ka
cabsanaysaa boqorka ugu weyn dhulka? Waa ay is
diidsiiyay naxdintii, iyadu ma aha nooca u ruxma haddii
ay qof madax ah arkaan. Markaa waxa uu Namruud
canaananayay mid ka mid ah la taliyayaashiisa. Markii
uu arkay qoftan soo gashay si dareen leh ayaa uu u
eegay, fadhigii ayaa uuna ka kacay. Markii uu kacayay
waxa uu is weydiinayay maxaa aad u kacaysaa? waayo,

isagu ma aha dadka u kaca qof u soo galay. Indhaha
ayaa ay isku dhufteen, cid kale in ay jirtana maa aad
moodayn sida ay isugu maqnaayeen.

Waxa meeshii soo galay daymo kale, oo cadhaysan, oo
waxa dhacaya diiddan. Oonsi ninkii Samiiraamis ayaa
aan ku faraxsanayn sid ay wax u socdaan.

Haddana waxa meeshii soo galay indho kale oo nacdalan,
indhii shaydaanka ee Luusifar.

Inyar ka dibba waxa aad daawanaysaa Oonsi oo ka sii
shalwanaya qalcaddii weynayd ee Baabil. Namruud ayaa
khaarajiyay, si uu u guursado Samiiraamis. Si dheel
dheel aha ayaa uu Namruud u sii eegaayay Oonsi
dhimashadiisa. Markiiba waxa uu la aqal galay Namruud
Samiiraamis, waxaana loo dhigay aroos ay la ruxmatay
dhammaan boqortooyadii Baabil. Waxaa la dhigay xaflado
aan hore iyo danbeeto midna loo arag, saddex cisho oo
xidhiidha ayaa uu dabbaaldeeggu socday; haddiyado
badan ayaa dadka oo dhan loo qaybiyay oo dhar iyo
xalwad ba leh. Waxa kulmay dayaxa iyo cadceedda sida
ay sheeko-baraleydu sheegto: cadceeddu waa ilaaha
iftiinka oo ay ku sheegeen Namruud dayaxuna waa
ayaanka quruxda Samiiraamis.

Awooddii Namruud waa ay laba-jibbaarrantay, markii ay

Samiiraamis xikmad iyo xeelladeediiba kula soo biirtay,
Maskaxbadnaantii dagaalka ayaa la midowday qallaylkii,
qooqii iyo sixirkii Namruud. Boqortooyadii Namruud waxa
ay ku duushay dhammaan boqortooyooyinkii ku
hareeraysnaa oo dhan, illaa uu Namruud noqday boqorka
toddobada gobolba (adduunka). Intaas uun kuma uu
joogsan ee waxa uu damcay awood dheeraad ah. Waxa uu
doonay in uu cirka ku duulo. Waxa uu soo ururiyay lix
boqol oo kun oo qof, oo uu ka soo kaxeeyay dhammaan
boqortooyooyinkiisii toddobada gobol ba. Waxa uu amray
in ay dhisaan fooq cirka ku dhereran, oo aanu qofku
gaadhay dushiisa illaa uu sannad socdo. Waa dabaq
daruuraha in badan dhaafaya. Dhabtii waa ay bilaabeen
injinneerada iyo shaqaalihii dhismaha fooqaas, illaa
jinka ayaa ka qayb qaatay dhismihiisa. Dhawr sanno
ayaa lagu dhisay fooq weyn, waxaanu noqday fajicisadii
ugu horreeyay ee toddobada fajac ee adduunka; waa
fooqa Baabil. Fooqaasi waxa uu ahaa qasriga Namruud
iyo carshigiisa dhulka.

Maalin maalmaha ka mid ah Namruud waxa uu ku jiiifay
dhabta xaaskiisa Samiiraamis, waa uu hurday, iyaduna
gacanteeda ayaa ay ku salaaxaysay timihiisa,
dhibirsanaan aanay hore u lahaan jirin. Namruud se

arrin kale ayaa ku furnaa markaa, waxa uu ku jiray riyo
cajiiba. Waxa uu arkayay fardo-fuul faraskiisa fuushan
oo hawada duulaya, qorrax ka soo baxa. Isna waxa uu is
arkay isaga oo sammada duulay, oo la diriraya ninkaa
kale ee faraska fuushan. Waxa uu arkay ninkii faraska
fuushanaa oo meeshii ka tagay, iyo meere iftiimaya oo
meeshii ka soo muuqda. Waxa uu eegay kobtii uu islahaa
kula dagaalan fardo-fuulka, ee uu markii hore joogay,
waxa uu arkay se cadceed meeshii joogta. Cadceeddi
waa ay baaba'day oo meerihii kale ayaa meeshii
fadhiistay ee iftiinka badnaa. Mar kale ayaa uu meeshii
eegay waxa aanu arkay fardo-fuulkii oo meeshii
meeraha taagan, oo u soo socda dhankiisa. Waxa uu u
soo kacay ninkii faraska fuushanaa dhulka, waxa aanu
isaga oo farashkii fuushan soo weeraray Namruud.
Namruud wuu qayliyay oo waa uu ka sasay hurdadii.
Waxa uu arkay Samiiraamis oo eegaysa, garabkiisana
gacmaha saartay oo dejinaysa .

Waxa ay Samiiraamis soo ururisay dadkii ugu aqoonta
badnaa Baabil, si ay ugu fasiraan riyada Namruud. Waa
ay ka baqanayeen in ay runta farta ka saaraan, oo ay
u sheegaan waxa ay riyadu ku saabsan tahay. Ugu
danbayntii waxa ay isku raaceen in ay dhabta u
sheegaan Namruud. Waxa ay ku yidhaahdeen waxa

dhulkan ku dhalanaya wiil, wax badan ayaa aanu
burburin doonaa wiilkaasi.

Wuu cadhooday Namruud cadho argagax leh, Waxa uu
amray in la dilo dhammaan wiilasha dhalanaya
toddobada gobolba. Ciidankiisu waxa ay gaaf-wareegi
jireen guryaha, carruurtana waa ay layn jireen.

Maalmahaas waxa dhashay Nabi Ibraahiim, hooyadii
ayaana ka qarisay ciidankii Namruud. Illaa uu weynaad
oo uu qaangaadhay. Reer Baabil waxa ay ahaayeen kuwo
caabuda meerayaasha iyo dayaxa; Cadceeddu waa
ilaahooda weyn waana boqor Namruud, dayaxuna waa
ilaahooda yar waana Samiiraamis. Namruudkan la
caabudaa isagu shaydaanka ayuu hoos tagi jiray.

Waxa uu ahaa Namruud maalmahaa mid kibray oo
qooqay. Gacan bir iyo dab ah ayuu ku maamulayay
bulshada. Nabi Ibraahiim waxa uu bilaabay in uu dadka
ugu yeedho dacwadda, oo ku wacdiyo Ilaah qudha ayaa
jira, ee iska dhaafa waxa kan aad caabudaysaan. Waxa
uu u sheegay in meerayaasha iyo sanamyadu ay yihiin
wax aan dhib iyo dheef toona qofka u soo jiidahayn.

Waxa dhacday sheekadii caanka ahayd ciiddii gu'ga. Waa
ciiddii uu Nabi Ibraahiim burburiyay sanamyadii Baabil,
ee yaallay macbadka Oor; halkaas oo uu faashkii sudhay
qoorta sanamkii ugu weynaa, oo loo yaqaannay

Mardookh, Markii ay dadkii ciiddii ka soo noqdeen waxa ay arkeen dhammaan sanamyadii ay caabudayeen oo la burburiyay, marka mid laga reebo; kaasina waa Mardookhii weynaa, kaas oo ka mudhay sanamyadii kale, sheeddana laga soo arkayay isaga oo faash garabka u sudhan yahay. Dadkii waa ay buuqeen, oo xanaaq ayaa ay isla oogsadeen. Waxa ay xasuusteen cadhadii uu Ibraahiim u qabay sanamyadooda, waa aanay u yeedheen, si ay wax u weydiya. Waxa uu ugu jawaabay weydiintii caan baxday ee ahayd:

– Waxa burburiyay sanamkaa weyn, ee isaga weydiya haddii uu hadli karayo.

Waa ay gadoodeen dadkii, waxa aanay warkii gaadhsiiyeen ilaahooda Namruud. Waxa dhex martay Namruud iyo Nabi Ibraahim doodda adag ee caanka ah:

– Waa ayo Ilaaha aad caabudaysaa Ibraahimoow?

–Waa Ilaaha wax dila waxna nooleeya.

_Anba wax waa aan dilaa, waxna waa aan nooleeyaa. Ka aan rabo cunaha ayaa aan qabtaa oo waa aan dilaa, ka aan raba waa aan iska sii daayaa oo waa aan nooleeyaa.

–Ilaahay cadceedda bari ayuu ka soo bixiyaa, ee bal adigu galbeed ka soo saar.

Namruud waa la jebiyay dooddii, wax uu yidhaahdana waa uu garan waayay. Waxa uu amray in Ibraahiim la

dilo, dil u dhigma gabbood-falka uu ilaahyada ku
sameeyay oo kale. Waxa uu faray in la shido oog dab ah,
oo Ibraahiim lagu rido. Reer Baabil bil dhan ayaa ay
dabkii shidayeen, iyaga oo xaabo ku guraya. Dabkii ay
shideen magaalada oo dhan ayaa uu ifiyay dabo illaa
dacal. Iyaga oo wadhfiye (Maanjaniiq) adeegsanaya
ayaa ay Ibraahiim ku tuureen dabkii. Maalmo iyo
habeenno ayaa ay iska daawanayeen dabkii illaa uu ka
demay. Ka dib waa ay ku soo yaaceen dabkii si ay u
arkaan danbaska ninkii ilaahyadooda burburiyay. Waxa
ay arkeen isaga oo iska taagan oo aan midhkaa qabin,
xarriiqyarina aanu soo gaadhin.

Namruud wuu cadhooday cadho weyn, laakiin wuu
qarsanayay cadhada, markan. Cadhadu waxa ay ku
wajahnayd xulafadiisii iyo gargaarihiisa, ugu ballan
qaaday tamarta iyo awoodda; waxa uu u cadhooday
Luusifar.

Waxa soo socda ee uu sameeyay Namruud waxa uu ahaa
mid yaableh, waxa uu ahaa mid amakaag ku ah inuu qof
bashar ahi sameeyo. Namruudba waxa loogu bixiyay
ficilkan ayuu ahaa. Namruud waxa uu tagay buurtii
Danbaawandi, gaar ahaanna godkii uu kula kulmi jiray
Luusifar si uu sixirka u baro:

- Meeday awooddii dhammayska tirnayd ee aad sheegaysay. Sidee baa uu dab holcayaa u gubi waayay jidhka qof lafo iyo hilib ah?
- Maxaa yeelay waa shaydaan ila mid ah, aniga.
- Dhabtii? Ma waxa aad ka waddaa shaydaan adiga kaa weyn? oo soo annaga garanayna Ibraahiim iyo aabbiihiisii dhagax-qoraha ahaa ee Aasara.
- Waaajib ma aha in aad ogaato wax kasta oo aan garanayo. Aniga iyo adigu waxa aynu nahay uun xulaf keliyaata, oo aan anigu taliyaha ahay, halka aan joogo adigu ma soo gaadhu kartid. Ugu danbayna waxa aad tahay uun bashar kaaja , oo gaajoonaya oo dhimanaya.
- Meeday awooddii? Waxa aan koray sammada u saraysa oo fooqaygu gaadhayo oo ma aan helin, waxaa aan u daadegay halka ugu hooseysa oo ah godkan aan kuugu imi oo ma aan helin.
- Awooddu waa in aad tahay boqorka toddobada gobol. Ma jiro qof aan magacaaga maqal oo aan kaa cabsanayni, marka uu magacaaga maqlo. Qoysas dhan oo jin ah ayaa kuu adeega.
- Dhammaantood illaa mid qudhaata... Ibraahiim. Waa maxay waxa uu haysto ee aanan anigu haysan ama aanad adigu haysan?
- Waa faqiir, oo waxba ma haysto. Xeelad ayuun buu

isticmaaalayaa, xeeladduna waa tii dabka ka
badbaadisay.

- Waxa aad tahay beenaale. Waxa aad tahay dulli. Waxa
aan kuu sheegayaa in aan ku dili doono oo aan kidif
kidif kuu jarjari doono marka aan awooddaa helo.

Namruud waxa uu ka fallaagoobay garabkiisii Luusifar,
hore waxa uu uga fallaagoobay aabbihii oo waa uu dilay.

Illaahay ayaa uu ka fallaagoobay oo waa uu ka
gaaloobay; waxa uu ka fallaagoobay sanamyadii iyo
meerayaashii tolkii caabudayeen, oo maba uu danayn
jirin. Waxa uu ka fallaagoobay xeerarkii, hiddihii iyo
dhaqamadii, ka dib markii uu kibray ee uu ku qooqay
dhulka. Intaas oo dhan ka dib waxa uu ka fallaagoobay
kii sixirkaba baray; Iblis ayaa uu ka fallaagoobay.
Namruud waxa ay ka timi tamarud ama fallaago;
Saahaakna waxa uu ahaa aabbaha fallaagada inta
taariikhdu xustay.

- Sayid Saahaak, waxa ina soo gaadhay cunta-kariyihii
cusbaa, ka dib markii aad eriday kii hore.

-Soo daa ha soo galee. Horena hadalka ha u
dhammeeyo.

Namruud waxa uu ahaa mid la gorfeynaya arrin la
taliyaashiisa qaar ka mid ah, markii u dareemay

shanqadha kabaha qof soo socda. Wuu eegay, ka dibna
waxa u sawirmay qof uu garanayo, oo loogu sheegay
cunto-kariye. Oday duq ah, oo laangadhe ah, oo ilka la',
oo xidhan cabbaayad madow oo jeexjeexan. Waa duq
dhoolla-caddeynaya si dheeldhel ah. Duqii ayaa ku yidhi
cod xanshaashaqa:

– Waxa aan u imid taliye in aan kuu kariyo cuntada ugu
macaan ee gacmahaygu sameeyaan.

Waxa uu duqii u soo dhawaaday Namruud isaga oo sida
dabaq dahab ah oo cunto ku jirto. Waxa uu ku yidhi
Namruud isaga oo ka boodsan:

– Uma baahni in aan arko waxa aad siddid. Waan ku
diiday adiga.

Wuu dhoolla-caddeeyay duqii waxaana muuqday ilkihiisii
teelteelka ahaa, oo foolxun. Waxaanu yidhi:

– Iga raalli ahow taliye. Ii ogolow in aan garabka kaa
dhunkado, aniga oo ixtiraam kuu muujinaya.

Odaygii waa uu soo dhowaaday illaa uu dhulka madaxa
saaray lugihiisa hoostiisa. Ka dib wuu kacay oo waxa uu
dhunkaday garabka midig ee Namruud iyo ka bidix. Ka
dib wuu iska baxay, oo wuu iska tagay.

–Maxaa aad u diidday taliye, wuu cunto macaanaaye.

Namruud uma uu jawaabin, waxa uu ahaa mid tash ku
furan yahay. Luusifar habkan ma raalli gelin ayuu uga

jeeday mise wax kale, mooji. Namruud waa uu kacay
waxa aanu toos u aaday qolkiisii, ay joogtay xaaskiisa
Samiiraamis, oo uu u tagi jiray markasta oo dhib
qabsato. Maskaxdeedda iyo xeelad badnaanteedu waxa
ay la miisaan tahay buurta Danbaawandi oo dahab ah
iyo wax la mid ah. Markii uu u galay Namruud qolka,
waxa uu arkay Samiiraamis oo shanlaynaysa timaheedda
dahabka ah ee bunniga ah . Markiiba waxa uu dareemay
Namruud garbaha oo xanuunaya, iyo lafihiisa oo la
moodo in ay kala baxayaan. Wuu qayliyay Namruud oo
dhulka ayaa uu ku dhacay. Samiiraamis ayaa aragtay,
oo ku soo carartay. Ka dib waa ay istaagtay iyada oo
ka fajacsan waallida horteeda ka socota.

Garbihii waaweynaa ee Namruud waxa ka soo baxay laba
mas oo madmadow oo foolxun. Marna cunaha ayaa ay
iskaga marayeen marna garbaha; marna dharkiisa ayaa
ay dhex galayeen. Waa laba mas oo aan dabo lahayn.
Labadii mas waa ay carteen, oo fiiftameen, miciyaha
ayaa aanay isla dhacayeen. Wax dhaqdhaqaaq ah ma ay
samayan Namruud iyo Samiiraamis, maxaa yeelay,
labaduba waa ay suuxeen. Fiifta masaska ayuun baa
laga maqlayay qolka oo dhan

Luusifar waxa uu farriin u soo diray Namruud , waxa uu

u soo qoray:

” Quudi caboolaha qatan markasta. Haddii ay waayaan wax ay cunaan, madaxaaga ayaa ay quudan doonaan.”

Xilligaa laga soo bilaabo caado cusub ayuu Namruud la soo baxay. Gacanyarayaashii waxa uu amray in ay laba madax oo dad u keenaan subax kasta. Waxa uu ogaaday in aanay labadan abeeso madax dad mooyee wax kale cunayn, weliba madaxa carruurta; waayo, marar badan ayaa ay masasku diideen madaxa dadka waaweyn.

Gacanyarayaashii , maalin kasta magaalada ayaa ay ku kallihi jireen laba madax ayaa aanay u keeni jireen.

Cidna ma ay fahmin waxa uu Namruud labada madax ku suubbinayo. Cid kasta oo ka hor timaadda amarkanna qoorta ayaa uu u dheerayn jiray Namruud. Cidna ma ay garan cabbaayaddan madow ee uu Namruud imika mar kasta xidho, cidna kama ay fahmin waxa kan ka hoos dhaqdhaqaaqaya cabbaayadda, qofna kuma uu dhiirran in uu weydiiyo Namruud.

Marar badan waxa uu isku dayay Namruud in uu gawraco labada abeeso. Markasta oo uu gawraco garabkiisa ayuun baa ay laba cusub ka soo bixi jireen.

Samiiraamis hadalkii ayaa ku gudhay, wax ay samayso waa ay garan wayday oo ay ku badbaabiso ninkeeda.

Dhakhtarro ayaa ay uga keentay dhammaan toddobadii

gobol ba; dhakhtar kastaana waa uu ku guul darraystay
in uu tirtiro labada abeeso. Markasta oo uu dhakhtar
ogaado sirta labada abeeso ee Namruud ku maran waa
la dili jiray.

Waxa maagalada dhinaca kale ka degganaa nin tummaal
ah oo la yidhaahdo Kaawe, waxa wejigiisa ka muuqatay
tamar xooggan. Murugo badan ayaa uu qabay, maxaa
yeelay, gacanyarayaashii Namruud ayaa u yimid oo laba
carruur ah ka qashay; oo Namruud u geeyay. Kaawe
waxa uu ahaa tummaal muslin ah, oo raacsan diinta Nabi
Ibraahiim. Waxa uu dhex lugayn jiray dadka dhibban, ee
dulman, ee carruurtooda madaxa laga guray. Wuu dhex
dagay oo waxa uu ku abuuray kacdoon lagaga soo
horjeedo Namruud iyo taliskiisa. Guri guri, xaafad
xaafad iyo tuulo tuulo ayaa uu u gaadhay warkii
kacdoonku. Waxa uu soo ururiyay Kaawe -oo ka amar
qaadanayay, ummad badan oo cadho u qabta Namruud.
Si kedis ah ayaa uu Kaawe u soo galay fooqii Baabil.
Namruud ayaa soo daayay isaga oo moodaya inuu yahay
tummaal soo bandhigaya waxa uu gacantiisa ku
farsameeyay. Waxa uu ku yidhi Kaawe, lahad adag isaga
oo kula hadlaya, oo aanu Namruud u baran:
- Boqorkii Baabil, Caashuur iyo weynaheediiyoow, islaam
aad nabad gashide, oo aan taliskaaga kuu daynee.

- Oo ma waxa jira Ilaah aan aniga ahayn kanoow?

- Ilaaha dhulka iyo sammooyinka ayaa jira.

- Ma sidii Ibraahiim ayaa aad u hadlaysaa?!

-Ibraahiim waa nebi Ilaahey soo diray, dacwaddiisana
waa aanu rumaynay annagu. Adigana waxa aanu kuugu
yeedhaynaa in aan Ilaahay keligii caabuddo, oo aanad u
shirki yeelin. Haddaad diiddana waa aanu kula
dagaalami.

- Waar miyaa aad waalateen? Anigu waxa aan ahay
Saahaak, weynihii Baabil, Caashuur iyo gobollada
toddobada ah. Soo ururiya ciidankiinna saddex cisho,
anna aan soo kaxaysto huwantayda. Dhulkaba waa aan
idinka tirtiri doonaa, oo raadkiinnaba waa la waayi
doonaa.

Kaawe waxa uu saddex cisho ku soo ururiyay kooxo
cadhaysan, Namruudna ciidankiisii ayaa uu isu keenay.
Namruud isaga ayaa ciidankiisa soo horkacay, waxaana
la socotay xaaskiisa fardo-fuulka ah ee Samiiraamis.
Ciidanka Namruud waxa ay in badan ku soo
labalaabmayeen kooxaha Kaawe. Labadii ciidan ban cidlo
ah ayaa ay iska hor yimaaddeen. Kaawe iyo ciidankiisu
waxa ay eegayaan weynida iyo badnida ciidanka
Namruud, iyo sida ay u hubaysan yihiin. Naftooda
marka ay eegaanna waa ay isla yaabayeen yaridooda iyo

hub yaraantooda. Si quudhsi leh ayaa ay Namruud iyo
Samiiraamis u eegeen ciidanka Kaawe. Ciidanka Namruud
waxa ay rabeen in ay cagta mariyaan ciidankan yar ee
hor taagan, oo ay burburiyaan. Dhinaca cadceed ka soo
baxa waxa ka soo muuqda wax.

Awooddii uu in badan raadiyay Namruud ee uu waayay,
waxa ay maanta goosatay in ay wax tusto; awoodda

Ilaahay ee ah abuuraha cirka iyo dhulka iyo
waynahooda. Si kedis ah oo aan wargelini jirin waxa ay
dhammaan ciidamadi arkeen ciidan kale oo dhinaca bari
ka soo socda, ciidan sammada ka yimi. Ciidan badnidiisa
cadceeddii qariyay, waa ciidan kaneeco ah.

Markii hore cidna ma ay fahmin waxa socda. Maxaa ay
rabtaa kaneecadan cadceeddii qarisay. Waxyar ka dibba
ciiddankii kaneecadu waxa uu soo gaadhay meel laga
arki karo. Wuu fir-ka-naxay Namruud, cirka ayaanu
eegay, isaga oo isku dayaya inuu fahmo waxa socda.

Kaneecadi hoos ayaa ay u soo dagtay iyada oo ku dhex
dhacday ciidankii Namruud. Waa ay isku dhexyaaceen
ciidankii Namruud, iyaga oo mid kastaa isku dayayo in
uu baxsado. Kaneecadani ma ay ahayn mid caadiya,
waxa uu ahaa nooc kaneeco ah oo aanu dhulku hore u
arag xataa casrigii Dhaynasoorta. Waa nooc bahal ah,
waxa uu qaniinyo ku dhammeeyay cadkii ciidanka

Namruud. Hilibkoodii dhulka ayuu wadhnaa, isaga oo
dhiig ka qulqulayo. Namruud iyo xaaskiisu waxa ay isku
dayayeen in ay meesha ka baxsadaan, oo aanay
kaneecadu soo gaadhin. Namruud ayaa cirka eegay,
kadibna waxa uu yidhi:

– Yaa aad tahay kan awoodda lehoow? Halkeed joogtaa?

Ma shaydaan ayaa aad tahay?

Waa ay ordayeen isaga iyo xaaskiisu kaneeco badan
ayaana eryanaysay. Waxa ay u muuqatay in uu
faraskoodu ka dheeraynayo kaneecada, balse, hal
xabbad oo kaneeco ah ayaa soo gaadhay; wax cajiiba
ayaa aanay samaysay. Waxa ay ka gashay sanko, oo
maskaxda ayaa ay fadhiisatay. Namruud waxa uu
waayay dheellitirkii oo waa u dhici gaadhay, se waxa soo
qabatay Samiiraamis, oo faraskeeda ku soo wareejisay.
Waa ay oroday ilaa ay kaneecadii kale ka dheeraysay,
waxaanay galeen foogii Baabil. Albaabadii ayaa ay soo
xidhay.

Waxa lagu jabiyay Namruud dagaalkan jab weyn.
Ciidankisii uu horkacayay dhammaantood waa ay go'een.
Waxa u soo hadhay ciidan yar oo qasriga Baabil ilaaliya.
Ciidankii Kaawe markii ay arkeen mucjisadaa Eebbe
ayaa ay dhammaantood u sujuudeen, iyaga oo u mahad

naqaya, Ciddii aan muslim hore u ahayn waa ay
islaameen, Kaawe calankii ayaa uu kor u qaaday waxa
aanu ciidankii ku hoggaamiyay dhanka qasriga Baabil,
halkaas oo ahayd qasriga Namruud ee carshigu u yaallo.
Namruud xaalladiisu waa ay ka soo daraysay. Kaneecadii
sanka ka gashay, maskaxda ayaa ay fadhiisatay.
Markasta oo ay dhaqdhaqaaqdo Namruud waa lagu
kacayay, mana uu nafisayn illaa kab wejiga lagala
dhaco. Samiiraamis waxa ay eegaysay ninkeeda oo kab
lala dhacayo, waana ay ooyaysay. Waxa ay rabtay in ay
nafteeda ku furato, haddii ay suurto gal tahay. Waxa ay
xil iska saartay in ay quudiso labadii mas ee garabka ka
saarnaa. Waa ay la yaabbanayd waxa Namruud ku
dhacay, masas garbaha ka saaran iyo kaneeco madax
kaga jirta. Waxa uu ka fallaagoobay awood aanu wax
tamar ah u hayn, cid kalena aanay iska caabbin karin,
balse waxa uu ahaa keenadiid fallaago ah.
Ciidankii Kaawe waxa ay hareereeyeen qasrigii Baabil.
Hadhaadiga ciidankii Namruud dufaac adag ayaa ay
galeen, oo qasrigii waa loogu geli waayay. Go'doomintii
waxa ay socotay afartan cisho. Cidna ma ay ogayn
waxa ka dhex socda qasriga Baabil. Indhaha Namruud
waxa ay ahaayeen kuwo casaaday, wejigiisuna waxa uu
casaaday sidii kab loogala dhacayay. Si kedis ah ayaa

loo jebiyay afaafkii qasriga Baabil. Kaawe gudaha ayuu soo galay isaga oo ciidankiisii hoggaaminayay. Cidna ma ay joojin karayn Kaawe tummaal, waayo, waxa uu u socday aargoosi. Namruud waxa uu qashay labadiisii cunug, maanta isna isaga ayuu ka goosanaya.

Waa buurta Danbaawandi, habeen gudcur ah oo magangooyo ah. Waxa uu Kaawe garaacayay tiirar biro ah oo uu dhulka ku qotominayay. Namruud waxa uu jiiifay dhulka isaga oo xidhxidhan. Codkii labada abeeso ayaa baxayay, oo dhegaha dadka tirayay. Kaawe ayaa eegay oo Namruud ku yidhi, isaga oo ku dheeldheelaya:

– Maxaa aad iigu sheegi weyday in laba abeeso kugu lammaan yihiin, waa aan kuu cudurdaari lahaaye.

Namruud eray qudha ma uu soo celin, ee waxa uu ka qaylinayay xakame uu Kaawe afka kaga xidhay. Waxa uu la barooranayay dhaqdhaqaaqa kaneecada xanuunjinaysa. Kaawe hawshii tiir samayna waa uu dhammeeyay. Afar tiir ayaa uu Kaawe lugaha iyo gacmaha u sudhay Namruud. Namruud tiirarkii ayaa uu ka soo laalaaday, dadkuna waa ay daawanayeen. Labadii mas ayaa cadcad madaxiisii u kala goostay, iyaga oo gaajoonaya. Kaawe isaga oo sii socda ayuu ku yidhi:

– Igu salaan ninkii lahaa labadaa mas. Iyaga ayaa

madaxaaga soor ka dhigan doona, ee aniga ma aha.
Waxa ku soo xoomay raqdii Namruud carruur timo
dhaadheer, oo indhahoodu dhalaalayaan. Labadii mas
waxa ay cuneen xubnihii uugu danbeeyay ee cadkii
Namruud, illaa ay ka soo baxday madaxiisa kaneeco u
duushay meeshii ay ka timi. Sidaa ayaa ay taariikhdu u
laabtay boggii ugu danbeeyay ee nin ku qooqay dhulka,
oo ku kibray; dhammaadkiisu waxa uu dhigmayay heerka
qooqiisa Waa boqor Namruud.

Antikhiriistoos (4) : Soo deg 'Inaana' (900 C.H.)

Sheekada labada malag ee Haaruud iyo Maaruud.

******Qaybtii 4aad.**

Waxa aan filayaa in aad ka heshay dheeshii waraaqaha
ee aynu ciyaaraynay, weli meel bilow ah ayaa aynu
maraynaa. Kooxda ku xigtaa waa lix waraaqood iyaguna.
Aan hore kuu tuso inta aanu xiisuhu kaa dhammaan:
Waraaqda koowaad: waa waraaqda rooxaan gubanaysa,
waxa ka muuqda madaxyo shaydaan oo dab ka dhex
holcaya.

Waraaqda Labaad: waa waraaq tii hore u eeg, waxa ka
muuqda qalfoofka madaxyo gubanaya.

Waraaqda saddexaad: waa waraaqda naag sixirrooley ah,
waxa ka muuqda gabadh sixirroole ah oo qurux badan.

Waraaqda afraad: waa waraaqda malaa'igta, waxa ka muuqda baal cad, oo astaan u ah malagyada.

Waraaqda shanaad: waa waraaqda ka-been-abuurka mucjisooyinka, waxa ka muuqda shaxan goobooyin afar gees ah oo madow iyo caddaan ah, ma kasayo waxa looga jeedo.

Waraaqda u danbaysaa: waa warqadda tafaafulka rogan, waxa ka muuqda sawirka sixirroole qaab daran.

Si wanaagsan ayaa aynu waraaqaha u habaynay, oo isku xigta, imika waxa la gaadhay markii aan kuu sheegi lahaa sirta 2aad iyo sheekada 2aad.

Ku soo dhawow Baabil mar kale; dhulkii nacdalnaa. Waxa aynu joognaa xilli ka danbeeyay casrigii Namruud. Haku wareerin muuqaalka hortaada ka muuqda, ha u baqan quruxleydan waa' Inaana' oo dhulka iyo cirkaba ka nacdalan. Ha qariibsan ninkan go'a xidhan waa

Haasaadh, ninka ugu khatarsan sixiroolayaasha Baabil ee casrigan. Inta aanan muuqaalka idiin wada sawirin xog keliya waa in aad ogaataa; sixirroolahan waxa lagu naanaysaa Maansaaro, af Baabilina waxa ay ku noqonaysaa Nakroomaansar, Nakroomaansarna waxa ay la macne tahay ... la soco sheekada si aad u fahanto.

Ninkii waxa uu dhex istaagay goobooyin, waxa aanu

xidhnaa go' dheer oo cas, liidad madmadow oo
dhaadheerina ay ku yaallaan. Waxa uu xidhnaa dhar
wadaad caan ah, waxa uu akhriyay ducooyin iyo
tafaaful uu cod dheer ku akhriyayo. Mar sare ayaa uu u
hadlayay marna hoos ayaa uu u dhigayay hadalka.
Gacmaha marna kor ayaa uu u taagayay marna hoos
ayaa uu u dhigayay. Inta uu goobooyinkii ka dhex baxay
ayaa uu u kacay dhanka Inaananadii nacdalnayd,
timaheedii ayaa uu qabtay quruxda badnaa ka dibna
waxa uu sameeyay wax la yaab leh. Waxa uu ku
cadaadiyay madaxeedii marmarka dhulka, kolba dhinac
ayaanu dhulka ugu xarriiqay madaxeedii, meelo gaar ah
ayaanu ku xoqayay. Ninkani waa uu garanayaa waxa uu
samaynayo. Adigu ma garan kartid waxa uu samaynayo,
illaa uu dhammeeyay hawshii uu waday, madaxii
Inaanana meel fog ayaa uu ku tuuray. Ninkani wax baa
uu qorayay! Qalinkiiisu waxa uu ahaa madaxa Inaana ,
khaadkiisuna waxa uu ahaa dhiiggeeda. Hal xaraf ka
fahmi maysid waxa uu qoray, maxaa yeelay, waxa uu ku
qoray far Baabili duug ah, xarfaha luuqadani waa kuwo
cabsi leh.
Waxa uu bilaabay in uu kor u akhriyo tafaaful sixir ah:
– Ii kaalay, ii kaalay. Iiga imo meerahaagii nacdalnaa ee
wareegsanaa, soo deg Inaana. Tii ay dibnaheeda u

foorarsadeen qabkii ragga iyo madaxoogiba'eey, ii
kaalay, ii kaalay. Tii ay qalbiyadu aragtideeda la kibir
jabeeneey ii kaalay.

Wax badan ayaa uu akhriyay haddana, illaa uu dab ka
kacay xarriiq goobo ah. Waxa uu holaca ka dhex arkayay
madaxyo shaydaan, madaxyo shaydaan oo uu gubayo
dabka baxayaa, ee tafaafulku kiciyay. Madaxyada
dhexdooda madax ayaa ka soo muuqday, oo haddana
qarsoomay. Waa madaxii Inaana, ama sidaas ayaa loo
sawiray isaga. Waxa aan hubaa in uu ninkani qalbi adag
yahay, madaxyada shaydaanka oo la sheego in ay
argagax leeyihiin, heerka argagaxooda oo gaadhsiisan in
madaxii bilnaa ee Inaana ee ka soo dhex muuqday uu is
dooriyay. Dabkii waa uu bakhtiyay haddana meel kale
ayaa uu ka oogmay. Waxa uu ka kacay dab madaxii
go'naa ee Inaana ee dhulka yaallay.

Waxa kan aynu arkaynaa ma uu ahayn dab, ee waxa uu
ahaa khayaal uu shaydaanku u muujinayo indhaha
Haasaadh. Waxa ay u muuqataa in wax kasta oo uu
samaynayay ay u guulaysteen, waxa timi gabadha ay
quruxda ka amaahdaan dhammaan dumarka adduunku;
waxa timi Inaana. Roomaanku waxa ay u yaqaannaan
Faynuus, Giriiggu waxa ay ugu yeedhaan Afroodet,
Carabtii hore waa ay caabudi jireen iyaga oo u

yaqaannay Laata. Waxa timi Cushtaar sidii ay reer
Baabil u yaqaanneen; waxa timi ilaahaddii quruxda [sida
dadkii hore ku sheegeen] waxa ay xidhnayd dharkii ugu
wacnaa, iyo dhabankii ugu bilnaa.

Waxa ay timi iyadda oo aad mooddo jeegaan nuurisay
qolkii madoobaa oo dhan. Waxa uu la ashqaraaray
ilbidhiqsiyo Haasaadh weynaanta quruxda hortiisa ka
muuqata. Inta uu is adkeeyay ayaa uu ku yidhi:

– Inaana boqorad yahay, iiga sheekee warka labadii
sixiroole ee Cusaasiil iyo Shamhaasi, iiga sheekee
socdaalkaagii boqranaa Inaana.

Faynuus waxa ay ku soo eegtay indhaheedii quruxda
badnaa, iyada oo la moodo in ay yasayso, waxa aanay
tidhi:

– Ma ay ahayn laba sixiroole, magacyadooduna kuwa aad
sheegtay ma ay ahayn; midkood waxa la odhan jiray
Haaruud midka kalena Maaruud. Socdaalkaygi muu ahayn
mid boqran, ee waxa uu ahaa mid nacdalan.

Wejiga Haasaadh waxa laga dareemayay yaab, waxa
aanu yidhi:

– Waa aan ku tuugayaa boqoradda quruxdaay, iiga
warran wax kasta oo aad aragtay iyo qaabkii ay u
dhaceen.

Faynuus waxa ay u soo dhaqaaqday dhanka goobooyinkii

dhulka, hab maamuus boqortooyo leh, maradii weynday
ayaa ay iska fayday , waa aanay fadhiisatay, ka dibna
sheekadii ayaa ay bilowday. Faynuus waxa ay tidhi:
Waxa i soo diray sixiroolayaashii Oorook, waxa aanay ii
soo direen magaalada Baabil. Waa aad kasaysaa
weynaanta magaalada Oorook iyo sida ay hormood ugu
ahayd cilmiga sixirka. Waa markii ugu horreysay ee aan
ka soo baxo magaaladayda Oorook, waana markii ugu
danbaysay sidoo kale. Sheekadu waxa ay ahayd waxa soo
gaadhay waaweynka sixiroolayaashii Oorook, in ay
jiraan laba sixirroole oo ka wareeriyay dadkii Baabil, oo
sixiroolayaashii kale oo dhan jebiyay. Midkood waxa la
yidhaahdaa Cusaasiil ka kalena Shamhaasi. Waxa nalagu
yidhi labadan sixirroole waxa ay dadka barayaan sixirka
si bilaasha ah. Qofka ay baraanna waxa ay farayaan in
ay dunida sii gaadhsiiyaan sixirka, oo ay faafiyaan;
waa sida nalloo sheegaye.

Waxa ay ujeeddadaydu ahayd in aan labadaa sixirroole
sixirka ka soo barto, oo aan ogaado waxa ay dadka
barayaan iyo waxa ay ka qariyeen ba. Adigu waa aad
ogtahay in aanu jirin nin -boqor ha noqdo ama sixirroole
eh, ha yaraado ama ha weynaado e, oo hor istaagi kara
sixirkayga gaarka, sixirkayga dheddignimo iyo
quruxdayda. Hadalka oo kooban waxa aan ahaa qofkii

ugu habboonaa ee hawshan geli lahaa. Waxa la i faray
in aan soo qoro wax kasta oo aan barto oo aan soo
gaadhsiiyo sixirrooleyda Oorook.

Dhibtu waxa ay ka taagnayd in sixirka labadan sixirroole
uu buriyay ama ka badiyay dhammaan sixirkii yaalay
magaalada Baabil, oo waa ay furfureen sixir kasta.
Labadooduba la yaab ayaa ay lahaayeen. Waxa jiray
noocyo sixirka ka mid ah oo ay yaqaanneen reer Baabil
oo ay waaweynka sixirroolayaasha Oorook fahmi
waayeen, in ay furaan iska daaye. Waxa ka mid ahaa
sixirka looxa. Waa loox lagu sawiray dhammaan webiyada
mara Baabil. Haddii uu qof ka mid ah reer Baabil ka
hor yimaaddo talada sixirroolayaasha, waxa ay irbad ku
mudi jireen sawirka webiyada, ka dibna waxa istaagi
jiray webiga caadiga ah, ama waa uu fatahi jirey oo
dadka ayaa uu qarqin jiray. Waxa ka mid ahaa sixirka
muraayadda. Qof ka uu ka maqan yahay qof ku qaaliyi
waxa uu u iman jiray sixirroolayaasha Baabil, marka uu
siiyo waxa ay ka dalbadaan, ka dib muraayadda ayaa ay
ka tusi jireen xaalka uu ku sugan yahay qofkii ka
magnaa. Labadan sixirroole ee cusubi waxaas oo dhan
waa ay buriyeen iyo wax ka badan ba.
Alla qurux badnaydaa Baabil. Inkasta oo aan hawl u
socday haddana waxa qasab ahayd in aan soo arko

fooqa Baabil ee weyn iyo beereheeda laadlaada, Inkasta
oo labadan goobood aan loo ogollayn in ay booqdaan cid
aan ahayn reerka boqortooyada Caashuur, laakiin waa
aad iska garanaysaa xidhiidhka aniga iyo boqorrada
naga dhexeeya. Waxa aad xusuusataa boqorkii ugu
danbeeyay ee aan booqdo in uu lugayha ku hoos
rukuucay, waxa kale oo aan hubaa in labadan boqor ay i
hoos fadhiisan doonaan oo ay lugaha iga dhunkan
doonaan markooda. Waxa aan hubaa in ay i bari
doonaan dhammaan sixirkii ay barteen illaa markii ay
ahaayeen carruurta.

Markii aan dadka weydiyay warka Cusaasiil iyo
Shamhaasi wax la yaable ayaa la iiga sheegayay. Waxa
la igu yidhi waxa ay joogaan hog ku yaalla buuraha ku
teedsan Baabil, hoggaasna waxa booqda ama taga dad
badan oo reer Baabil ah. Qofka hoggan taga waxa lagu
imtixaamaa imtixaan yaab leh, haddii uu qofku ku
fashilmana waa la eryayaa. Qofka ka gudba imtixaankan
hogga ayuu joogayaa muddo sanad ah, oo aanu dibadda
u soo baxayn. Marka uu dhammaysto qofku sannadkaa
waxa uu ka soo baxayaa isaga oo ku xeeldheer fanka iyo
cilmiga sixirka, isaga oo ka aqoon badan dhammaan
sixirroolayaasha Baabil, ama kuwa deegaannada kale.
Sixirroolena kuuma sixri karo sida loo sixro dadka

caadiga ah.

Afaafka hogga lama furi jirin maalin keliyaata
mooyaane sannadkii, sannadka ayaamaha kale oo dhan
waa ay xidhnaan jirtay, ma ay furi karayn dadka ugu
awoodda badani. Maalintii godka la furayay waa ay soo
dhowaatay, waxa aan ahaa mid nasiib leh. Waxa ii
kaxeeyay dhanka godka adhiile la ashqaraaray
qurruxdayda, oo faraskiisa igu qaaday, hoggiina waa uu
i geeyay.

– Waa kan, waxa aynu soo gaadhay godkii quruxleyeey.

Ma garanayo waxa ku qasbaya boqorad boqoradaha
insiga ka mid ah in ay gasho hog.

– Shaqadaada ma aha adhiiloow, halkan igu sug, haddii
aanan soo noqonna gurigaagii iska qabo.

– Cimigayga oo dhan waa aan ku sugi karayaa
boqoraddaydaay, guryahayguba adiga gadaashaa waxa
ay noqonayaan xabaalo.

Xaq baa uu u leeyahay adhiiluhu in uu hadalkaa
yidhaahdo iyo wax ka badan ba, waxa uu siday Faynuus
lafteedii, inaga daa isaga hadda. Muuqaalka godku muu
ahayn mid wax badan laga dheehan karo, waxa uu ahaa
dalool yar oo buur ku yaalla. Rag iyo dummar badan
ayaa hor taagnaa godka, anna waa aan la istaagay illaa
ay labadii sixirroole noo soo baxeen. Alla hoogaygee

maxaa aan u arkay! Waa markii ugu horreysay ee aan
arko bashar iga qurux badan, Mid muu ahayn ee laba
ayaa ay ahaayeen, dummar ma ay ahayn ee laba nin
ayaa ay ahaayeen. Waa markii ugu horreysay ee qalbigu
sidan ii garaaco. Goorma ayaa ay raggu waxa kan oo
qurux ah la soo baxeen, illaa goorma ayaa ay
ragannimadu sidan u xoogganayd. Waxa aan mooday in
ay hawshaydii fashilantay. Markasta oo aan labadan nin
eego waa aan illaabayay wixii aan u imi meesha.
Waxa aan hoggii la galay labadii sixirroole ee quruxda
badnaa, wixii aan ku arkay godka dhexdiisu waxa uu igu
riday af-kalaqaad. Ugu horreynta si aan kuugu sifeeyo
wixii aan arkay, maskaxda ka saar sawirka aad godadka
ka haysato oo dhan, ee kuu muujinaya daloolo yar yar oo
madow. Godkani waxa uu ahaa mid balaadhan sida
qasriga, saqafkiisi waxa uu ahaa mid aad uga fog
madaxyadayada. Waxa hortayda ka muuqday webi
agtayda ka bilaabmaya oo ku dhammaanaya hirka fog.
Waxa ka soo durdurayay biyo macaan. Gidaarradu waxa
aad moodaysay in ay si kale yihiin. Ma ay ahayn kuwo
sallaxyo ah, ee waxa ay lahaayeen daldalool yar oo
badan, waxa aad moodaysay marka aad ka fog tahay in
la sharraxay. Tani waxa ay ahayd sawirkii koowaad ee
ay ishaydu qabtaan.

Labadii nin ayaa na kexeeyay, waxa aanay na dul
geeyeen wabigii socday. Waxa ay naga dalbadeen codsi
yaab leh. Waxa aan filayaa in uu kani yahay imtixaankii
ay sheegayeen. Qof kasta waxa ay ka codsadeen inuu
candhuuf ku tufo saddex jeer webiga. Qof qof ayaa ay
nooga codsadeen arrinkaa. Waxa ay yidhaahdeen waa
imtixaan ay ku kala ogaanayaan sixirroolaha iyo qofka
aan sixir hore u soo baran.

Qofka saddexaad ayaa aan ahaa ee safka taagan.
Ninkii safka ugu horreeyay ayaa saddex jeer ku tufay
webigigii, waxa aan eegay biyihii in ay wax isbeddelaan.
Waxa aan arkay xarriiq buluug ah oo biyaha raacaya,
mar labaadkii iyo mar saddexaadkii uu ku tufay ba
xarriiqaa buluugga ah ayaa aan arkay. Mid ka mid ah
labadii sixirroole ee quruxda badnaa ayaa u soo
dhowaaday , waxa aanu ka codsaday raggii la
shaqaynayay mid ka mid ah in uu geeyo hog kale. Ninkii
labaad ayaa biyihii candhuuf ku tufay. Waxa aan arkay
xarriiq cas oo biyihii raacaya, mar labaadkii iyo mar
saddexaadkii ba xarriiqaa cas ayaa aan arkay. Labadadii
sixirroole ee quruxda badnaa ayaa ku yidhi iyaga oo
canaananaya:
– Halkan loogu ma talogelin dadkii sixirka meel kale ku
soo bartay.

Nin ayaa u saaray bannaanka. Imika waxa la gaadhay
markaygii, waa aan fahmay imtixaanka oo waa aan
dhoollacaddeeyay, maxaa yeelay meel kale anigu kuma
aan soo baran sixirka. Saddex jeer ayaa aan candhuuf
ku tufay webigii, xarriiq buluug ah ayaana biyihii
raacay. Mid ka mid ah raggii ayaa ii kaxeeyay dhanka
dhagax weyn oo aan hadda magacisii illaabay.

Waxa uu ahaa dhagax weyn, oo si baaxad leh u dhex
taagan webiga. Waxa uu lahaa daldaloolo yaryar oo
xaradh ah, waxa xagga sare ee dhagaxa lagu qoray
weedh af Baabili ah; weedh odhanaysa: " Qofka nagu
fidnoobaa annaga naga mid ma aha, qofka nagu
fidnoobaa wuu gaaloobay." Waxba kama aan fahmin,
aadna uma aan sii dhuuxin. Waxyaalaha cajiibka ah ee
aan godkan ku arkay waxa ka mid ah qolal laga qoday
gidaarrada; waxa aan dareemayay in aanay meeshani
god ahayn, ee ay tahay tuulo yar oo cajiib ah. Xog kale
oo iga maqnayd ayaa aan hadda ogaaday, oo aanan
doqoniimadayda markii hore kuba xisaabtamin. Kama
baxayno hoggan sannad dhammaystiran, albaabka
hogguna ma furmayo sida dadka meesha joogaa ii
sheegeen. Maxaa aanu cunaynaa? Cunto qalalan oo aan
xumaanayn ayaa noo taallay sida Sabiibta iyo lawska oo
wax badan laga keydiyay. Cabitaan waxa uu noo ahaa

biyaha macaan ee webiga. Sidaas ayaa aan u fahmay
waxa meesha ka socda, laakiin hawshii aan u imid weli
waxba kama hirgelin, ma aan filayn waxa dhici doona.
Labadii nin hal ilbidhiqsi wax ka badan ima ay soo eegi
jirin, anigu waa aan garanayaa marka ay raggu i damci
jireen; waa aan fahmi jiray xanshaashaqooda iyo xiisaha
ay ii qabaan; laakiin labadan nin sidii oo aan gidaar
ahayn ima ay danayn jirin ba. Lama abuurin nin
Faynuus hor istaagay, lamana abuuri doono.
Maalin kasta oo i dhacfta aniga oo hogga ku jira, waxa
aan dareemi jiray heerka ay leeg tahay hawsha i
sugaysaa. Waxa aan ogaaday in sixirroolayaashii aanu u
adeegi jirnay berigii hore in ay ahaayeen qaar liita,
Haasaadhoow. Xayawaanka ayaa idinka wacan
Haasaadhoow. Waxa aan ogaaday in ay awooddiina
cajsi-gelinta aadamuhu aanay ahayn tamar idinka
idinka timaadda, oo aanay mucjisana ahayn. Waa
tamarta shaydaankii aad sharaftiina ka iibiseen. Waxa
aan godka ku bartay macnaha mucjisada ee dhabta ah.
Waxa aan ogaaday in meerayaasha toddobada ah,
cadceedda iyo dayaxu ee ay na bari jireen
sixirroolayaashu in aanu ka barakaysano oo aanu u
caabudno, in ay ahaayeen xiddigo qudha, oo leh Ilaah
keliya, kaasina waa Ilaahii Ibraahiim; Ibraahiim oo kale

ayuum baana mucjiso samayn kara.

Waxa aan ogaaday in wax kasta oo aad samaynaysaan uu yahay huuhaa, wax kasta oo aad tidhaahdaanna uu yahay been. Waxa aan ogaaday in sixirroolayaashu ay yihiin kuwa ugu tamarta yar dadka, shayaadiintu ay yihiin kuwo aan awood badan lahayn. Waxa aan bartay tafaaful kasta oo sixirroole duco baabiinaysa. Waxa aan ogaaday in Cusaasiil iyo Shamhaasi ay yihiin magacyo xun xun oo ay sixirroolayaashu ka faafiyeen labadan quruxda badan. Magacoodu waxa uu ahaa mid qalaad oo qurux badan, midkood waxa lagu magacaabi jiray Haaruud ka kalena Maaruud.

” Cidna ma barayaan, illaa ay ku yidhaahdaan annagu waxa aanu nahay fidno ee ha gaaloobin”

Labadan saaxir [Sida lagu dacaayadeeyo] boqortooto iyo talis qofna ma ay siinayn, dahab iyo maarna cid ma ay siinayn. Qofka ay wax baraan waxa uu godka ka soo baxayay isga oo xirsi-xidhan oo aanu sixirroole waxba ka qaadi karin, maxaa yeelay waxa uu ogaanayaa dhabta.

Anigu waqtigaa aan meesha ku jiray waxa aan go'aansaday in aan laba kulansiyo: in aan dhabta ogaado, si aanu sixirroole awood iigu adeegsan, iyo in aan xidho dahabka iyo maartaba! Taasina ma suurto galayso illaa an hawshayda dhammaysto, oo aan ku

noqdo sixirrooleydii Oorook, aniga iyo wixii aan bartayba.

Waxa aan doonayaa Haasaadhoow in aan bogorad noqdo,

waxa aan madaxa ka qabsan doonaa dhammaan

sixirroolayaasha, waxa aanay bogorrada iyo

sixirroolayaashu ku hoos rukuuci doonaan labadayda

lugood hoostooda. Waxa ay iigu yeedhaan Suhra, maxaa

yeelay dhammaan haweenka adduunka waa aan ka qurux

badanahay, sida meeraha Suhra uu uga nuur weynyahay

toddobada meere ee kale. Labada nin sida Haaruud iyo

Maaruud waa qasab in ay dareen leeyihiin sida ragga

kale oo dhan, iyo sida dadka oo dhan.

Habeen habennada ka mid Haasaadhoow, dhammaan

dadkii hogga ku jiray waa ay hurdeen. Waxa aan ka soo

baxay qolkaygii qorqornaa, aniga oo sita go' yar oo

khafiifa oo jidhkayga oo dhami ka dhex muuqdo.

Faynuus ayaa soo socota, taliyihii lixda meera ayaa soo

socota.

Waxa aan raacay liidkii godka, waxa aanan u kacay

dhanka qolkii ay ku jireen Haaruud iyo Maaruud. Ma ay

ahayn markii koowaad ee aan qolkooda arko, wax ku

dhow sagaal bilood ayaa aan hoggan ku jiray. Balse waa

markii ugu horreysay ee aan keligay xilligan danbe oo

kale qolkooda tago. Ileys ayaa sudhna dhawr meelood oo

hogga ka mid ah, oo qolkood iftiiminayay, lama kala

garanayn in aanu habeen ku jirno iyo in ay dharaar
tahay. Waxa aan u dhukusay dhanka qolqooda aniga oo
dacalka haysta go'ii yaraa ee khafiifka ahaa. Markii
aan u soo dhawaaday waxa aan maqlay iyaga oo
akhriyay ducooyin, ay ku qaadayaan cod macaan. Maxaa
ay ku hadlayaan labadan nin, afkee ayaa aanay ku
hadlayaan. Inta aan neefta isku dhejiyay ayaa aan u
galay:

– Miyaa laga mamcuunay dadka in ay ku tarmaan
deegaankiinna?

Iyaga oo aan dan iga lahayn ay i soo eegeen, Eebboow!
waxa ay i dareensiinayaa in aan ahay wax aan jirin.
Go'ii aan sitay ayaa aan sii daayay, jidhkaygii oo ah
sidii ay hooyaday igu dhashay ayaana u muuqday. Waxa
aan ku idhi waxa aan idinka doonayaa in aan idinka
qaato wax aanu bashar hore idinka qaadan. Wejigayga
oo qudha ayaa ay eegayeen. Haaruud ayaa si deggen
iigu yidhi:

– In aad iska baxdo ayaa kuu khayr roon, si aanu kuu
nacdalin Ilaahay, oo aan lagugu darin kuwa naxariista
laga dheereeyay.

– Ku noqo Oorook magaaladii ku taallay Furaad. Hana
gaalobbin sidii ay tolkaa u gaaloobeen.

Anoo xanaaqsan ayaa aan ku idhi:

-Idinka waa aan idinka gaaloobay, Rabbigiinana waa aan ka gaaloobay, idinka waxa idin soo diray shaydaan.

Dhulkii ayaa mar qudha is beddeley, cirkii ayaa aan arkay markii ugu horreysay. Ma ay jirin godad, daloolo, mana ay joogin Haaruud iyo Maaruud. Tani waa sixir weyn, maya sixir maha, waa mucjiso weyn. Waxa aan u cararay dhanka Baabil, aniga oo go'yar oo khafiifa huwan. Haasaadh oo cadhaysan ayaa yidhi:

- Miyaa aanad sagaal bilood wax ka badan la joogin?

Miyaa aad qortay wixii aad soo baratay?

Faynuus dhulkii ayaa ay ka kacday, Haasaadh ayaanay u eegtay si debecsan oo dheddignimo leh.

- Dad liita oo kula mid ah ayaa iga faa'idaystay, waa sixirroolayaashii Oorook. Wax kasta oo aan soo bartay waa ay iga qorteen. Markii ay iga dan gaadheen na qoorta ayaa ay iga jareen. Inta ay qaab foolxun isu doorisay ayaa ay tidhi:

- Waxa aan noqday mid nacdalan if iyo aakhiraba. Laba jeer ayaa la i nacdalay; mar waa markii aan isku deyay in aan fidneeyo labadii malag ee wacnaa, marna waa markii aan ka gaaloobay, ee wixii ay i bareenna aan baray dad liita sidaada, oo Oorook jooga.

Haasaadh dib ayaa uu u noqday, markii ay ku soo dhawaatay. Tani waxa ay ahayd fursaddeedii . Waa

qasab in uu Nakroomaansar yeesho tamar uu ku
xakameeyo rooxaanta uu u yeedhay, balse ma uu
garanayn. Faynuus waa ay cadhaysnayd, oo waa ay
nacdalnayd, naftiisiina waa ay jarjartay, oo waa ay
dishay. Ruuxdiisi waxa ay cirka la kortay malaa'igta
cadaabta. Sammada waxa habeenkaa ka bidhaamay
meere cas oo qurux badan, waa meeraha Suhra.

ANTI KHIRIISTOOS(5): Sagaal Aanu Siinnay Ilayaska!

(950-kii C. H – 1300 C.D)

****** Qaybtii 5aad.**

Sida aynu hore u soo aragnay 'Inaana' ama Faynuus
waa ay diiwaangelisay dhammaan wixii ay bareen
Haaruud iyo Maaruud, wixii ay qortayna waxa uu gacanta
u galay sixirroolayaashii Baabil. Waxa ay sixirroolayaashi
bilaabeen in ay u adeegsadaan xirsi-xidhkii iyo
ducooyinkii labada malag hawlo sixir. Waa ay
horumariyeen, waxna waa ay ku dareen ka dibna waxa
ay u adeegsadeen ujeeddooyin gurraacan. Haddaba sixirku
waa laba jaad, jaad uu Iblis baray Namruud iyo sixir ay
Haaruud iyo Maaruud bareen reer Baabil. Sixirkan danbe
wax badan oo ka mid ah ayaa soo gaadhay dadkii sixirka
hore yaqaannay, ka dibna waa ay isku dareen oo
ujeeddooyin xun xun ayaa ay u adeegsadeen. Tani waa

sirtii labaad ee aan doonayo in aad ogaato. Halla yaabin
sida aan ku ogaaday anigu, waayo, waxa aan ahaa
sixirroole hore.

Inta aynaan gudagelin in aynu ciya
arno dheesheennii waraaqaha, hal wax ayaa aan kuu
sheegayaa, ma nihin keligeen, ee waa la inagu weheliyaa
qolka. Waxa inala jooga toddoba shaydaan oo ina soo
eegaysa, aniga ayaa ay i soo eegayaan aniga oo
sheekaynaya, adigana waa ay ku soo eegayaan adiga oo
akhriyaya sheekadan. Iyada oo ay taasi jirto haddana
ha cabsan, waayo, waxa jira xirsi-xidh iyo ducooyin
badan oo aan qolka ku akhriyay, inkasta oo aanu xirsixidhkani
wax badan ka tarayn shayaadiintan toddobada
ah, balse, waxa uu i siinayaa saacado dheeraad ah oo
aan sheekada kuugu dhammaystiro. I ogolow in aan rogo
waraaqahan nacdalan, waxa aan ku tusayaa hadda
qaybtii 3aad. Waa afar warqadood oo keliya.

Waraaqda koowaad: waa warqadda faaliyaha, waxaana
ka muuqda faaliyeyaal xidhan cabbaayado madow, oo leh
koofiyad ay madaxooda qarinaisa.

Waraaqda labaad: waa warqadda fardo-fuulka, waxaana
ka muuqda hummaagga fardo-fuul ka mid ah 'Fardofuulkii
Macatabka' ee qarniyadii dhexe. Waxa uu xidhan
yahay maryihii cadcaddaa ee ay caanka ku ahaayeen

Fardo–fuulkii Macatabku, oo uu dhexda kaga xardhan
yahay macatab cas oo weyn.

Waraaqda saddexaad: waa waraaqda siraha, aan la
ogolayn in dadka caadiga ahi ogaadaan. Waxa ka
muuqda sawirka weji nin yaabban, oo la mooddo in uu
wax ka yaabiyay helay.

Waraaqda afraad: waa waraaqda Jimcaha 13aad. Waxa
ka muuqda sawirro farriin gudbinaya madow, oo
sheegaya kaltirsiga furan ee Jimcaha 13aad.

Waxa ugu habboon ee aad samayn kartaa waa in aad iga
iibiso ruuxdaada. Wax kasta aniga ayaa gacanta ku
haya. Dadka aniga ayaa hantiyay, caqligooda aniga
ayaa hantiyay iyo qalbigoodaba. Waxa aan anigu kuu
furayaa irridaha, irridaha oo dhan. Halkee ayaa aad
doonaysaa in aad gaadho? Ma lacag, ma talis, ma
magac mise caannimo. Anigu si bilaa xisaab ah ayaa aan
wax u bixiya. Wax bixin degdega oo la taaban karo.

Anigu waxa aan ahay kii la abuuray markii waqtiga la
abuuray, waxa aanan noolaan doonaa illaa waqtigu ka
dhammaanayo. Magacyga waa ay kaa qarinayaan, waxa
ay kuu sheegayaan in aan xumahay, waxa ay doonayaan
in ay keegga kelidoon cunaan. Iska dhaaf waxa aan kuu
dubi doonaa keegaaga gaarka ah. Iga daba dheh, oo

waxba haka cabsan; Baafomiid. Magacayga weyni waa
Baafomiid. Waxa laga yaabaa in aad rabtid in aad i
aragto, weli uma aad bislaan in aad i aragto. Wax
nusqaan ah ma lihid jaalle, taasi kaa dheer balse
qalbigaaga dhibirsani waxa laga yaabaa in uu kala
daato marka uu arko weynaanta muuqaalkayga.
Waxa aan ku tusi doonaa tusaalahayga, waa tusaala hoos
yimaadda xeerarka caalamkaaga oo aanan hore u arag
duni sidaa u weyn. Kaalay i raac jaalle, kaalay oo ha
cabsan, kaalay soo gal kiniisaddan. Gacmaha fidi oo
albaabka iska fur, waa aan kugu dhex sugayaa.
Albaabka xoog u fur, oo labadaada lugood ta aad doonto
soo horreysii. Waxba ha eegin nimanka qaawan ee is
fuulfuulaya, isha ka qarso dhiigga afkooda iyo jidhkooda
qariyay; waxaas oo dhan iska dhaaf oo soo soco. Ku soo
dhowaw miiska weyn ee halkaa yaalla. Ma i aragtaa
imika? Waa aniga dhexda taagan. Waa i kaa 'Baafomiid'
waxkasta waa aan kuu sheegi doonaa. Xaq baa aad u
leedahay in aad wax kasta ogaato, kaalay ii raac
Quddus. Ma aha Quddusta maanta. Waa Quddus kun
sanno ka hor. Quddus ma ay ahayn Quddus, balse waxa
ay ahayd dhiig qulqulaya sida webiga, dhiig qulqulaya oo
gaadhaya jilbaha fardaha. Waxa uu ahaa dhiigga
muslimiinta; waxa uu ahaa dhiiggii fardo fuulkooda,

carruurtooda, dummarkooda iyo waayeelkooda.

Muslimiintu waa dad xun sida aan gadaal kaaga sheegi doono, laakiin taasi dooddeena ma aha maanta. Kama sheekayn doonno webiyadii cascasaa ee qulqulaysay waddooyinka Quddus, ee la mooday webi Furaad oo kale ah oo khariiradda adduunka ku soo biiray, Furaad cas oo dhiig ah.

Kama sheekayn doono dumarkii ay 'Fardooleyda Macatabku' ay kufsadeen. Kama sheekayn doonno carruurtaa yaryar ee ay madaxooga googoogeeyn fadalka farduhu. Kama sheekayn doonno dheriyada waaweyn ee ay Fardooleyda Macatabku inta ay karkariyaan ay ku dhex guri jireen ragga, dummarka iyo carruurta muslimiinta. Waxaas oo dhan kaaga sheekayn maayo, ee waxa aan kaaga warrami doonaa Quddus markii uu dhiiggaasi ka qallalay, balse dhiiggu waxa uu weli ka sii tif lahaa quluubta muslimiintii degganaa. Waa Quddustii la haystay, haa waa Quddustii la haystay; maxaa yeelay, markii ay dhacdooyinkaasi dhaceen waxa qabsaday Masiixiyiinta, oo markii ugu horreysay kala wareegay Muslimiinta. Aniga aragtidayda midkoodna xaq uma laha, ee annaga ayaa xaq u leh. Annagu yaa aanu nahay? Waa i kan kaaga sheekaynaya arrinkaa. Aniga ayaa marka hore isku kaa sheegi doonaa. Waxa

aan buugaag duug ah ku iibin jiray magaalada Quddus.
Ha la yaabin arrinkaa, oo ha i weyddiin wixii aad ku
aragtay miiskii kiniisadda aan ku geliyay. Taasi waa
su'aal waqtigeedii ka soo hor maraysa. Waxa aan ahaa
duq, badi ilkahaygu waa ay iga daateen, gadhkaygana
waxa ku hadhsanaa dhawr miiq oo teelteel ah. Aniga oo
qaarka sare qaawan ayaa aan fadhiyay xamaam ka mid
ah kuwa Quddus, oo caan ah -xamaamkii Calaa al-Diin.
Xamaam waxa casrigaa loo yaqaannay dhisme weyn oo
islaami ah, oo saddex hool leh, oo ay dadku u iman jireen
in ay ku maydhaan. Waxa aan ku jiray qolka iskulaylinta,
uumiguna waxa uu diirinayay jidhkayga
gaboobay. Indhaha kama aan qaadin mar qudha wiilkaa
murqaha kuusan, ee meel ii dhow fadhiyay isaga oo
baxsan. Maalmo badan ayaa aan daba-socday, waa tan
fursaddii dahabiga ahayd ee aan ugu warrami lahaa.
Magaca wiilkani waa magacii uu wax kastaaba ku
bilaabmay, magaciisu waa Hiyuu Baayuun. Waa fardo-fuul
ka mid ah 'Fardooleyda Macatabka' oo asalkiisu
yahay Yuhuudi. Waxa aan kaa rabaa in aad xasuusnaato
isirkiisa Yuhuudiga ah, si fiican.
- Hiyuu Baayuun, miyaa ay ogaatay xaaskaagii
'Kaatriin' arrimihii foosha xumaa ee aad ku samaysay
dummarka Carabta?

Wuu soo jeedsaday 'Hiyuu' oo waa uu i soo eegay, isaga oo la moodo in ay abeeso qaniintay. Waxa uu yidhi:

- Maxay ... Maxaa aad ku hadlaysaa waar? Yaa aad tahay, sidee ayaa aad ku ogaatay magaca xaaskayga? Waxa aan ku idhi, aniga oo codkayga la moodo abeesadii qaniintay:

- 'Kaatriin Kaleer' ... Xaaskaagu waa ay ogaatay wax kasta oo aad sameysay. Gabadh kasta oo aad kufsaday, ka dibna aad jidhkeeda jarjartay. Waxa ay ogaatay in aad xanuunsanayso 'Baayuuun'. Waxa aan hadda maqlayaa codkeeda iyada oo xigtadaadii muxaafidka ahayd oo dhan u sheegaysa wixii aad samaysay.

Hiyuu oo yaabka indhaha galka ka saaray, ayaa yidhi:

- Maxay dee.. Sidee ayaa aad waxaa u odhan kartaa. Yaa aad tahay duqyahow asaasaqay?

Indhihiisii yaabbanaa inta aan eegay ayaa aan ku idhi:

- Waxa aan ahay camalkaagii xumaa 'Baayuuun'. Waxa aan ahay wejigaagii madoobaa, ee aad dadka ka qarinayso, adiga oo iska dhigaya dagaalyahan diin leh.

Inta uu kacay isaga oo xanaaqsan, ayaa uu qoorta i qabtay, waxa aanu yidhi:

- Yaa aad tahay carabyahow liitaa, sidee ayaa aad ugu dhiirran kartaa in aad ku hadasho hadalkan xun. Waxa kan oo dhanna yaa kuu sheegay?

Qof kasta oo xamaamka joogay waa uu joojiyay
dhaqdhaqaaqii, oo waxa uu soo eegay xaggii ay qayladu
ka baxaysay. Waxa ay arkeen Hiyuu Baayuun, oo kacsan
oo qaylinaya, waxa uu haystay, oo uu ku qaylinayay tiir
ka mid tiirarkii xamaamka. Hiyuu ayaa dhankoodii eegay,
ka dibna dhankaygii ayaa uu soo eegay, mise maba
joogo. Isaga oo la moodo in uu waalan yahay, oo
hareeraha eeg eegaya, oo aniga i deydayaya, ayaa uu
eegay dadkii soo eegayay isaga oo yaabban:
– Laakiin, laakiin halkan ayaa uu joogay. Odaygaa duqda
ah, ee asaasaqay, miyaa aanu midkiinna arag?

Ciidda Saytuuna ee Masiixiyiinta ayaa aanu mar kale ku
kulanay Hiyuu Baayuun. Waxa isku soo ururay Masiixiyiin
badan oo sita laamaha Saytuunka, waxa aanay isugu
yimaaddeen xaramka barakaysan ee Quddus. Waxa
meesha ku soo xoomay Muslimiin badan oo daawasho u
yimid. Dadka daawanaya dabbaaldeegga ayaa aan dhex
qaadayay. Hiyuu Baayuun dadkaas dabbaaldeegaya ayaa
uu ku jiray. Inta aan u soo dhowaday, ayaa aan ku
dhego hadlay:
– Nacasyadani ma garanayaan in ay iska dawaafayaan,
hoostoodana uu ku jiro kayd (kinsi) qofkii helaa uu
adduunka oo dhan hantiyayo, qofkii waayaana uu dunida

oo dhan waayay.

Si anfariir leh ayaa uu 'Hiyuu' ii soo eegay, ka dibna

yaabkiisi waxa uu isu rogay cadho, waxa aanu yidhi:

– Waaryaa i maqal. Haddii aad iga hordhaqaaqi weydo, ifkaba waxa aan kaa tirtiri doonaa gacantayda oo qudha.

– Maya i maqal 'Baayuun', warqad ayaa gabbal-dhaca kaaga iman doonta xaaskaagii Faransiiska joogtay, waxa ay kaaga warrami doontaa riyo ay aragtay oo ku soo noqnoqotay, oo hurdada u diidday habeen kasta. Waxa ay kuu sifayn doontaa nin. Haddii ay dhaci waayaan waxa aan kuu sheegayaa, iigu kaalay dukaankayga buugaagta oo qorta ii dheeree. Haddii ay dhacaan waxa aan kuu sheegayaana iigu kaalay isla dukaankayga, waa aan kuu warrami doonaaye.

–Maxaa aad iigu warrami doontaa xashiish cabyahow? Maxaa aad leedahay, maxaa se kaa galay xaaskayga uskagyahow?

Dad badan ayaa na soo kala dhex galay, oo na kala qariyay aniga iyo Hiyuu. Galabnimadii waxa u timi Hiyuu farriin xaaskiisii ka timi, oo ku leh waxa aan arkaa riyo i wareerisay oo habeenkasta i hor timaadda. Waxa ay aragtaa nin duq ah oo ilka la', oo gaafwareegaya Qubbada Sakhra ee barakaysan, waxa aanay ku aragtaa

barxadda Qubbada Hiyuu oo u galmoonaya gabadh
madow oo madax go'an, seefiisuna ay ag taallo.

- Ma sixiroole ayaa aad tahay kanoow?

Aniga oo buugaagtaydii ku dhex jira ayaa aan eegay,
waxa aanan ku idhi:

- Waxa aan ahay mid gada buugaagta duugowday sida
aad arkayso.

- Sidee ayaa aad ku garatay magaca xaaskayga,
waxyahow nacdalan, riyada ay aragtana yaa kuu
sheegay?

- Riyadeedu maa ay kaa xanaajisay? Miyaa aad
doonaysaa in ay aragto wixii aad gabdhaha kale ku
samaysay?

- Sidee ayaa aad waxan oo dhan u garanaysaa? Yaa aad
tahay adigu shakhsi ahaan?

- Baafomiid.

- Maxaa aad tidhi?

Waxa aan u dhaqaaqay dhinaca rako buugaag saaran
yihiin, waxa aanan soo qaaday mid uu ku sawiran yahay
Xaramka barakaysan ee Quddus. Waxa aan dhigay
sawirkii miis hortiisa yaallay, waxa aanan ku idhi:

- Anigu waxa aan akhriyayaa caqligaaga sida buug
furan, Baayuunoow. Imika waxa aad ku fikiraysaa in aad
xamaantaada ka urursato Quddus, oo aad magaalada

Shaambiin aad ku noqotid. Waxa aad ku fikiraysaa in
aanad dagaal danbe ka qayb gelin, maxaa yeelay xiisihii
iyo xamaasaddii aad ka heshay dagaalkii
Macatablayaasha ayaa aad ka dharagtay.

- Yaa aad tahay?

- Waxa aan ahay Baafomiid. Baafomiidkii kuu rogi lahaa
ninka ugu hanti badan Yurub oo dhan, maya dunida oo
dhan.

- Maxaa aad iga rabtaa aniga? Ma ihi nooca iska
rumaysta khuraafaadka faaliyayaasha.

- Waa runtaa. Waxa aad u tagtay Juuliyaan, sixirroolaha
Kolomoont jooga.

Indhaha ayaa ballaadhay Hiyuu, cabsi iyo anfariir. Waxa
aan uga warramay dhacdooyin aanu garanayn noole ifka
ku nooli. Waxa aan u sheegay siro aanu naftiisa mooyee
isagu cid kale u sheegin. Hadalkiisi waxa uu iska
beddelay mid kacsan oo dagaalsan, waxa aanu iila
hadlay sidii mid ila xaafoonaya oo ila ashqaraarsan.

Taasi waa wixii aan doonayay, in uu igu kalsoonaado.

Qofka kugu kalsooni waa sidii xanjo aad calaashanayso
oo kale, oo sida aad doonto aad u galayso. Waa aan
calaaliyay Hiyuu, waxa aanan u qaabeeyay sidi kubbad
aan u laadi karo dhanka aan doono. Markii koowaad waxa
aan u laagay dhanka magaalada Shaambiin ee

Faransiiska ku taalla, Waxa uu halkaa ka soo fulin
doonaa waxa aan rabo in uu ka soo fuliyo.

Waxa uu u socdaalay 'Hiyuu Baayuun' magaalada
Shaambiin ee Faransiiska, Waxa uu halkaa ka soo
kexeeyay siddeed nin oo ay qaarna walaalo yihiin
qaarna ilmaadeer; dhammaantood waxa ay ahaayeen
qaar isirkoodu yahay Yuhuud, maxaa yeelay qoys qudha
ayaa ay ka soo wada jeedeen. Dhammaantood waxa ay
yimaaddeen magaalada Quddus, Waxa ay u tageen boqor
Baaldowiinkii Labaad, boqorkii Quddus ee Masiixiga ahaa.

Waxa uu Hiyuu ku qanciyay boqorka in uu u ogolaado in
ay sameystaan guuto gaar ah oo ka mid ah fardooleyda,
si ay u ilaaliyaan xujayd Masiixiyiinta ah ee Quddus
imanaya, kuwaas oo dhac iyo boob ay u gaystaan
Muslimiintu. Inkasta oo uu boqor Baaldowiin arrinkaa ku
qancay, haddana Hiyuu been ayaa uu sheegayay.

Muslimiintu ma ay ahayn kuwo dilaya cidna , ee waxa
dadka dhacayay waxa dhuljiif mujrimiin ah, hasayeeshee
Hiyuu si yaableh ayaa uu boqorka u dhaadhiciyay
arrinka, waana sidii aan ku waaniyay.

Sidaa ayaa ay u aasaasmeen fardooleydu, 'Fardooleyda
Haykalku'! Waxa magacan loogu bixiyay maxaa yeelay
boqorka ayaa ka siiyay fadhiisin u gaar ah dhinaca
qasriga boqorka ee buurta Haykalka. Buurta Haykalku

waa weedh Yuhuudi ah oo la macne ah Xaramka
Barakaysan; maxaa yeelay Xaramka Barakaysan ee
Quddus waxa uu ka dul dhisan yahay hadhaagii Haykalkii
Nebi Saleebaan, ee ay Yuhuuddu Alle ku caabudijireen.
Waxa uu fadhiisin ka siiyay boqorku meel u dhaw
Masaajidka al-Aqsa, waana halkii aan rabay in ay
degaan.

Ii ogolow in aan hal arrin kuu sheego inta aanan kuu sii
wadin sheekada fardooleyda. Sida aad is tidhiba waxa
aan ahayn anigu shaydaan. Shaydaan haddii aan ahay
waxa aan dhex raacaa dhiigga aadamaha, waxa aan
helaafkaartiisa oo la moodo buug aan akhriyayo, bog
kasta waa aan u rogi karaa. Sidaas oo qudha ma aha
inta aan afkaartiisa rogo ayaa aan qofka la doodi
karaa, oo aan wax ku qancin karaa. Waa ay fududayd
Hiyuu in uu ku qanco hadalkayga, sidaas oo kale ayaa ay
u fududayd in uu boqorkuna ku sii qanco hadalka Hiyuu.
Waxaas oo dhami waa ii fudayd maxaa yeelay waxa aan
ahay Baafomiid, waa ii fudayd waayo waxa aan ahay
shaydaan.

Taariikhdu ma ay xusin mar keliyaata oo ay Fardooleydu
ilaaliyeen xujeyda Quddus imanaysa. Maalmihii ugu
horreeyay waxa ay bilaabeen in ay faagaan, in ay
faagaan oo ay qodaan Xaramka Barakaysan hoostiisa.

- Kaalay duqyahow xumi. Maxaa aad u soo dhowaan
la'dahay si aad u eegto hogaga aanu qodayno. Maxaa
aad meeshaa durugsan la taagan tahay?

- Aniga ha igu mashquulin, wad waxa aad qodayso.
Haddii aad weydo kaalay oo i dil aniga.

- Maya, dhiiggaaga ayaa aan cabbi doonaa
Baafomiidoow. Hadalkaaga dabbaalnimada ah waa aan
iska rumaystay.

Anigu uma aan soo dhowaan karayn goobta Xaramka.
Haddii aan u soo dhowaado waa aan gubanayay, sida ay
shayaadiintu u gubato. Labadaydii indhood ee gaboobay
waa ay yaryaraadeen, waxa aanan xasuustay maalmo,
maalmo aad u qadhaadhaa.

950 C.H

Isla halkan ayaa aan taagnaa waagaas, laba kun oo
sanno ka hor ayaa ay ahayd. Waxa ay ahayd maalmo ay
jinka iyo shayaadiintuba waayeen wax kasta. Illaa
bilowgii abuurta waxa aanu ahayn kuwo sameeya waxa ay
doonaan, marka ay doonaan. Waxa aanu ku ciyaari
jirnay dadka sidii oo ay yihiin Laadhuu, waxa aanu ugu
dheeli jirney sida Jesta. Waxa aanu kaga iman jirnay
midig, bixid, hore iyo gadaal ba, waxa aanu u kaxayn
jirney sida doonyaha oo kale. Ilaa uu soo baxay nin
insiga ka mid ah oo noo xakameeyay sida ayda afka

xakamaha loogaga jiido.

Waa boqor aanu isaga hortii iyo gadaashii wax la awood
ahi aanu iman. Waa nin ay ku magacaabaan Saleebaan.
Waxa aan ahaa shaqaale ka mid ah jinka yaryar ee wax
dhisa, kuwaasi waxa ay ahaayeen qaar uu Saleebaan u
adeegsado in ay u dhisaan wax kasta oo aanay dadku
dhisi karayn. Wixii ugu muhiimsanaa ee aanu dhisnay
waxa uu ahaa qasriga , qasriga Saleebaan. Ma aanaan
garanayn sida uu noo hantiyay ninkani ee uu noo
maamulo. Sidee ayaa uu shinbiraha u la hadaa iyo
qudhaanjada? Sidee ayaa ay lugahiisa ugu hoos
sujuudaan boqorrada jinka, oo ay foodda dhulka ugu
dhigaan? Annagu waxa aanu ahayn kuwii dadka sixirka
baray. Annagu waxa aanu ahayn kuwa ay ka cabsadaan
dadku ee ay dhintaan haddii ay muuqaalkooda arkaan.
Maxaa uu sidan noogu galayaa? Sidee ayaa sida xoolaha
naloogu hoggaaminayaa? Sidee ayaa uu qof keliyaati
nagu cabsi gelinayaa adduunka oo dhan aragti qudha.
Saleebaan ma uu ahayn boqor, mana uu ahayn sixirroole
balse waxa uu ahaa nebi. Nebi diinta noogu yeedhay oo
aanu ka gaalownay, markii aanu diidnayna waa uu na
muquuniyay kaayaga u yar iyo kaayaga ugu weynba.
Waxa aan taagnaa cidhifka barxaddan, sida ay u
taagnaayeen shayaadiinta kaleba. Haddii uu qof naga

mid ahi u soo dhawaado kursiga Saleebaan waa uu
gubanayay. Waa aan eegay isaga oo ku fadhiya
kursigiisa weyn. Qofna lama siin boqortooyo la mid ah
ta Saleebaan ama kursi la mid ah ka uu ku fadhiyay.
Waa aan neebaa anugu isaga, cuqdad ayaa aan u qabay.
Dhammaan waa aanu samaynay wax kasta oo aanu
sameyn karaynay si aanu dhib u soo gaadhsiinno, balse
nooma ay suurto gelin. Waxa uu haystay wax aannaan
heysan, mana garanayno waxaasi waxa uu yahay, balse
waa uu haystay. Si kedis ah waxa noogu bidhaantay
rejo, rejada ah in aanu ka aargoosanno, iyo yididiilada
ah in aanu kaga takhalusno.

Si kedis ah ayaa uu u xanuunsaday nebi Saleebaan. Waxa
uu ahaa xanuun jidhkiisa oo idil ku faafay. Waxa uu
ahaa xanuun ka dawakhiyay dhakhtarradii jinka iyo kuwii
insigaba. Xataa shinbiraha ayaa meel kasta uga keenay
dhir aan waxba u tarin.

Waxa uu xanuunku ka dhigay nebi Saleebaan mid ugu
fadhiista kursiga sidii jidh bilaa ruux ah, waxaaba la
mooday in uu dhintay heerka uu gaadhay xanuunkiisa iyo
miyir la'aantiisu. Maalin ba maalinta ka danbaysa waa
uu ku sii kordhayay xanuunkaasi , illaa uu ka noqday
jidhkiisu mid iska wadhan oo aan far dhaqaajin karay.
Tani waxa ay ahayd fursaddii aanu kaga aargoosan

lahayn.

Ma aannaan awoodin in aanu kursigiisa u soo dhawaanno,
arrintaana uma aannaan baahnaynba maxaa yeelay
jidhkiisa waxa galay unug xanuun ah oo ku samaysay wax
ay kari waayeen shayaadiinta oo dhami. Waa ay iska
caddayd in xanuunkani uu dili doono hadda ama
dhowaan ba, sidaa darteed, waxa aanu ku dhagaagnay
aargoosi nooc kale ah, jaad shaydaan oo si kale ah.

Waxa aanu dhex joognay barxadda Haykalka sidii oo la
moodo in aanay waxba ka jirin. Waxa la moodayay in
aanu dhisayno qasriga Saleebaan, balse dhab ahaantii
waxa aanu qodaynay kursiga Saleebaan hoostiisa.

Waxa aanu soo kaxaysannay qoraayadii jinka kuwii ugu
khatarsanaa, waxa aanu farnay in ay qoraan wax kasta
oo ku saabsan sixirkii aanu dadka bari jirnay ah berigii
hore. Waa sixirka madow oo haddii aad hal tuduc ka
akhrido adiga oo aan u kasin ay dhibtiisu ku

taabanaysay . Intaas oo keliyaata ma aha waxa aanu
qornay dhammaan wixii aanu ka baranay Haaruud iyo
Maaruud, sixirkaas oo sixirka madow ku soo kordhiyay
fajaciso burisay. Waxa aanu u qornay hab annaga noo
gaar ah si ujeeddooyinkayaga loogu adeegsado. Waxa
aanu ku kordhinay labadii sixir xog kasta oo uu jinku ka
maqlay warka sammada ee dhulka ku saabsan. Haddii

aad i weydiiso sababta aanu waxaas oo dhan u
samaynayno, iyo waxa ka dhexeeya tan iyo aargoosiga
Saleebaan? Aniga ayaa kaaga jawaabi doona.
Nebi Saleebaan waxa uu soo ururiyay dhammaan
buugaagtii sixirka ee jirtay xilligii boqortooyadiisa, waa
aanu gubay. Iska daa taase waxa uu dilay sixirroole
kasta oo casrigiisii noolaa, iyo cid kasta oo sixirroole loo
maleeyay. Waxa kale oo uu amray in qoorta loo
dheereeyo jin kasta oo isku daya in uu warka sammada
dhegayso, iyo qof kasta oo insi ah oo sheegsheega in
jinku ay warka sammada og yihiin.
Nebi Saleebaan waxa uu buriyay camalkayagii oo dhan,
waayo waa uu naga tamar badnaa. Sidaa darteed, waxa
na hurranayd in aanu marka hore cilmigayaga meel ku
kaydinno, maxaa yeeley, Saleebaan waxa uu naga
mabnuucay in aanu insiga la xidhiidhno gebi ahaanba;
waxa aan ka wadaa xidhiidhka tooska ah. Laakiin weli
waa aanu awoodi jirnayn in aanu caqligooda dhex galno
oo aanu ku waswaasinno waxa aanu doonno. Waxa kale oo
aanu awood u lahayn in aanu dad iska dhigno ama
xayawaan. Laakiin kuma aanu dhici jirin in aanu dhibno
haddii aanu doonno, ama in aanu la xidhiidhno oo aanu
barno wixii aanu doonno sida fanka aanu doonno, sidii
aanu sameyn jirnay Saleebaan ka hor. Markii uu

Saleebaan dilay Sixirroolayaashi, oo uu gubay buugaagtii
sixirka madow, oo uu mabnuucay in uu xidhiidh dhex
maro jinka iyo insiga; markaa wax sixirroole ahi kuma uu
soo hadhin dhulka, marka laga reebo midhadh joogay
tuulooyin fog fog. Sixirkii madoobaa ee reer Bani
Israa'iil Saleebaan waa uu gubay dhammaantood.
Kutubtan sixirka ee aanu qornay annagu uma aanu
baahnayn, maxaa yeelay, dunidayada buugaag lagama
adeegsado. Kutubtan waxa aanu u qornay dadka, si uu u
sii jiro xidhiidhka naga dhexeeya annaga iyo dadku.
Saleebaan marka uu dhinto ee uu cudurkiisu dilo, waxa
aanu ku waswaasin doonaa dadka kuwa ugu sharka
badan in ay la soo baxaan buugaagtaas aanu xasaynay.
Waxa aanu u sheegi doonaa in ay buugaagtaasi yihiin
kuwii nabi Saleebaan, waxa aanan tusi doonaa sida uu
Saleebaan u ahaa sixirroole jiitay. Sidaas ayaa ay u
nacdali doonaan illaa qiyaamuhu ka dhacayo, sidaas
ayaa aan annaguna u ilaalinay aqoontayadii, oo aanu
uga aargoosannay kii gubay, ee firkayagana bahdilay.
Waa aanu qodnay oo waa aanu qodnay, sidii oo aanu
wadno hawshii dhismaha. Saleebaan ma uu dareemin
waxa aanu wadno. Waxa aanu qodnay joog dheer. Joog
dheer oo kursiga hoostiisa ah oo aannaan gubanayn
haddii aanu galno. Hawshayadi si nabdoon ayaa ay u

dhacday, qalbiyadayada shaydaaniga ah waa ay
garaacayeen naxdin, maxaa yeelay, Saleebaan oo kale
lama dhayalsan karo. Kursiga hoostiisa ayaa aanu
dhisme ka dhisnay, kutubtii oo dhan ayaa aanu dhex
dhignay. Ciid ayaa aanu ku rognay wixii aanu aasnay, oo
meel caadiya ayaa aanu ka dhignay. Qorshahayagu si
nabdoon ayaa uu ku dhammaaday, si nabdoon ayaa uu
ku dhammaaday markii aanu bil dhan hawlgal shaydaani
ah aanu ku jirnay, oo aan kala go' lahayn. Cudurkii
Saleebaan waxa uu qaatay toddoba cisho illaa uu si
kedis ah uu u bogsaday. Waxa uu ka soo noqday
cudurkiisii isaga oo ka awood badan sidii hore. Saleebaan
waxa uu hantiyay dabaysha, oo uu sida uu doono uu u
amri jiray. Waxa uu hantiyay jinka quusa, kaas oo luulka
uga soo saari jirey iyo dhagaxaanta qaaliga ah badaha
guntooda, si uu ugu qurxiyo dhismayaasha aanu u
dhisnay.

Waxa uu mulkiyay nebi Saleebaan nooc kale oo jinka ka
mid ah, waa jin uu silsilado ku xidhay sida bahalaha.
Waa jin uu ku jiro hoggaamiyahayagii Luusifar, oo la
xidhxidhay. Waxba waa aanu fahmi weynay, dhabtii
waxba maa aanu fahansanayn. Waqti xileedkii Saleebaan
waxa uu nagu ahaa waqti adag oo dhib badan. Si kedis
ah ayaa uu u dhintay Saleebaan, oo aanu mar danbe

ogaannay. Addoonnimadii waa aanu ka xorownay. Waxa
aanu ahayn kuwo sugaya kooxdii ku habboonayd ee soo
saari lahayd kutubtan, ee u adeegsan lahayd sida aanu
annagu doonayno. Waa koox aanu waqti dheer sugnay
runtii, illaa ay soo martay taariikhda koox Yuhuud ah,
oo laabta ku haysata xumaan oo dhan, waana kooxdii
aanu raadinaynay. Waa anigaa imika eegaya iyaga oo
qodaya xaramka hoostiisa, si ay u gaadhaan kutubtii
aanu berigii xasaynay. Waa kutubta sixirka madow.

1300 C.D

– Baafomiid kaalay eeg gidaar ayaa halkan ka muuqdee.

Kaalay duqyahow.

Waxa aan jalleecay dhankooda, waxa aanan u duulay
sida ay shayaadiintu u duulaan, aniga oo ka fogaanaya
iyaga iyo barxaddaba. Maya dunida insiga oo dhan waa
aan ka fogaanayay, waxa aan u duulay xaggii aan ka
tirsanaa. Waxa aan ka tagay Fardooleydii Haykalka oo
duminaya gidaarkii ka soo horbaxay, si xamaasad leh.

Waxa aan maanta fuliyay shaqo weyn, oo tolkay reer
shaydaan qarniyo badan sugayeen, oo aanu u
malaynaynay in aanay weligood naga idlaanayn.

Waxa ay heleen Fardooleydii Haykalku kutubtii ay
shayaadiintu qariyeen laba kun soo sanno ka hor. Ma ay

fahmin macnaha aan uga jeeday in ay buugaagtani
yihii kinsi ama kayd qaalli ah. Waxa ay filayeen kinsi
dahab ah ama luul ah, laakiin taa lagama yaabo in la
helo. Saleebaan waxa uu Rabbigiisa weydiistay uu baryi
jiray, in aanu mulkigiisu cid kale gacanta u gelin. Waa uu
dhammaan doonaa adduunku oo waa ay dhammaan
doontaa taariikhdu iyada oo aanu qof dhulka ama cirka
joogaa aanu heli gobol macdan ah oo ka mid ah hantidii
Saleebaan. Mana iman doono boqor u hantiyay dhulka
sidii uu Saleebaan u hantiyay.

Sidaas ayaa ay dhammaan aqoonta aadumuhu ugu
guuldarraysatay in ay hesho wax raad ah oo ku saabsan
boqortooyadii Saleebaan, illaa ay aqoonyahanka qaar
sheegeen in Saleebaan iyo boqortooyadiisii ay ahaayeen
sheeko-baraleyda diimaha. Sheeko-baraleyda ugu weyni
se waa Haykalka Saleebaan.

Waxa jira dad adduunka qaylo ku wareeriyay, iyaga oo
sheegaya in Haykalkii Saleebaan uu ku hoos jiro
Xaramka Barakaysan ee Quddus. Laakiin dhabtu waxa ay
tahay in haykalku uu la macne yahay macbad,
Saleebaanna ma uu dhisin haykal ee waxa uu dhisay
meel Alle lagu caabudo, waxa uu dhisi jiray masaajiddo.
Waxa uu rumaysnaa Eebbaha Ibraahim iyo Muuse ay
rumaysnaayeen. Nebi Saleebaan waxa uu dhabarka nagu

jebiyay dhismayaal kale, waxaana ka mid ahaa dib-udhiska
masaajidka al-Aqsa, ee u nebi Ibraahiim seeska u
taagay. Waxa ka mid ahaa dhismayaasha qasrigiisii
ashqaraarka ahaa ee lagu xardhay quraarada heerka
sarreeya, kani waxa uu ahaa waxa ugu sarreeya ee uu
Saleebaan hantiyay.

Annaga ayuun baa garannayna meesha uu yaallo kaydii
qaaliga ahaa ee nebi Saleebaan, annaga ayaa
garannayna halka uu ku danbeeyay qasrigiisii. Koox
naga mid ah [jinka] oo rumeysan nebi Saleebaan,
dacwaddiisana raacay ayaa ku xasaysay kaydkan dhulka
salkiisa, qasrigiina waxa ay u qariyeen hab aanu caqliga
aadumuhu rumaysan karin.

Kinsigi waxa uu ku jiraa gunta hoose ee dalal Bariga
Dhexe ka mid ah, gaar ahaanna waqooyiga Jasiiradda
Carabta. Waxa ilaaliya hantidan mid ka mid ah kuwa
noogu khatarsan haddii aanu jinka nahay, waxa ilaaliya
jin, sidaas ayaa aanay ahaan doontaa mid la ilaaliyay
illaa inta dhulku ka dhammaanayo. Waa dahab, luul iyo
marjaan; waa kaydada u widhwidhaya sida dayaxa iyo
cadceedda, balse, jin iyo insi toona ma hantiyi doono
Saleebaan ka dib.

Gebogebadii Fardooleydii Haykalku ma ay helin wax aan
ka ahayn buugaagtii ay qoreen qoraayadayadu,

kutubtaasi waxa ay ahayd kinsi qaali ah oo nooc kale
ah. Kinsi aqoon ah oo oo beddeli doona wejiga taariikhda
oo dhan. Waa kayd ay ku farayaraysteen gacmo
shaydaan, caqliyo shaydaan, aqoonyahan shaydaan .
Dadkii waa ay ka dhex baxeen Fardooleydii Haykalku,
waxa aanay u banbaxeen in ay kutubtaa akhriyaan. Bog
kasta oo ay rogaan waxa uuga soo dhex baxaysay xog
ama sir ku saabsan adduunka, oo aanay habboonayn in
uu qof insi ahi ogaado.

Haddii aynu ku soo noqonno kiniisaddii aan markii ugu
horreysay sheekada ku geliyay, bal imika u fiirso wax
kasta oo hareerahaaga ka muuqda. Kuwani waa
Fardooleydii Haykalka. Ma waxa aad i weydiinaysaa
sababta ay isu orgeynayaan ama isu fuulfuulayaan
sidan xamaasadda leh? Mise waxa aad i weydiinaysaa
maxaa ay dhiigga u cabbayaan? Waa maxay waxa kan
oo summado ahi? Waxa kani waa maamuus diimeed, waxa
laga yaaba in aad la yaabto, laakiin waxa ay ku
gaadhsiinaysaa salka ileysa (nuurka).

Waxa ay cibaadadani kugu xidhaysaa dunidayada. Eeg
mar kale miiskan , ee madaxa dul yaalla eeg. Waa
madaxii Baafomiid; waa madax shaydaan, waa madaxa
shaydaanka sheekada kuu wada hadda. Waa shaydaanka
la hadla markasta oo ay maamuuskooda cibaado

sameeyaan. Waxa ay ruuxdooda, jidhkooda iyo
akhlaaqdooda ka iibiyeen shaydaanka Baafomiid.
Haddii aad i weydiiso maxaa ay heleen iyagu markii ay
naftooda iibiyeen? Ma waxa aad rabtaa in aad waxooda
oo kale aad hesho? Waxa ay heleen wax aanu hantiile
dhulka ku nooli helin xilligoodii. Fardooleydii Haykalku
waxa ay ku soo noqdeen Yurub. Waxa ay ahaayeen
Fardooleey fuqaro ah, waxa aanay noqdeen dabaqadda
ugu taajirsan Yurub, maya caalamka oo dhan iyaga ayaa
ugu hodansanaa. Hantidoodu waxa ay gaadhay heer ay
madaxda iyo boqorradu ay ka qaataan deymo. Sharaf
iyo karaamona waxa ay noqdeen fardooleydii ugu
maamuusnayd ee taariikhda Macatablayasha soo mara.
Waxa ay ahaayeen guuto ciidan ah oo hoog iyo halaag
dhadhansiiyay muslimiinta dagaalkii Macatablayaasha.
Salaaxudiin mar uu maxaabiis ahaan u qabsaday iyaga,
dhammaantood waa uu laayay, si ka duwan wixii uu ku
sameyn jireyn maxaabiista kale. Dusha waxa ay ka
ahaayeen kuwo wanaagsan, laakiin qofna ma uu ogayn
sababta ay kiniisadahooda hoosta uga soo xidhan jireen.
Annaga oo qudha ayaa ogayn waxa ay sidaas u samayn
jireen; annaga ayaa siinnay nuurka, waa aanan siin
doonnaa ileyska illaa ay ka gaadhsiiayaan hantiilaha
nuurka; illaa ay ka gaadhsiiayaan Antikhiriistoos

(Antichrist).

Wax kastaa waa ay kashifmeen, Yurub waxa ay ku soo
toostay fadeexad ruxday; waa warka qabashada
Fardooleydii Haykalka. Iyada oo aanu ogeysiis hore jirin
ayaa uu soosaaray boqor Filib amar lagu xidhayo
dhammaantood. Waxa uu raadinayay waddo uu iyaga
kaga takhaluso markii ay noqdeen dadka ugu hantida
badan Yurub, ee ay deymo ku yeeshen dhammaan
madaxda Yurub, boqor Filib laftiisa ayaa ay lacag ku
yeeshen. Waxa uu raadinayay sabab uu u baabiyo
iyaga. Waxa uu helay fadeexad daaha ka feyday
Fardooleyda, oo sharaftoodiina tummaatiday; waxa soo
gaadhay warka sheegaya in ay sixirka adeegsadaan oo
ay macatbkana bahdilaan.

Waxa ay ahayd dhacdo taariikheed oo gilgishay Yurub,
Jimcihii 13ka bisha waxa la qotomiyay tiirar dhammaan
goobaha la isugu yimaaddo ee Baariis. Waxa tiirarkaa ka
laalaaday jidhka Fardooleydii; Fardooley ay reer Yurub
u haysteen in sharaf kastaa ay hoos timaaddo
sharaftooda. Waa xiddigo imika mar qudhaata uun
demaya. Waa tiirar lagu xidhxidhay madaxdii
Fardooleyda. Dadkii oo dhan ayaa isugu soo baxay iyaga
oo yaabban dhanna ka cadhaysan si ay u daawadaan
waxa ku dhacay ciidankii sharafta lahaa. Waxa ay

fuuleen barxadda tiirarkii lagu xidhxidhay Fardooleyda.

Waxa lagu qabtay dab Fardooleydii.

Dadkii dhammaantood waa ay wada qayliyeen, iyada oo

aan la garanayn waxa ay u jeedaan. Waxa uu

go'aansaday boqor Filib in uu gubo dhammaan

hoggaamiyayaashii Fardooleyda; waxa la gubay iyaga oo

lagu eedeeyay in ay adeegsadeen Sixirka Madow, eedda

ah in ay bahdileen macatabka, eedda ah in ay isku

fuulfuuli jireen kiniisadaha dhexdooda, eedda ah in ay u

yeedhan jireen rooxaanta iyo eedda ah in ay diideen in

uu jiro Nebi Ciise.

Dhammaan eedahan waa ay qirteen, markii uu boqor

Filib soo ururiyay ee uu jidhdilay, si arxan daran.

Fardooleydu waa ay qariyeen dhammaan buugaagtii ay

Quddus kala yimaaddeen, waxa aanay ku xaseeyeen

hogag. Intii uu boqor Filib qabtay waa ay ka yaraayeen

kala badh Fardooleydii. Fardooleydii soo hadhay waa ay

baxsadeen, waxa ay u baxsadeen meel kale, meel aanu

joogin boqor Filib. Waxa ay u firdhadeen meel doonaysa

in ay ka madax-bannaanaato Ingiriiska, oo uu

hoggaaminayo Wilyam Waalaas. Waxa ay u baxsadeen

Fardooleydi Haykalku Iskootland.

ANTI KHIRIISTOOS (6) : Guurtidii Reer Sahyoonoow

(1900 C.D)

**** Qaybtii baad

Sheekada soo socotaa ma aha sheeko, balse waa
muxaadaro, waxa goobjoog ka ahaa 388 nin oo ka mid ah
ragga ugu hodansan Sahyuuniyadda. Waa rag
dhammaantood gaadhay heerka 33aad ee
Maasooniyadda. Waa waxyar ka dib kacaankii
Faransiiska iyo wax yar ka hor kacaankii Ruushka. Qofka
muxaadarada jeedinaya waxa la yidhaahdaa 'Tiyoodar
Hertisal' kana mid ah waaweynka Sahyuuniyadda. Waxa
ay muxaadaradani caan noqotay markii duubisteeda laga
qoray buug ka mid ah kuwa ugu khatarsan oo loo
yaqaanno 'Borotakoollada Guurtida Reer Sahyoona'.
Muxaadaradani waa mid dheer oo qaadatay 3 cisho oo
isku xiga, balse waa aan kuu soo koobay. Waxa aan ka
jaray wixii dhurmida ah oo dhan, waxa aanan kuu soo
reebay hadalka intiisa nuxurka leh oo qudha.
Ii raac imika magaalada Baal ee Iswiisland, waa
maxfal ka mid ah maxaafisha Masooniyadda ee waaweyn
ee magaalada ku yaalla. Aynu dhex fadhiisanno
waaweynka meesha fadhiya oo aynu dhagaysanno
Hertisal, oo iyaga la hadlaya. Waxa aan kugu
boorrinayaa in aad khudbadda dhowr jeer dib u dhuuxdo,
maxaa yeelay, waa hadal adag oo aanad sahal u
fahmayn. Waxa laga yaabaa in hadalka uu ninkani

jeedinayaa uu dhawyahay waxa dawladdaada ka
dhacaya, xataa haddii aad cidhifka dunida ku
nooshahay.

Maalintii 1aad.

Gruurtidii reer Sahyoonoow, xulkii dadka dhulka
joogayoow, hantiilayaashii dahabkoow; Eebbe waxa xaq
ku ahayd in uu bulsho ahaan idinka idin doorto, waxa uu
idinka dhex doortay bulshooyinka caalamka ee xoolaha
ah ee xun xun (al-quuyiim), si aad dhulka uga taagtaan
boqortooyada Eebbe ee weyn. Maanta waxa aynu ku
kulannay maxfalkan, berri iyo saadanbena sidoo kale;
gu'yaasha soo socdana sidaas oo kale ayaa aynu u kulmi
doonnaa. Maanta waxa aynu isugu nimi si aan warbixin u
kala qaadanno, innaga oo ka warramayna arrinka
istiraatiijiyaddeenna weyn ee dhammayska tiran, ee ay
hore u bilaabeen awowyaasheen. Awowyaasheennii hore
waxa ay u soo dhiibeen awowyaasheennii danbe,
awowyaasheenni danbena innaga ayaa ay
istiraatiijiyaddan inoo soo gacan geliyeen, innaguna waa
in aynu facyowga danbe u sii gudbinnaa. Haddii aynu
arrinkaa ka leexanno waxa aynu burburinnay hawl
qarniyo badan la soo waday, sidaa darteed digtoonaada
reer bani Israa'iiloow.

Waa aad wada garanaysaan dhammaantiin salka uu ku
taagan yahay qorsheheenu. Waa aad wada
garanaysaan hawsha baaxadda leh ee malagga soo
degay ee Baafoomid uu dadkeenna u qabtay. Waa aad
xasuusan tihiin hawsha laxaadka leh ee uu inoo qabtay
isaga oo wax ka beddelay khariiradda dunida malagga
soo degay ee Siirbenti. Ma habboona in aan sii galo
faahfaahin taariikheed oo aad dhammaantiin kor ka
qaybsan tihiin. Guurtidii reer Sahyoonoow waxa la
gaadhay xilligii aynu innaguna kaalin ka qaadan lahayn
sheekadan mugga leh ee socota. Waa in aynu ka ridno
dhabarkeenna wax kasta oo culaysiyay oo aynu hore u
dhaqaaqno. Waa in aynu u kacno sidii aynu dunida ugu
jeedin lahayn dhanka aynu doonno.

Habka ugu wanaagsan ee lagu burburiyo mabda ama
fac, ha ahaado mid diineed ama mid bulsho e, ma aha in
la tirtiro ama la buriyo mabda'aas, balse waa in laga
leexiyo dhabbadiisa, waana in loo sameeyo fasiraad ka
duwan tii ay ugu talagaleen dadkii dhigay. Sidaa
darteed, waxa nala shaqeysay barakada rooxaanta
maska Siirbenti, si uu u dhalanrogo seeska diinta
Masiixiga, taas oo uu ka soo saaray wax cusub oo aan
ahayn sidii loo soo dejiyay. Sidoo kale Islaamka Shiicada
ee dhalanrogan, ayaa aanu u jeedinnay dhan ka weecsan

Islaamkii Nebi Maxamed. Iska ba dhaafe waxa aanu ka dhignay mid la dagaallama Islaamka, oo soo bahaysta cadawga Islaamka si uu u burburiyo. Tani waa maskax badnaanta Yuhuudda oo is muujisay.

Waxa laga yaabaa in aanu qorshaha ku soo daro waxyaabo aan damiir ahaan wanaagsanayn, oo aanu ku qasbannahay in aanu sameyno. Xusuusnaada mar kasta in arrimahani ay damiir ahaan u bannaan yihiin shacab sida shacabkeena oo kale ah, oo dul iyo hoosba loola dirirayo. Waxa kale oo aad xusuusnaataan in xilligan la galay uu sharku yahay waddada qudha ee khayrka lagu gaadhi karo. Awooddeennu waa ay ka weyn tahay tamar kasta, maxaa yeelay waa ay qarsoonaan doontaa illaa aynu ka gaadhayno heer aanay ka hor iman karin awood kale ama qorshe dhagareed oo kale. Dhab ahaantii awoodda dahsooni waa tamarta ugu weyn, yaa awoodda in uu baabiiyo awood qarsoon oo aan muuqan.

Haa, reer Sahyoonoow inkasta oo aynu nahay bulsho kala firidhsan, haddana kala fogaanteennu waa sirta tamarteenna. Maxaa yeelay, waxa aynu awood u leennahay in aynu dhex galno dhammaan dhismaha shucuubta caalamka ee kala duwan, innaga oo gacanta ku dhigayna meelaha halbawlaha ah ee bulshadaasi leedahay. Sidaa ayaa ay tamarta bulshooyinka dunidu u

noqotay wax labadeenna gacmood ku kala dhex jira oo
aynu u jeedin karno meesha aynu doonno. Waxa la
gaadhay xilligii aynu jihayn lahayn bulshooyinka
adduunka, waa aanu dhammaaday xilligii dhuumashadu.
Waxa aanu ku guuleysannay in aanu shidno dabkii
kacaankii Faransiiska, annaga ayaa ay ahaayeen dadkii
ku dhawaaqayay: gobonnimo, walaalnimo, sinnaan. Waa
weedho mar kasta oo ay dadku ku celceliyaan
xorriyaddooda la sii dabrayay. Waxa jirta weedh liidata
oo markasta lagu soo celceliyo: dimoqraaddiyad. Ma jiro
wax la yidhaahdo dimoqraaddiyad ama xorriyad iyo wax
la mid ahi, waxaas oo dhami waa dhalanteed. Annaga
ayun baa garanayna in waxaasi uu yahay dhalanteed,
waxa aanu garanaynaa marka aanu dhalanteedka ka
dhigayno dheef si aanu dadka safkayaga ugu soo
biirinno. Marka hore waa in aad maanka ku haysaan in
dhammaan bulshooyinku ay yihiin jaantaa-rogan bahalo
ah, oo indho la' oo u baahan awood muquunisa. Awoodda
bulshooyinka bahalaha ah muquunin kartaana waa
diktaatooriyadda kelitaliska ah oo qudha, ama waa
dimoqraaddiyad la hoos geeyay wax loo yaqaanno xeer
(qaanuun), oo dadka oo dhami u hoggaansan yihiin.
Dimoqraadiyaddu waxa ay la macno tahay fawdo, sidee
ayaa aad ugu kalsoonaan kartaa xeerarka bulsho

jaantaa-roghan ah oo ku fooggan muran iyo dood
madhalays ah. Waxa suurto-gal ah in murankaa iyo
dooddaas lagu buriyo muran iyo dood ka liidata oo
haddana lagu qancayo oo dhalanteed dadka u
sawirraysa. Muranku waa uu fiican yahay maxaa yeelay
waxa uu arrimaha u rogayaa qaar ka leexda garashada
dhabta, oo u leexda doonida muranka laftiisa.

Bulshooyinka dabbaalka ahi waxa ay daba ordaan
muranka iyo doodaha madadhalayska ah, taas oo ka hor
istaagta xataa in ay ku heshiiyaan doodaha saxda ah.
Haddii ay mar kasta raacaan rayiga aqlabiyadda, waxa
uu noqonayaa rayi jahli ka buuxo, jahli ka dhan ah
siyaasadda. Taasi waa waxa aasaya iniinta fawdada iyo
fadqalalada xukuumadeed, ee ka jirta dawlada
sheegta dimoqraadiyadda. Sidaas ayaa aanu u hoos
gelinay dawlada ma-yeedhaanka ah ee (quuyiimka) in
ay ku faanaan dimoqraadiyadda, iyaga oo sheeganaya
in ay yihiin talisyada ugu heerka sarreeya dhanka
fikirka aadamaha.

Kelitalisnimada oo qudha ayaa xaddaarad dhidibada u
taagta. Ma suurto-gal ayaa in qorshe u qayb qaybsan
garaadka kala duwan ee dadkii sameeyay uu ilbaxnimo
taago? Maya waa wax aan suurto-gal ahayn. Inta
badan waxa rayiga la wadaago ka soo baxda ilbaxnimo

dabacsan , oo bilaa anshax ah; maxaa yeelay shacabku dabeecad ahaan waa mid bahalo ah, mar kasta oo aad xorriyad siisid na fadqalallo ayaa ay u rogayaan. Qofka tamarta leh ayaa mar kasta wax maamula, ka daciifka ahina waa hoggaansame. Sidaas ayaa uu aabbuhu markasta ugu guulaystaa in uu tarbiyadeeyo inankiisa yar, halka uu wiilkiisa weyn awoodi waayo in uu tarbiyadeeyo. Xukuumadeenna waxa waajib ku ah in ay tirtirto oo ay muquuniso fallaago kasta oo ka hor timaadda.

Siyaasadda iyo anshaxu ma aha laba meelna iska soo gala, taliyaha anshaxa dhawraa ma aha siyaasi wacan, inta badanna taliskiisu ma waaro. Waxa qasab ku ah qofka in uu wax hoggaamiyo doonaya in u yeesho istusnimo, munaafaqad iyo dhagar badnaan. kal-soornaanta, gobonnimada iyo amaanadu waa u foolxumo siyaasadda, waxa aanay inta badan ka qaybqaataan burburinta taliska, halkii ay ka adkayn lahaayeen. Waxa aan doonayaa in aan idiin sheego arrin weyn, sidee ayaa aad u addoonsan kartaa dawlad weyn sida Ruushka. Marka koowaad xumaan kala dhex dhig oo kala fogee shacabka indhaha la' iyo dawladda nacasta ah, nacaybka dhexdooda yaallana sii kordhi. Mar kasta oo ay xukuumaddu nacdo shacabka waxa ay si qaab daran u

adeegsan doontaa awoodda dawladnimo, waxa aanay
baalmari doontaa xeerarka dimoqraadiyadda ee uraya.
Mar kasta oo u kordho nacaybka uu shacabku u hayo
taliskuna waa ay ka fallaagoobi doonaan xeerarka
xukuumadda ee inta ay dhigtay ay iyaduba iska baal
martay.

Marka aad dawladdii iyo shacabkii kala fogayso, ayaa
aanu annagu weerar qaadaynaa. Waxa aanu kacdoon
ama inqilaab u samaynaynaa taliska jira iyo nidaamkiisa
oo dhan. Waxa aanu ku tuuraynaa xeerarkii dawladdana
guddaa-fadda ugu dhow, waxa aanan samaynaynaa
xeerar iyo laamo cusub. Sidaa ayaa aad ku noqonaysaa
dikhtaytar madaxa kaga fadhiya xukuumad tamarteedii
iyadu iska tuurtay oo adiga kugu soo wareejiyay.

Marka ay dawladdu gacanteenna ku soo dhacdo, innaga
oo ah Yuhuud ahna hantiilayaasha qudha ee dahabka
adduunka, dawladda waxa aynu u dhiibbi doonnaa xadhig
ay ku dhagto, xadhigaasina waa lacag. Marka ay
xadhigaa qabsato waxa ay inoo noqotay addoon innaga,
haddii ay sii deysana waa ay qarqoomaysaa. Dahabku
waa mishiinka dhaqaajiya dawlad kasta, markasta oo
aynu innaga oo qudhu haysannana dhaqdhaqaaqa
xukuumad kasta waa aynu joojin karaa, marka aynu
doonno.

Haddii aynu Yuhuud nahay innaga oo qudha ayaa
gacanta ku hayna dhaqaalaha adduunka. Aqoonta
dhaqaaluhu waa boqortooyadeenna, waxa nagu
hareeraysan ciidan dhan oo dhaqaale yahan ah,
badankooduna maanta waa ay inala joogaan; waxa aad
tihiin hubka ugu khatarsan hubabka aanu haysanno,
noqda madaxda bangiyada, ama warshedleyda ama
dadka milyanneerka ah ba.

Haddii ay dawladi gacanteenna ku soo dhacdo waxa
aanu u dhiibnaa xilalka madaxtooyada iyo
wasaaradahaba dadka leh taariikh nololeedka xun, ee
laga qoray bogagga badan ee dhibcaha madow ku ah
noloshooda, kuwaas oo ka baqanaya in la ogaado. Haddii
ay naga hor yimaaddaan waxa aanu ku furnaa
maxkamad waana la xidhaa. Sidaa darteed, waxa ay illaa
marka ugu danbaysa dufaaacaan maslaxaddayada.
Xukuumadaha qaar ayaa muujiya in ay mucaarid nagu
yihiin annaga, balse falalkoodu waa kuwo dul iyo hoos ba
annaga noo xaglinaya.

Waxa aanu u samaynaa bulsho kasta haayado aanu ku
rinjiyeynayn rinji gobonnimo doon, oo leh aftahanno ku
sixra bulshada hadalkooda xeesha dheer, balse waa hadal
aanay wax falal ahi la socon dhab ahaantii. Waa uu
sixrayaa hadalkaasi oo waa ay iska rumaysanayaan

iyaga oo diiddan quusta, oo qaba rejo isbeddel.

Markasta oo aanu kordhinno mushaharka shaqaalaha
waxa aanu kordhinnaa sicirka badeecadaha. Waxa aanu
ku daalinnaa warshedleyda in ay mushaharka
shaqaalaha kordhiyaan, halka aanu shaqaalahana ku
daalinno sicir-bararka. Cid na wax ma faa'idayso waa
la isku daba-daalayaa uun.

Waxa aanu hayaankeenna ka bilaabi doonaa Ruushka, ka
dibna waxa aanu la gurguuran doonna sida uu u
gurguurto masta Siirbenti, annaga oo silsilado aan jabin
ku xidhayna Yurub oo dhan. Waxa aynu waajihi doonnaa
marxalad adag oo xasaasi ah, waa Imbiraadooriyadda
Cismaaniyiinta ee weyn, waxa ku degi doona Siirbenti,
annana waa aanu ka daba tegi doonnaa. Waa aanu
burburin doonnaa burbur aanay ka soo kabsan. Ka dib
Siirbenti waxa uu u duuli doonnaa Quddus, annana waa
aanu raaci doonnaa. Halkaas waxa aanu ka dhisi doonna
dawladeenna, halkaas ayaa uu ku dhammaan doontaa
kala filiqsanaanteenna dunidu.

Marka ay salka dhigato dawladeennu , waxa aynu noqon
doonna dawlad ka mid ah kuwa ugu awoodda badan
caalamka. Haddii ay cidi ina soo weerarto waxa jiri
doona dawlado inoo hiiliya. Markaas ayuun baa aynu
bilaabi karnaa in aynu caalamka u diyaarinno soo

dhawaynta boqorkeenna weyn ee dunida oo dhan
maamuli doona 'Antikhiriistoos'

Maalintii 2aad.

Guurtidii reer Sahyoonoow, maanta waxa ay gaadhay
awooddeennu heer heshiis kasta oo dunida ka dhacaya
aynu ku lug leennahay. Awooddeennu waxa ay gaadhay
heer aynu innagu jaangoyno ciqaabta, qofka aynu
doonno waa aynu daldalnaa, ka aynu doonna waa aynu
sii daynaa. Halkaa waxa aynu ku gaadhnay waayo Eebbe
waxa uu ina siiyay maskax badnaan aanu siinnin shacab
ka mid ah shucuubta caalamka.

Maanta waa maalintii labaad, berrina waa maalintii
saddexaad ee ugu danbaysay kulankeenna taariikhiga
ah. Waxa waajib ku ah qof kasta oo kulanka jooga in uu
garto aniga oo aan u sheegin, in xog kasta oo halkan la
isku weydaarsanayaa ay ahaato mid qarsoon oo sir ah.

Maanta waxa aan ka hadli doonaa 'Nidaamka
Jamhuuriga' ah oo aynu ku beddeli doonno taliska
boqortooyada ah ee hadda dunida ka jira. Boqorka
nidaamka boqortooyada waxa aynu beddeli doonna wax
ruwaayad ah oo loo yaqaanno madaxweyne. Waxa aanu u
dooran doonnaa xilkan nin leh fadeexad hoose, oo aanu
annagu garanayno, ha ahaato mid anshax, mid galmo

ama mid laaluush, Waxa uu inta ugu badan xukunkiisa ku qaadan doonaa isaga oo ka baqanaya in la shaaciyo fadexaddiisa. Waxa aanu gacanta u gelin doonnaa madaxweynaha koox jilicsan oo la yidhaahdo 'Golaha Shacabka' waa koox dad ah oo bulshadu dooranayso si ay iyaga u metelaan. Waxa aanu ka hoos saari doonnaa golahan awoodda xeer gedinta, madaxweynaha ayuun baa yeelan doona awood dhammaystiran.

Waxa aanu ka dhex abuuri doonnaa fadqalallo joogta ah madaxweynaha iyo shacabka, dhaqaale ahaan ayaanu cunaha u qaban doonnaa dawlad kasta. Waxa ay shucuubta adduunku maalin uun ku kici doonaan madaxdooda dhammaan, waxa aanay dooni doonaan hoggaamiye keliya oo dunida oo dhan xukuma, oo dadka adduunka oo dhanna mideeya – Antikhiriistoos.

Annaga oo keliya ayaa og sirta Maasooniyadda oo hoggaamina. Sidee ayaa ay bulshooyinka xoolaha ah (quuyiim) u fahmi karaan dulucda iyo ujeeddooyinka Maasooniyadda waaba ma-yeedhaan aan garaad lahayne. Waxa waajib innagu ah in aynu laba jibbaarno unugyada Maasooniyadda iyo maxfalladeeda dalalka dunida oo dhan. Waxa aanu soo jiidan doonna qofkasta oo lagu tuhmo in uu leeyahay ruux caannimo. Dhammaan unugyadani waxa ay leeyihiin hal hoggaamiye oo

madaxdeenna ka mid ah. Waxa aanu soo jiidan doonnaa
oo aynu ku dari doonnaa xubnaheenna dhammaan
laamaha sirdoonka ee dalalka caalamka, maxaa yeelay
iyaga oo qudha ayaa daaha ka faydi kara waxa aynu
rabno, oo burburin kara buuq kasta oo madax xannuun
inagu keenaya. Waxa inagu soo biiri doonna cid kasta oo
naftii-hallig ah oo doonaya in ay noqdaan hantiile
degdeg ah, annaga ayuun baa u hayna hanti degdeg ah.
Warbaahinta ... waxa waajib ah in aynu meesha ka
saarno warbaahin kasta oo farogelinaysa awooddeenna.
Balse, mararka qaarkood waa in aynu weerar innagu isku
soo qaado, weerarkaasi waxa uu beegsanayaa meelaha u
baahan in wax laga beddelo siyaasaddeenna, taasina
waa maskaxbadnaan heer sarreysa. Mucaarid kasta oo
aynu samaysannaa waa mucaarid fudud, oo aan u
dhawaan karin arrimaha muhiimka ah.
Waa in aynu innagu gacanta ku dhignaa wararka oo
dhan. Waxa aad garanaysaan in wararka adduunka ay
gacanta ku hayaan dhawr wakaaladood, kuwaas oo
warbaahinta dunida warka u qaybiya. Haddaba marka
aynu taliska qabsanno waxa aynu gacanta ku dhigi
doonnaa dhammaan wakaaladahaas, mana ogolaan
doonno in la baahiyo wixii aynaan ogolaannin innagu.
Waa in aynu iibsanno inta ugu badan ee wargeyso ah

saddexdeeda noocba. Warbaahinta dawladdu waa in ay maslaxaddeenna ka shaqayso, warbaahinta rasmigu u janjeedhaanna waa in ay soo jiidato quluubta dadka dhexdhexaadka ah. Warbaahinta mucaaridka ahi waa jaadka saddexaad waxa aanay iska dhigi doontaa in ay innaga inagu kacsan tahay, waxa ay soo jiidan doontaa dhammaan dadka inagu kacsan, si ay ugu afrogaan afkaartooda inaga dhanka ah, sidaas ayaa aanu ku ogaanaynaa waraaqaha ay adeegsanayaan iyagu.

Faafreebka... Faafreebka waxa la daabacayo waa in aynu u samayno haayad maamusha, oo diidda ama ogolaata waxa ay doonto; ha noqdo waxaasi buugaag, filimo ama wargeysyo. Haayadani waa in ay gacanteenna ku jirtaa, si aan u maamulno dhammaan wixii la baahinayo meel kasta oo adduunka ka mid ah.

Suugaanta iyo aqoontu waa hubka ugu halista badan ee kacdoon kasta oo bulsho, markasta oo ay labadaasi gacanteenna ku jiraanna xaalku waa uu deggen yahay weli.

Si aynu dadka uga fogaynno in ay arrimaha waaweyn ka doodaan, ama ay furdaamiyaan masallooyinka noloshooda taabanaya, waxa aanu markasta u abuuri doonnaa dhibaatooyin mashquuliya. Waxa aynu u abuuri doonnaa mushkilado dhaqaale iyo kuwo siyaasadeed oo

dalkooda ka dhaca. Si aanu u mashquullino garaadkooda
waa in aynu madaddaalo u furnaa: sida tartanka
ciyaaraha, tartanka fanka iyo tartanno kale oo badan.
Bulshooyinka fooraraa waa sida cunugga yar oo kale,
marka uu ilmaha yari kaa doono wax, hadii aad ku
tidhaahdo eeg shinbirkaa, waa uu eegayaa shinbirka
isaga oo illaabaya wixii hore ee uu kaa doonay ba.

Qofka lagu yidhaahdo wax kasta annaga (Yuhuud) ayaa
kacanta ku hayna waa uu yaabayaa, waxa aanu
odhanayaa taasi suurto-gal maha, maxaa yeelay, qofna
ma awoodo in uu isku dubbarido hawsha aanu qabannay
oo dhan. Annagu waxa aanu gacanta ku haynaa dahabka
iyo dhaqaalaha oo dhan, waxa aanu nahay dadka ugu
hodansan dunida, qofka dhaqaale haystaana isaga ayaa
u taliya adduunkan.

Waxa uu nagu caawiyay malagga soo dhacay ee Siirbenti
in uu burburiyo dhammaan caqiidooyinka dadka aduunka,
oo uu ka leexiyo sidii loogu talagalay. Dadku waxa ay
curiyeen Talmuudka oo Tawraad ka danbeeyay, waxa
aanay ka dhigeen Ciise inankii Ilaahay iyo Ilaah la mid
ah Eebbe, halkii uu ka ahaa nebi Ilaahay soo diray.

Inkasta oo aanu ku guuldarreysannay in aanu Islaamka
burburinno sidii aanu u baabbiinay Masiixiyadda iyo
diinta Yuhuudda, laakiin waxa aanu soo saarnayn wax loo

yaqaanno Shiicada, waxa aanay muslimiinta
dhadhansiiyeen hoog aanu cadawga Islaamku weligii
dhadhansiin.

Waxa noo suurto galay ma ay noo hagaageen haddii
aannaan basaasiin ku dhex daadinnin bulshooyinka
caalamka, waxa aanu farnay basaasiinta in ay
bulshooyinka ku dhex milmaan, milan aan laga soo dhex
sooci karin. Basaasiintaasi waxa ay noo soo diraan
warbixinno faahfaahsan oo ku saabsan xaaladda
bulshooyinkaas ee siyaasadeed, bulsho iyo kuwa diimeed
ba.

Maalinta 3aad.

Hadalka idinkuma dheerayn doono maanta, waxa uu
noqon doonaa wargelin qudhaata. Waxa aan filayaa in
aad dhammaantiin muraajacayseen, oo aad qorateen oo
aad fahanteed ama aad xafiddeen hadalkii hore.
Madaxda dawlaha xoolaha ahi waxa ay ku qasbeen
dawladahooda in ay lacag ka amaahdaan bangiyadeenna
, waxa aanay ka amaahdeen lacag badan oo aanay iska
bixin karahayn haddii ay qarniyo badan jiraan. Wax
badan ayaa aanu u soo jeednay in ay sidaasi dhacdo,
wax badan ayaa aanu ka fikirnay in aanu bulshooyinka
oo dhan addoonsanno. Waxa aanu ku guuleysannay in
aanu dhammaan dawladaha oo dhan kildhi madaxa u

gellino, waxaana nagu waajib ah in aanu sidaa ku
ilaalinno. Waxa aanu samaynay oo dhan waxa na faray
taliyaheenna weyn; boqorkeenna adduunka ka maamuli
doonna carshigii Daa'uud ee ah tafiirtii Daa'uud.
Haa innaga ayaa gacanta ku hayna dahabka, marka
aynu doonno ayaa aynu inta aynu doonno oo dahab ah
kala soo bixi karnaa kaydadkeenna qarsoon. Waa dahab
aanu wax badan kaydinaaynay. Ugu danbayntii waxa la
idiin qaybin doonaa guurtiyeey warqad la idinka rabo in
aad saxeexdaan. Waxa aynu soo marnay waddo dheer,
horteennana waxa ah jid dheer oo dhib badan, sidaa
darteed waa in aynu soo jeednaa.

Waxa warqaddii saxeexay dadkii matalayay
Sahyuuniyadda ee heerka 33aad ee Masooniyadda ahaa.
F.G: Hadalkan waxa la jeediyay ka hor aasaaskii
dawladda Israa'iil, berigaas ayaa ay ku fikirayeen in
ay dawlad dhistaan, dalal badanna ay hoosta ka
maamulayeen. Maanta qorshohoodii wax badan ayaa u
hir galay, iyaga ayaa dhaqaallaha iyo warbaahinta
adduunka gacanta ku haya. Quddus waa ay qabsadeen,
qorshohoodii weynaa waxa u hadhay uun in uu soo baxo
taliyahoodii weynaa Antikhiriistoos. Waa kuma
Antikhiriistoos la soco qaybaha danbe.

ANTI KHIRIISTOOS (7) Taliyahayaga iyo Wiilka

Taliyahayaga

(1800 C.H – 20 C.D)

*** Dhammaad

Waa kuma Antikhiriistoos? qaybtan ayaa aad ku ogaan doontaa.

“ Shan baanu ahayn, waxa nagu lix ahaa Luusifar.

Lix baanu ahayn, waxa nagu toddobada ahaa

taliyahayaga iyo wiilka taliyahayaga.

Annaga mooye cid kale ma garanayso arrinta

taliyahayaga iyo wiilka taliyahayaga.”

Sheekadayadii ugu danbaysay, ee adigana kuugu

danbaysay dhagayso. Waxa kuu warramaya jinka

Yuhuudiga ah ee Maastiim. Wuxu yidhi:

Waxa ii sharaf ahayd in aan goobjoog ka noqdo

dhalashada taliyahayga, barbaariddii taliyahayga iyo

maskax badnaantii taliyahayga, intaaba goobjoog ayaa

aan u ahaa. Taliyahayga waa Antikhiriistoos.

Waxa aan kormeerayay guryaha qoysaskii reer bani

Israa’iil xilligii Fircoonkii Muuse. Guryaha reer bani

Israa’iil waxa ay ahaayeen qaar danyar iyo saboolnimo

laga dareemayo. Hal sannad waxa uu Fircoon dili jirey

dhammaan wiilasha reer bani Israa’iil, sannadna waa uu

dayn jirey, si aanay tafiirtoodu u go’in; waayo waxa ay

u ahaayeen shaqaale. Waxa ay ahayd sannadkii wiilasha

la deynayay, waxa aan gaafwareegayay aniga oo
cabbaaayad xidhan guri ka mid ah guryaha Yuhuudda ee
saboolka ah, gurigaas si gaar ah ayaa aan u
danaynayay. Gurigaasi waxa uu ahaa mid ku barakaysan
qalbigayga, waxa uu ahaa gurgii ay ka dhacday
dhalashada taliyahaygu iyo wiilka taliyahaygu: waa
dhalashadii Antikhiriistoos.

Aabbihii waxa uu ahaa nin Yuhuudi ah, oo leh sandheer
oo mudac la moodo, hooyadiina waxa ay ahayd gabadh
Yuhuudiyad ah oo buuran, gacmo dhaadheer oo laab
weyn. Waxa ay is qabeen soddon sanno wax carruur ahna
isuma ay dhalin. Waa ay ka quusteen in ay yeeshaan wax
carruur ah, oo rejadi waa ay ka dhammaatay. Ma
habboona in aan kuu sheego faahfaahin aan loo
baahnayn in aad ogaataa, balse waxa kugu filan ay
gabadhaa buurani sariirta is-rogrogaysay iyada
caajisan oo luloolaynaysa, ka dib waxa ay aragtay waxa
uu arko qofka riyoonaaya: sidii oo uu nin shisheeye ahi u
imanayo, ma ay garan illaa uu riximkeeda ku tuuray wax
ay moodaysay dhinbiil dab ah. Anigu se xaqiiqda oo
dhan waa aan ogaa.

Dhabtu waxa ay tahay gabadhaa buurani waxa hurudday
sariirteeda halka uu ninkeeda sanko dheeri uu taagnaa
sariirta agteeda, waxa uu qofka ka buuxiyay tafaaful,

duco iyo hab maamuus shaydaan u yeedhid ah oo aanay
waxba kaaga faa'ido ahayn in lagu sheegaa. Wixii
dhacay hab maamuuskaa ka dib waa mid aanay
rumaysan karin dadka kula mid ka ahi. Saacad ka dib
markii uu ninkii wax akhriyay isaga oo daallan, waxa soo
dagay taliyahayga, isaga oo aad haybadda iyo
maamuuska ka muuqda aanad sawiran karin. Waxa soo
degay taliyahayga Luusifar (Ibliis) oo yimi gurigaa
barakaysan, waxa aanu eegay riximkaa barakaysan,
waxa aanu ku tuuray dhibic barakaysan, ka dibna waa
uu iskaga tagay hab milgo leh. Waxa uu dhammeeyay
ninkii sanko dheeraa wixii uu waday, waxa aanu meeshii
ka qaaday wax kasta oo muujin kara raad in cid kale
timi. Gabadhii buurnayd ee Yuhuudda ahayd hurdadii
waa ay ka gudubtay waxa aanay gashay heer kale, waa
suuxdin barakaysan.

Sidaa ayaa ay u dhacday galmadii barakaysnayd, ee
dhex martay taliyahayga weyn ee Luusifar iyo gabadha
Yuhuudiyadda ah. Gabadhi waxa ay qaaday uur ay u
malaynayso in uu ilmaheedii yahay, balse waxa uu ahaa
dhashii shaydaanka -Antikhiiristoos. Waxa uu ahaa
uurkii ugu dhibta badnaa ee ay gabadhi qaaddo
weligeed, waxa ay sidday 12 bilood oo dhammaystiran.
Waxa uu ahaa sidkii ugu dheeraa, ugu dhibta badnaa ee

ugu foosha kululaa. Markii ay dhashay cadaab, qaylo iyo
dhiig ka dib, waxa uu ka soo baxay isaga oo qurux iyo
barakaba wata. Waa ay eegtay, waxa aanay ishiisa ku
aragtay wax ay fahmi weyday, balse waxaas ba waxa
illowsiiyay qaylada ka imanaysa dibadda. Buuqa baxaya
waa ay garanaysaa, waa ciidankii Fircoon; waxa la
gaadhay sannadkii ubadka la leyn jirey, dhammaan
guryaha Yuhuudda waa ay soo galayaan ciidankaasi.
Dibadda ayaa ay u baxday gabadhii buurnayd iyada oo
maryaheeda ku qarinqaysa cunuggeedii, waxa aanay u
kacday dhanka buuraha. Waxa ay kortay buur aan la
islahayn qof sideeda u buuran ayaa kori karaya, waxa
aanay aragtay god ay filaysay in uu ammaan yahay,
halkaas ayaa aanay dhigtay ilmaheedii. Waxa ay
goosatay in ay xilli kasta soo booqato si ay u quudiso.
Halkaas ayaa ay ilmihii yaraa kaga tagtay, markii ay
hoggii ku soo noqotayna ma ay helin. Waa ay oyday oo
waa ay barooratay. Ma ay filan in malaggu uu u qaaday
goob ka aammin badan hogga, halkaas ayaa uu ku
quudin jiray malaggu, waxa aanu siin jirey caano, malab
iyo subag. Sidii ayaa uu u korin jirey illaa uu weynaaday
oo uu koray, waxa aanu noqday wiil barbaar ah. Alla
weynidaa taliyahaygoow, alla barakaysanidaa.
Waxa uu yidhi Daraakoola, shaydaanka insiga ee caanka

ahi:

Nasiib uma aan yeelan in aan la socdo oo aan ka
warhayo taariikhda taliyahayga sida ay shayaadiinta
kale sameeyaan, balse waxa ii sharaaf ah in aan anigu
dhawr jeer arkay. Maadaama aan ahay nin kasma badan
oo ildheer, waxa aan ahay qofka ugu habboon ee u
sifayn kara qof aan arag, ee u xiisa qaba in uu arko
daymadiisa barakaysan:

Waxa uu ahaa nin xoogweyn, oo garbo waaweyn, ma uu
dheerayn mana uu gaabnayn, balse gaabnida ayaa uu
xigay. Waa nin cas sida caynka Qooqaasiyiinta cadcad.
Waxa uu leeyahay timo madow oo duuduuban oo
dhaadheer, oo aad isugu cufan. Waxa uu ahaa nin leh
lugo kala fog, dhammaan sifooyinka jinka iyo kuwa
insiga waa uu lahaa. Sidaas ayaa u socdaalkiisa dhulku u
noqday sida dabaysha duufaanka ah. Waxa uu arki karaa
jinka, insiga iyo malaa'igtaba, iyaguna dhammaantood
waa ay arki karaan. Ma qabtaan isaga xeerarka waqtigu,
waxa uu nool yahay illaa xilligii Fircoon, waxa aanu
noolaan doonaa illaa aakhiru sabaanka. Ma weynaado
mana gaboobo, waa taliyaha jinka iyo taliyaha
shayaadiintaba, aabbihii Luusifar mooye isaga cid kale
uma taliso; waxa aanu noqon doonaa taliyaha insiga
aakhiru sabaanka.

Madaxiisu waxa uu leeyahay muuqaal aad sheedda ka
garanayso, waxa la moodaa madaxiisa madaxii maska, ma
garanayo si aan muuqaalkiisa kuugu sifeeyo laakiin
madaxiisu sidaas ayaa uu iigu muuqday aniga.

Waxa uu yidhi shaydaanka Baafomiid, ee ay caabudaan
Fardooleydii Haykalku:

Waxa uu noolaa taliyahaygu maalmii Faraacinadu ay
Masar haysteen, waxa aanu bartay kasmu iyo aqoon
aanu qaadi karin caqliga aadamaha iyo ka jinku toona,
waa aqoon aanu qaadi karin garaadka sayidkayga
mooyaane. Waxa wax baray aabbihii Luusifar iyo
murtimaalka jinka. Kaagama sheekayn karo noloshii uu
ku noola taliyahaygu xilligii masar, waxa keliya ee aan
kuu sheegi karaa markii uu bartay sida doonyaha loo
kexeeyo waxa uu go'aansaday in uu ka tago Masaratii
Faraacinada, oo uu soo indha-indheeyo dunida ku
hareeraysan. Waxa uu dhex qaaday bulshooyinka iyo
dalalka isaga oo wax ka baranaya, ugu danbayntiinna
waxa uu salka dhigtay Yaman. Waxa uu ku xidhay
jasiirad magac fajac ah leh, waa jasiiradda Xaniish ee
Badda Cas, Xaniish waxa ay la macne tahay maska.
Waxa uu ka doortay jasiirad qudha oo saldhigiisa noqon
doonta illaa dhammaadka xilliga.

Waxa dhacday xilligaas in ay Faraacinadii Masaaridu

diyaariyeen doon weyn, oo u dhaqaaqi doonta socdaal
badeed oo dheer. Waxa doontaa loo diyaariyay shan
boqol oo nin oo ka mid ah kuwii ugu geesisanaa Masar,
waxa aanay ahaayeen kuwii ugu maskaxda badanaa ee
arrimaha baddana yaqaannay. Markii ay badda
badhtaneeka marayeen raggaasi waxa doontoodii ku
dhabatay dabayl duufaan ah. Kol ba dhan ayaa ay u
kaxaynaysay dabayshu doonta, markii danbena dhagax
weyn ayaa ay doonti ku dhacday. Dhammaan dadkii
doonta la socday waa ay qarqoomeen, marka laga reebo
nin keliya, oo qabsaday loox doonta ka jabay. Hirarka
ayaa qaaday, waxa aanay siteen saddex cisho iyo saddex
habeen oo xidhiidha, markii danbena hirki waxa uu ku
tuuray xeelliga jasiirad.

Ninki waxa uu soo miiraabay isaga oo jiifa xeelliga
jasiirad ciid kulul, balse waxa ay ahayd jasiirad hodan
ah, oo aanu iyada oo kale hore u arag. Waxa uu ahaa
badmareen jasiirado badan cagta dhigay, balse
jasiiraddani waxa ay ahayd mid ka duwan kuwii hore oo
dhan; jasiiraddan waxa ka buuxay xayawaan kala duwan,
midho badan ayaa aanay dhirteedu lahayd. Waxa uu
ugaadhsan jirey xayawaanka hilibka leh, waa aanu
karsan jirey, isaga oo sidoo kale duban jirey kalluunka.
Waxa uu wax u gawrici jirey qurbaan ahaan Ilaahyadii

Masaarida ee uu caabudi jirey, isaga oo ugu mahad
naqaya sida ay u badbaadiyeen.

Dhulkii ayaa si kedis ah u gariiray, dhirtiina waa ay
dhaqdhaqaaqday, waxaana ku soo baxay nin xidhan dhar
dahabi ah oo qurux badan. Badmareenki waa uu
argagaxay waa aanu anfariiray. Ma uu garanayn ninkan
badmareenka Masriga ahi in uu yahay qofkii ugu
horreeyay ee cagaha soo dhigay jasiiradda taliyahayga,
jasiiradda Antikhiriistoos.

Waxa uu cod sare taliyahaygu ugu yidhi:

– Dhulkee ayaa aad ka timi?

Isaga oo badmareenkii la yaabban tamarta iyo awoodda
taliyahayga ayuu ku yidhi:

– Waxa aan ka imi dhulka Masar. Waxa aan ku jiray
badda aniga oo la socda koox saaxiibbadey ah, badda
ayaa nagu cadhooday oo dhagax ku dhufatay
doontayadadii, waa aanay burburtay dadkiina waa ay
wada dhinteen oo aniga oo qudha ayaa ka soo hadhay.

Si xikmad leh ayaa uu taliyahaygii ugu yidhi:

– Ha cabsan Masriyahow, amni ayaa aad ku joogaysaa
jasiiraddayda. Waxa aad tahay mid la doortay oo ka
badbaaday halaaggii dhacay, ee ay ku hoobteen rag
badan oo waaweynkii Masar ahi. Waxa aad tahay mid la
doortay Masriyahow.

Waxa uu ku yidhi badmareenkii, isaga oo nafisay:

– Xaggee ayaa aad ka timi ninyahow xoogga weyni?

waxa uu ku yidhi taliyahaygii Antikhiriistoos:

– Kuma khasayso xagga aan ka imid, waxa aad iigu
yeedhi kartaa maska. Waxa halkan igula noolaa
toddobaatan jaalkayga ka mid ah, balse waxa danab
cirka laga soo ganay ayaa dhammaantood gubtay, aniga
oo qudha ayaana ka badbaaday, iyo gabadh yar oo kale.

Waxa uu yidhi badmareenki:

– Waxa aad tahay mid nasiib leh masyahow.

Waa uu dhoolla-caddeeyay taliyahaygii waxa aanu yidhi:

– Waxa aan leeyahay awoodda aan wax ku saadin karo,
afar bilood ka dib waxa halkan imanaya doon kale oo
kugu celin doonta dhulkaagii.

Waa uu farxay badmareenkii waxa aanu yidhi:

– ma dhabbaa mudane? waxa aad tahay nin wanaagsan.

Haddii ay sidaasi dhacdo waxa aan Masar kaaga keeni
doonaa hadiyado badan sida cadar, dahab, udug iyo
qurbaan.

Waa uu qoslay taliyahayga Antikhiriistoos waxa aanu
yidhi:

– Jasiiraddaydu uma baahna wax aad u keentid. Ogow
Masriyahow haddii aad jasiiraddayda mar ka baxdo kuma
soo noqon kartid, maxaa yeelay jasiiraddaydani badda

ayaa ay ku qarsoomi doontaaa, waxa aanay mar labaad
u soo muuqan doontaa qodka lumay ee soo anbada
sidaada oo kale.

Waxa uu yidhi Antikhiriistoos:

– Balse Masriyahow marka aad sidaa ugu noqotid
dalkaagii, ma habboona in aad u sheegto in aad qof insi
ah halkan kula kulantay, waxa aad ku tidhaahdaa waxa
aan la kulmay mas. Ha ku rumaysato ciddii doontaa,
hana ku beeniso ciddii doontaa.

Waxa uu yidhi ninkii:

– Sida aad jeceshay masyahow.

Afar bilood ka dib waxa soo gaadhay jasiiraddii doon ka
timi Masar, waxa aanu taliyahaygii Antikhiriistoos uu
siiyay badmareenkii Masriga ahaa hadiyado iyo dheef
fara badan sida fool maroodi, indho-kuul, cadar, udug,
xawaash, looxyo, dahab, maar iyo xayawaan kala duwan
sida garanuug, daanyeer si uu Masar ugu qaato. Waxa uu
sii saarnaa badmareenkii doontii cusbayd laba bilood,
waxa aanu ahaa mid sii eegaya jasiiraddii

Antikhiriistoos, waxa aanay ahayd mid marba marka ka
danbaysa sii baaba’aysa, illaa ay wada qarsoontay.

Markii uu ninkaasi Masar ku noqday waxa uu sheekadii
uga sheekeeyay wasiir reer Masar ah, wasiirkiina waxa
uu arrinkii u sheegay Fircoon. Waxa uu faray Fircoon

xoghayntii qoraalka Aammuun Ammuuna in uu
dhacdadan ku xardho Burdiga. Waxa kale oo xil sare laga
siiyay badmareenka qasriga Fircoon, si looga
abaalmariyo geesinnimadiisa iyo nafhurnimadiisa.
Waxa laga yaabaa in aad sheekada ninkan badmareenka
ah aad akhriday, waxa imika loo yaqaannaa 'Sheekada
Badmareenkii Hallaabay' mana aad fahmin akhriste
arrinka uu uga sheekeeyay Antikhriistoos ninkaas ee uu
ku yidhi toddobaatan jaalle ayaa uu danab laayay oo ila
socday. Kuwaasi waxa ay ahaayeen shayaadiin ka amar
qaata Antikhiriistoos oo u shaqeeya. Waxa ay maalin u
sheegeen in uu Eebbe soo dirayo nebi ka soo dhex baxa
reer bani Israa'iil, oo weyn. Waa uu cadhooday
taliyahaaygu waxa aanu amray shayaadiintii u
shaqaynaysay in ay cirka u baxaan oo ay soo
dhagaystaan warka ku saabsan in nebi cusub la soo
dirayo iyo xilliga uu soo baxayo. Markaas ayaa ay
dhacday masiibada naxdinta lihi. Waxa sida roobka loogu
soo daadiyay dhammaan jinkii danabyo ololaya, waa
aanay gubteen dhammaantood. Tani waa sida dhacda
markasta oo nebi la soo dirayo. Maalmo ka dib waxa
dhashay nebi Muuse, Antikhiriistoosna waxa jasiiradda
kula soo hadhay hal shaydaan oo keliya, waana tii uu
badmareenku ku sheegay inanta yar. Tani waxa ay

ahayd shaydaanadda Basaasa (Spy), berigaasna waxa ay ahayd cunug yar.

Waxa uu yidhi Seerbenti, shaydaanka Yuhuudiga ahi:

Waxa aan hortiinna keeni doonaa muuqaal ka mid ah muuqaallada ugu yaabka badan ee dunida ka dhacay, waa muuqaalka nebi Muuse oo badda ushiisa ku kala jeexaya, badduna ay laba qaybood u kala jabayso oo bidix iyo mid ah, waxa aadab moodaysay biyo shub weyn oo sare u daadanaya. Waa muuqaal aynu u baahanayno si aan hortaada u keenno in ay isu yimaaddaan dhammaan filim soosaarayaasha Hollywood, si ay muuqaalkaas oo keliya u soo gudbiyaan. Muuse waxa uu horkacayay reer bani Israa'iil oo dhex maraya badda kala jeexantay, iyaga oo Muuse daba socda.

Waxa dhex socday reer bani Israa'iil taliyahayga weyn ee Antikhiiristoos. Waxa aan arkayay isaga oo ku jira safka hore oo Muuse ku xiga. Markii uu taliyahaygu ogaaday in nebiga la soo diray uu yahay Muuse waxa uu goostay in uu kula loollamo qoomkiisa dhexdiisa.

Waxa aan dhex gurguranayay lugaha reer bani Israa'iil, markii uu dhacayay arrinkaa weyni. Waxa aan arkayay Antikhiiristoos oo arrin yaableh samaynaya. Waxa uu arkayay malag Jibriil oo fuushan faraskiisii oo badda kale jeexaya, oo uu Muusena daba socdo, reer bani

Israa'iilna ay sii daba socdaan. Waxa uu arkay
Antikhiriistoos in uu raadka faraska Jibriil uu meesha
huruudda ah ee uu cagta dhigaba uu u rogayo cagaar.
Antikhiriistoos waxa uu ahaa qofka kaliya ee arkaya
Jibriil, waxa uu arkayay raadka faraskiisa oo dhulka
cagaar u rogaya. Waa uu foorarsaday Antikhiriistoos
waxa aanu cantoobsaday raadkii cagaarnaa ee faraska
Jibriil. Waxa uu raadkaa barakaysan ku riday alaabtiisa
dhexdeeda. Waxa uu ogaaday in ay sir kale ku jirto
raadka.

Markii ay dhammaan dadkii ka gudbeen baddii waxa ay
dhex mareen saxarihii iyaga oo ku sii jeeda Falastiin.
Markii ay dhexda sii socdeen waxa ay arkeen qolo
caabudaysa dibi, waxa aanay Muuse ku yidhaahdeen
– Muusoow noo samee Ilaah sida ay iyaguba Ilaahyo u
leeyihiin.

Muuse isaga oo cadhaysan ayaa uu ku yidhi:

– Waxa aad tihiin dad juhalo ah. Ilaahay waa uu
burinayaa camalka qoladaas, oo waa uu halaagayaa. Ma
cid aan Ilaahay ahayn ayaa aad doonaysaa in aad Ilaah
ka dhigayaan, isaga oo dadka oo dhan idinka
sarreysiiyay, oo hadda uun reer Fircoon idinka soo
badbaadiyay?

Waxa uu la socday Antikhiriistoos arrinka dhacay, hoosta

ayaa aanu sir ku haystay. Markii uu nebi Muuse tegay
buurta Duur si uu Eebbe ula hadlo, ee uu tolkiisna u
sheegay in uu soddon cisho ka dib soo noqonayo, waxa
uu madax uga sii dhigay walaalkii Haaruun. Soddon cisho
ayaa dhammaaday Muusena sooma uu noqon, habeenno
badan ayaa sidii ku dhammaaday, oo aanu Muuse soo
noqon. Halkaas ayaa uu Antikhiriistoos fursaddaa ka
faa'idaystay si maskax badnaan leh, waxa uu ku yidhi
tolkii:

– Tolkayoow ii soo ururiya dahabkii ay idin amaahiyeen
Masaaridu, kaas oo aad danbi ku dareemaysaan
siditaankiisa, aniga ayaa idin dhaafinaya e'.

Tolkii waxa ay u soo ururiyeen dahabkii, ka dibna waa uu
dhalaaliyay, waxa aanu ka sameeyay dibi dahabi ah oo
wacan. Ma aan garanayn in taliyahayga Antikhiriistoos
uu yahay farshaxan weyn, runtii waa farsamayaqaan
weyn. Ka dib waxa uu taliyahaygu ka soo dhex saaray
alaabtiisii raadkii uu ka qabtay faraskii Jibriil. Waxa uu
raadkii ku tuuray dibigii dahabiga ahaa, waxa aanu isu
dooriyay dibigii dibi dahab ah oo nool. Waxa uu ahaa
muuqaal anfariir leh oo aniga laftayda iga yaabiyay,
reer bani Israa'iil oo dhan ayuu arrinkani ka yaabiyay
oo madaxa ayaa ay qabsadeen, iyaga oo fajacsan ayaa
uu taliyahaygu ku yidhi:

- Waa uu iska tagay Muuse, waxa aanu halkan ku illaabay Ilaahiisii, kani waa Ilaahiinnii weynaa, waana Ilaahaygii iyo Ilaahii Muuse.

Ka dib waa ay u sujuudeen oo waa ay caabudeen iyaga oo ku dul dawaafaya, oo ku faraxsan kuna faanaya.

Haaruun waa uu naxay waxa aanu ku yidhi:

- Tolkayow maxaa idinku dhacay, Ilaahay ka baqa.

Iskaga taga waxan oo kaalaya aniga i raaca oo i addeeca.

Waxa ay ku yidhaahdeen:

- Maya ee halkan ayaa aanu iska joogaynaa, waa aanan ictikaafaynaa inta uu Muuse ka soo noqonayo.

Si kedis ah ayaa uu nebi Muuse u soo noqday, waxaana

fajaciso ku noqotay markii uu arkay tolkii oo u

sujuudaya dibi dahab ah. Muuse si daran ayaa uu u

cadhooy, waxa aanu dhulka ku tuuray looxyo ay

Tawraadi ku qoran tahay oo Eebbe u soo waxyooday

markii uu tagay buurta Duur, dhammaantood dhulka

ayaa uu ku tuuray. Waa uu ku qayliyay tolkiisii waxa

aanu ku yidhi:

- Maxaa idin helay tolkayow, Miyaa aanu Eebbe idiin

sameyn balanqaad wacan? Ma ballantii ayaa idinku

dheeraatay, mise waxa aad doorbiddeen in ay cadho Alle

idinku dhacdo?

Waxa ay ku yidhaahdeen tolkii:

– Maya ee waxa aanu soo urursannay dahabkii

Masaarida, waxa aanan u dhiibnay nin Saamiriga ah, ka
dibna waa uu na lumiyay.

Muuse waxa uu gadhka iyo madaxa si adag u qabtay
walaalkii Haaruun, waxa aanu ku yidhi:

– Maxaa ku helay Haaruunoow? Maxaa aad ugu diidi
weyday markii ay lumeen, miyaa aad caasiday
arrinkaygii Haaruunoow?

Haaruun waxa uu ku yidhi:

–Walaalo gadhka iyo madaxa toona ha i qaban, cadawga
ha ii jabin. Waxa aan ka cabsaday in aad i tidhaahdo
waxa uu kala qaybiyay reer bani Israa’iil markii aad
tagtay.

Muuse waa uu ka tagay Haaruun waxa aanu u kacay
dhanka Antikhiriistoos, kaas oo ay u bixiyeen reer bani
Israa’iil Saamiri. Saamiri waxa loo yaqaanna qofka
qalaad, waxa kale oo loo yaqaanna qofka dadka lumiya.
Tani waxa ay ahayd loolankii dhex mari lahaa Muuse iyo
Antikhiriistoos, aad ayaa aanan u xiisaynayay in aan
arke waxa dhici doona:

Muuse ayaa si deggan oo aan laga filayn ugu yidhi:

– Maxaa aad u jeeddaa Saamiriyoow?

Saamiri ayaa si qabow ugu yidhi:

- Waxa aan arkay wax aanay arkayn dadku maalinkii aynu badda ka soo gudubnay. Waxa aan arkay Jibriil oo faraskiisii wata, waxa aanan qabtay raadkii faraskiisa, qabashadiina waxa aan ku tuuray faraskan dahabka ah, sidaas ayaa aanay ii qurxisay naftaydu.

Waxa aan filayay in uu nebi Muuse oo ku caan ahaa cadhadu uu ku xanaaqi doono, balse Muuse si deggan ayaa uu ugu yidhi:

- Iska tag Saamiriyoow. Waxa aad leedahay nolosha ballan aanad dhaafayn e, Ilaahaagii aad dadkayga ku lumisayna waxa aad arki doontaa annaga oo gubnay, danbaskiisiini badda ku shubnay.

Waxa ay ahayd arrin fajaciso ah in uu Muuse sidan deggan ula dhaqmo Antikhiriistoos , laakiin waxa ay u muuqataa in uu Muuse gartay Antikhiriistoos. Waxa uu gartay in xilliga lala diriraya Antikhiriistoos in aanay hadda ahayn, ee waa xilli danbe. Waa xilli aanay joogin Muuse iyo Fircoon toona, waana xilli la qorayo labadii tuduc ee ugu danbeeyay taariikhda aadamaha.

Waxa ay tidhi shaydaamadda Basaasa (Spy):

Haddii aan naftayda idiinka warramo waxa aan ahay shaydaamad aanay garanayn dadka dhulka ku nool oo dhami, halka aan anigu ka garanayo dadka dhulka ku nool oo dhan. Waxa aan ahay basaasad, waxa aan

basaasaa wararka dhulka dadka. Waxa aan deggenahay
taliyahayga weyn ee Antikhiriistoos agtiisa, jasiiradda
maska. Maalintii ay dhacday masiibadii ay ku gubteen
dhammaan shayaadiintii ku sugnaa jasiiraddu xilligii
Muuse, aniga waxba ima ay soo gaadhin. Maxaa yeelay,
anigu waxa aan u xil saaranahay in aan basaaso dadka
dhulka ku nool, ee shaqo kuma lihi waxa cirka ka jira.

Waxa aan samaynayo wax ka wanaagsan jin iyo insi
toona ma sameeyo. Qaabkayga shaydaaniga ah dadku
waa ay arki karaan, illaa xilligan casriga ah ee lagu
jirana waa ay i arkaan. Annagu waxa aanu nahay qolo
shayaadiin ah oo qaabkayga u wada samaysan, wax yar
haba ku kala duwanaadaane. Qolodaydu waxa ay deggan
tahay kaymaha adduunka oo dhan, haddii aad doonayso
in aad qaabkayga aragto sawirro uun daanyeerka
Qoriilaha, ka dibna Qoriilaha ku ded timo badan oo
wejiyiisa oo dhan qarabaya, sidaas ayaa aan u eegahay,
sidaas ayaa aanu annaguna u eeg nahay. Qoladayda
waxa aad u bixiseen magac cajiib ah oo ah 'Cag-
weyn' (Big Foot) magaciinaasina waxa uu tusayaa
doqonniimada iyo aqoondarrada dadka.

Haddii aad i weydiiso sida aan dadka u basaaso? Taasi
waa wax aan dhacayn in aan sheego. Keliya waxa aad
ogaataa in aan ogahay, oo aan wax ilaaliyo. Qoladaydu

ilama mid aha, hawshooda ayaa ay wataan anna
hawshayda ayaa aan wataa, Noloshaydu aniga waxa ay
ku xidhan tahay ta taliyahayga, waana
hoggaamiyahayga iyo hoggaamiyaha cid kasta.
Laba jeer ayaa uu dad cagta soo dhigay jasiiradda
maska. Mar waxa uu ahaa xilligii nebi Muuse, waana
badmareenkii hallaabay. Midda kale waxa ay ahayd
xilligii Maxamed (NNKH) nebiga aakhiru-sabaanka. Waa
tan qisadaasi:

Habeen uu duufan dhacayay badda Yaman, waxa jirtay
doon ay hirarku ku dheelayeen, illaa ay garan waayeen
badmareenkii meel ay joogaan. Meel kasta oo ay eegaan
madowga badda ayuun baa u muuqanayay. Waxa ay
doonayeen badmareenku in ay ku dagaan xeelliga berri
ee ugu dhow, laakiin waa ay ka quusteen taana. Duufaan
iyo hirar ayaa kolba dhan u kaxaynayay doonta, illaa ay
si kedis ah doontii u timi xeelliga jasiiradda, tani waxa
ay ahayd jasiiraddayda, jasiiradda maska. Kuwa
badmareenka ahi waxa ay ahaayeen qolo masiixiyiin ah
oo Carab ah, tiradooduna waxa ay dhammayd 30 qof.
Waxa ka mid ahaa nin la yidhaahdo Tamiim al-Daari.
Xeelliga ayaa ay fadhiisteen illaa ay qorraxdi ka
dhacaysay oo uu shaacii madoobaaday, ka dibna
jasiiradda ayaa ay soo galeen. Markii ay sidaas u soo

galeen ayaa aan annigu la kulmay. Muuqaalkaygu waxa uu ahaa mid iyaga ku cusub, waxa ay ii maleeyeen xayawaan waxa aanay ii bixiyeen daabbad. Iyaga oo yaabban ayaa ay igu yidhaahdeen:

-Hoogto, yaa aad tahay adigu?

Af Carabi ayaa aan ku idhi:

- Waxa aan ahay basaasadda.

Waxa ay igu yidhaahdeen:

-Waa maxay basaasaddu (al-Jasaasa)?

Waa aan iska dhegotiraya weydiintoodii waxa aanan ku idhi:

- Waar raggoow, kaalay ii raaca deyrkaas, waxa jooga nin warkiinna xiiso u qaba e'.

Raggi waa ay anfariireen, waa aanay iga tageen, waxa aanay u degdegeen dhanka meeshii aan u tilmaamay.

Markii ay u galeen waxa ay arkeen nin xoog weyn, oo aanay weligood isaga oo kale aanay arag. Waxa yaabka leh ayaa ahaa in uu ku xidhxidhnaa silsilado waaweyn oo aanay hore u arag. Labadiisa gacmood waxa ay ku xidhnaayeen cunihiiisa, biro ayaana lugaha kaga xidhnaa.

Kani waxa uu ahaa taliyahayga Antikhikhiriistoos, waxa sidan loogu xidhxidhayna waa sheeko aanan adiga kuu sheegayn. Markii ay arkeen nimankii carbeed muuqaalka hortooda ka muuqda waa ay argagaxeen waxa aanay

yidhaahdeen:

– Waar hooge, yaa aad tahay?

Waxa uu ku yidhi taliyahaygii Antikhiriistoos:

– Waa aan isu kiin sheegi doonaaye, idinku yaa aad tihiiin?

Waxa ay ku yidhaahdeen:

– Waxa aanu nahay niman carab ah. Waxa aanu soo fuulnay doon, markii aanu badda ku dhex jirnay ayaa uu duufaan nagu kacay, oo hirarka ayaa nagu ciyaarayay bil dhan, illaa aanu jasiiraddaadan nimi. Markii aan meeshan nimidna waxa aanu la kulannay daabbad timo badan, oo aannaan sii jeedkeeda iyo soo jeedkeeda kala garan weynayn, timo badnaanteeda darteed. Waxa aanu warsannay cidda ay tahay, waxa aanay nagu tidhi u taga ninka dayrkaa ku jira isaga ayaa warkiinna xiiso u qaba e’ . Waa aanu argagaxnay waxa aanan filaynaa in ay shaydaamad ahayd.

Waxa uu ku yidhi taliyahayga Antikhiriistoos:

– Iiga warrama timirtii Baysaan, ee Falastiin, weli miyaa ay midho bixisaa?

Waxa ay ku yidhaahdeen:

– Haa, waa ay dhashaa.

Isaga oo yaabban ayaa uu ku yidhi:

– Waxa laga yaabaa in ay midho bixin weydo. Iiga

warrama haradii Dabriya ee Falasdiin ee webiga Urdun.

Biyo miyaa ay ku jireen?

Iyaga oo yaabban oo is eeg eegaya ayaa ay ku

yidhaahdeen:

- Haa waa ay biyo badan tahay.

Waxa uu haddana ku yidhi:

- Waxa ay ku dhowdahay in ay biyaheedu gudhaan.

Iigga warrama ishi Saqar ee Falasdiin, miyaa ay ishaa

biyo ku jireen? Dadka deegaankuna ishaa miyaa ay wax

ku beertaan?

Iyaga oo waxa kan oo weydiimo ah la yaabban ayaa ay

ku yidhaahdeen:

- Haa waa ay buuxdaa, dadka deegaankuna biyaheeda

ayaa ay wax ku beertaan.

Waxa uu ku yidhi Antikhiriistoos si aayar ah:

-Iiga warrama nebigii umiyiinta, maxaa uu sameeyay?

Waxa ay ku yidhaahdeen:

- Waxa uu ka soo baxay Maka, waxa aanu degay Madiina.

Waxa uu ku yidhi:

- Carabti miyaa ay la dagaallantay?

- Haa waa ay la dirireen

-Maxaa uu ku sameeyay.

-Waa uu ka guulaystay ciddii la dirirtay oo waa ay la

heshiiyeen.

- Ma run baa taasi?

- Haa.

- Waxa u wanaagsan in ay addeecaan.

Ka dibna si xooggan ayaa uu u yidhi:

Imika ayaa aan arrinkayga idiin sheegayaa. Waxa aan ahay Dajaal Cawar. Waxa soo dhawaatay markii dhulka la igu sii deyn lahaa. Marka la i sii daayo tuulo kasta waa aan mari doonaa, waxaa aanan joogi doonaa afartan habeen, marka laga reebo Maka iyo Madiina; labadooduba waa iga xaaraan in aan galaa. Markasta oo aan isku dayo in aan galo waxa iga soo celinaya malag seef sita, aag kasta oo ka mid ahna malaa'ig ayaa ilaalinaysa.

Waa ay argagaxeen nimankii, degdeg ayaa aanay jasiiraddii uga baxeen. Mid ka mid ah ayaa u tagay nebi Maxammed, ka dibna inta uu islaamay ayaa uu sheekadan uga sheekeeyay. Nebi Maxammedna inta uu farxay ayaa uu sheekadii asxaabtiisa u sheegay. Waxa uu yidhi Luusifar, weynaha shayaadiinta iyo sidaha ileyska weyni:

Waxa aad tahay inankii shaydaanka Antikhiriistoosoow, waxa aad tahay wiilkii Luusifar, waxa aad tahay inankii Iblis. Waxa aad tahay kii siday dhibicda ileyska, adiga dartaa ayaa ay u dhaceen wixii fidno dhulka guudkiisa

ka dhacday illaa laga gaadhayo qiyaamuhu. Insi iyo jin
isku jira ayaa aad tahay adigu, waxa aad tahay mid
jinku ku faano iyo mid insiguba ku faano, oo aabbiihiina
ku faano. Waxa aad ka abuuran tahay dhoobo iyo dab
isu tagay, waxa aanad ku abuurantay riximka gabadh
Yuhuudiyad ah. Dhulka insiga iyo jinkeeduba waxba
kulama aha marka adiga lagu eego. Waxa soo
dhawaatay xilligii lagu sii deyn lahaa, ee aad dhulka
gaaf wareegi lahayd sidii aad horeba u samayn jirtey.
Waxa aad ka soo bixi doontaa dhanka bariga, magaalada
Asfahaan ee Iiraan. Waxa marka ugu horreysa ku raaci
doona toddobaatan kun oo Yuhuud ah, oo uu midkastaa
xidhan yahay shaal garbaha ka laalaada oo Daylasaan
la yidhaahdo, waa shaalka ay xidhaan waaweynka
Maasooniyadda, cidda gaadhay heerka 33aad. Waa cidda
ah qolada 13 aad, ee reer bani Sahyuun. Waa
ciidankaagii dhulka oo dhan u sii diyaariyay soo
dhawayntaada; waa madaxda dawladaha iyo madaxda
dhaqaalaha oo kuwaa ka sii sarreysa, waa madaxda
sixirka. Waxa ay bilaabeen in ay dadka fajaciso tusaan
muddo badan oo ay isqarinayeen ka dib. Ma jiri doono
qof dhulka ku noolli, oo aan ku raacayni, marka laga
reebo inyar mooyaane.
Dhanka bari ayaa aad ka soo bixi doontaa, iyada oo ay

ku hor socdaan shayaadiin oo ay ku daba socdaan
shayaadiin. Bidix iyo midigba shayaadiin ayaa kaa joogi
doonta. Waa ciidankaaga sharfan ee jinka ah, dadka
waxa ay la hadli doonaan marka aad fartid, waxa ku
daba-gurguuranaya Siirbenti, waxa ku dul duulaya
Maastiim. Cirka ayaa aad faraysaa in uu da'o oo waa
uu da'ayaa, dhulka ayaa aad faraysaa oo wax baa uu
soo bixinayaa, xoolaha waa aad amraysaa oo waa ay
naaxayaan. Qofka aad doonto ayaa aad dilaysaa, cidda
aad doontana waa aad noolaynaysaa. Jinka waxa aad
faraysaa in ay kuu soo saaraan kaydka qaaliga ah ee
dhulka hoostiisa ku jira sida malabka shinnida ayaa
aanay kuu soo saari doonaan. Waxa ay jinka iyo insuguba
kuu arki doonaan in aad tahay Ilaahooda, waa aanay kuu
sujuudi doonaan. Waxa aad u sheegi doontaa in
dhammaan waxa ay diimuhu fareen ay yihiin sheeko-
baraley. Waxa aad ka sheekayn doontaa arrimo shaki
geliya. Waxa aad wadataa janno cagaar ah oo webiyo leh
iyo janno madow oo kulul. Jannada iyo naartaba
indhahooda oo shan ah ayaa aad tusi doontaa.
Waxa aad u sheegi doontaa in qofka ku rumeeyaa uu
janno degdeg ah geli doono, ma aha janno danbaysa oo
aan la garanayn in ay dhab tahay.
Ha cabsan. Marka aad sidaa u tidhaahdo waxa aan ahay

Ilaah, waxa kula dagaallami doonta cidda ay dadku Ilaah
ahaan u caabudaan. Waxa uu masaxi doonaa il ka mid ah
indhahaaga, waxa aanay noqon doontaa mid masaxan oo
aan aad u muuqan, ishaada kalena waxa uu ka dhigi
doonaa kuus buuran oo aan bu'deeda la arkayn, waxaana
la moodi doonaa il quraarad cagaaran ah, oo la moodo
canbe qaayisay. Markaas ayaa ay ku garan doonaan
dadka Alle caabudaa, oo kuma raaci doonaan, laakiin
waa dad yar oo aan waxba kuu dhimayn.

Waxa aad tahay Dajaal Cawar, waxa aad tahay Ilaaha
jinka iyo insigaba, waxa aanad tahay inankaygii. Cidda
ku caabudda anigana waa ay i caabudday, cidda ku
weyneysaana waa ay i weynaysay. Qofka ku rumeeya
waxa aan siin doonaa dheef aanu weligii heleen.

Soo deg Dajaalooow, tallaabo kasta oo aad qaaddo
barako ayaa kaaga sugnaatay dhankayga. Soo deg oo
baabii caqiigada dadka, una samee caqiido keliyaata oo
mid ah. U samee nidaam caalami ah oo aad adigu madax
u tahay. Soo deg Dajaalooow oo rumee ballantii aan
Ilaahay la galay toban kun oo sanno ka hor markii uu i
fogeeyay anoo khayr la raba aadamaha. Waxa aan u
balanqaaday in aan dadka oo dhan u fadhiisan doono
jidka toosan, oo aan kor iyo hoos, bidix iyo midigba
kaga iman doono, badidoodu ay ka gaaloobi doonaan

diintiisa. Dhammaan dadku waxa ay ii raaci doonaan
halkii uu igu tuuray, oo ah naarta Saciira. Soo deg
Dajaalbow, qofka aan qiimayn shaqada aad qabatay
sannadahan oo dhan, uma qalmo in uu noolaado e.

DHAMMAAD.

Iga raali noqo mahubo buuggan in uu dhamaystiran yahay

waxaa diyaariyay:-Zakariye saacid cismaan